

Borås Stad **BUDGET 2025**

INNEHÅLL

Tio år i sammandrag	2
Med sikte på framtiden	4
Styr- och ledningsmodellen	5
Visionen om framtidens Borås	6
Vi utvecklar Borås tillsammans	8
Budgetens förutsättningar	20
Resultat och finansiella mål	23
Nämndernas verksamhet	27
Kommunfullmäktige	36
Revisorskollegiet	37
Kommunstyrelsen	38
Överförmyndarnämnden	41
Valnämnden	42
Lokalförsörjningsnämnden	43
Samhällsbyggnadsnämnden	47
Service­nämnden	49
Tekniska nämnden	51
Miljö- och konsumentnämnden	58
Kulturnämnden	65
Förskolenämnden	68
Grundskolenämnden	70
Arbetslivsnämnden	79
Sociala omsorgsnämnden	81
Vård- och äldre­nämnden	84
Finansiering	87
Kommunfullmäktiges beslut	88

MED SIKTE PÅ FRAMTIDEN

I din hand, eller på din skärm, har du nu Mittsamverkan i Borås (Centerpartiet, Liberalerna, Miljöpartiet de gröna och Socialdemokraterna) förslag till budget för 2025.

Det budgetår vi snart lägger bakom oss har varit tufft ekonomiskt runt om i Sverige, så även i Borås. Inför 2025 är läget stabilare, och med denna budget vill vi skapa goda förutsättningar för alla boråsare och en stad som sjuder av liv. Samtidigt gäller det att vara varsam och sparsam med skattebetalarnas pengar. Den balansgången kan vara svår, men det handlar om att ta ansvar för både nutid och framtid.

Framtiden känns kanske som mest spännande när man är ung. Hela livet ligger framför en, och här skapas förutsättningar för ett gott liv. Därför har vårt budgetförslag ett speciellt ljus riktat på barn och unga – det är där det börjar.

Vi satsar på stadens förskolor och skolor, för att ge alla barn bästa möjliga start och ge dem möjlighet att lära för livet. Vi satsar också på en aktiv fritid runt om i hela staden, bland annat Arena Skola, där skolan hålls öppen efter skoltid i flera av våra stadsdelar och fylls med andra aktiviteter för barn och vuxna. Vi har också med en renovering av Dalsjöbadet i vår budget.

Det ska vara gott att leva även på livets höst, framför allt när man behöver extra hjälp och stöd. Därför är vi stolta över att 2025 kunna inviga vårt nya vård- och äldreboende Kristinegränd med 73 moderna lägenheter. Under byggprocessen har hållbarhet varit ett ledord; huset är byggt av återvunnet tegel och har solceller på taket – ett gott exempel på hållbart byggande.

Det går inte att prata om en hoppfull framtid utan att nämna klimatet. Klimatförändringarna är en global utmaning, och även Borås måste ta sitt ansvar. Klimatfrågan ska finnas med i allt vi gör, i alla beslut vi tar. I budgeten lägger vi resurser bland annat på skyfallshantering och energieffektivisering – viktiga pusselbitar i ett ständigt pågående klimatarbete.

Borås Stads personal gör ett otroligt jobb varje dag, men det finns orosmoln på himlen. Det föds för få barn, vilket påverkar verksamheterna inom skola och förskola. Samtidigt blir befolkningen allt äldre. Det är positivt men det innebär att vi framöver behöver fler som arbetar inom äldreomsorgen. Här har vi en utmaning inför framtiden, för att boråsarna ska få vård, skola och omsorg av hög kvalitet.

Vårt uppdrag som politiker är att skapa framtidshopp, en framtid att längta till. Därför ska vi se framåt. Vi ska utveckla Borås. Nu är alla planeringsförutsättningar på plats för en ny järnväg mellan Borås och Göteborg, vilket påverkar pendling, jobb, bostäder, etableringar med mera. Beslutet har tagit tid men är efterlängtat!

Avslutningsvis: Enligt stadens vision ska Borås vara en stad där människor möts, där det finns mod och möjligheter att lyckas, där staden är snygg och trygg och där vi visar omsorg om varandra och miljön. Nu är det upp till oss tillsammans att förverkliga visionen och göra ett bra Borås bättre. Vi är övertygade om att denna budget ger goda möjligheter till det.

Ulf Olsson, Kommunstyrelsens ordförande

A handwritten signature in blue ink, which appears to be "Ulf Olsson". The signature is written in a cursive, flowing style.

STYR- OCH LEDNINGSMODELLEN

Alla som arbetar och verkar i Borås Stad har ett gemensamt syfte: Att underlätta och förbättra för människor varje dag. För att vi ska kunna utföra vårt uppdrag på bästa sätt ska Borås Stad vara en organisation och koncern där allt ledarskap och medarbetarskap präglas av tillit. Styr- och ledningssystemet utgör en del av den totala styrningen i Borås Stad. Lagar, föreskrifter, nationella och övriga kommunala styrande dokument är också en del av styrningen.

Tillitsbaserad styrning och ledning handlar om styrning, kultur och arbetssätt med fokus på verksamhetens syfte och invånarnas behov, att skapa förtroende och att bygga goda relationer. Styrningen bygger på ett samspel mellan politiker och tjänstepersoner, mellan chef och medarbetare och mellan Borås Stad och dess invånare, företag, organisationer och besökare. Styrningen baseras på tillit och öppnar upp för dialog – både inom organisationen och med de som vi finns till för.

Den politiska viljeinriktningen sammanfattas genom 12 fokusområden för Staden. Fokusområdena baseras på Borås Stads vision samt Borås Stads uppdrag som välfärdsaktör, samhällsutvecklare och demokratiaktör samt arbetsgivare.

Nämnderna väljer vilka fokusområden de ska bidra till. Nämnderna ska även redogöra för de samarbeten som krävs och hur uppföljning ska ske.

Visionen om framtidens Borås		Våra uppdrag		
		Samhälls- utvecklare och demokratiaktör	Välfärdsaktör	Arbetsgivare
Visionsområden	Omsorg om varandra och miljön	Fokusområde	Fokusområde	Fokusområde
	Ett tryggt och snyggt Borås	Fokusområde	Fokusområde	Fokusområde
	Möjligheter och mod att utvecklas	Fokusområde	Fokusområde	Fokusområde
	Människor möts i Borås	Fokusområde	Fokusområde	Fokusområde

VISIONEN OM FRAMTIDENS BORÅS

Borås är stad och landsbygd, historia, nutid och framtid. I den här visionen beskriver vi framtidens Borås. Den bygger på ekologisk, ekonomisk och social hållbarhet.

Omsorg om varandra och miljön

I Borås tar vi ansvar genom att behandla varandra och vår miljö med omsorg. Vi lever i harmoni med en rik natur, vår omvärld och med andra människor. Social, ekonomisk och ekologisk hållbarhet är grunden för våra val och beslut.

Att människor i Borås är olika är en styrka. Samtidigt har alla likvärdiga förutsättningar. Oavsett ålder och livssituation får invånarna stöd för att kunna leva ett rikt liv. Alla i Borås är viktiga och kan vara delaktiga i hur vårt samhälle utvecklas. Vi tar gemensamt ansvar för varandra genom att visa tillit och bjuda in till dialog.

Vi tar gemensamt ansvar för miljön genom att återanvända och återvinna samt hantera energikällor och naturresurser på ett hållbart sätt. Insikt om det ömsesidiga beroendet mellan stad och landsbygd, människa, natur och omvärld finns hos oss alla. Lokalt är det enkelt att förflytta sig med kollektivtrafik, till fots och med cykel, men också längre resor kan vi göra klimatsmart.

Ett tryggt och snyggt Borås Stad

Borås är en snygg och trygg plats. Vi som bor, verkar och möts här har nära till det vi behöver i vardagen.

Skulpturer och street-art ger Borås ett spännande yttre och internationell uppmärksamhet. Rena och snygga miljöer i våra gemensamma vardagsrum skapar trivsel och ger trygghet.

Vi utformar våra bostadsområden tillsammans, och i hela Borås finns boenden som passar olika livssituationer och olika åldrar. Här finns service, fritidsaktiviteter, kultur, företag och närhet till natur där människor bor och verkar.

Möjligheter och mod att utvecklas

I Borås är vi kreativa och har mod att tänka och handla i nya banor. Här är det lätt att förverkliga idéer och drömmar.

Högklassig utbildning från förskola till universitet får människor och samhälle att växa. Tack vare samverkan mellan kommun, universitet, näringsliv och civilsamhälle finns det attraktiva utbildningar på alla nivåer. Goda möjligheter till bildning ger boråsarna möjlighet att utvecklas och lära livet ut.

Borås utveckling vilar på ett arv inom textil och handel. Vi ligger i topp inom miljöteknik, IT och digitalisering, och vågar satsa på nya områden. Bredden av branscher och en stark entreprenörsanda skapar möjlighet att ta tillvara på den kunskap som finns här och att utvecklas som person.

Människor möts i Borås

I Borås finns gott om platser för människor att mötas under dygnets flesta timmar. I Borås möts vi till vardags och till fest, spontant eller planerat.

De många mötesplatserna är våra offentliga vardagsrum som finns i stad, på landsbygd och digitalt. Här finns möjlighet att enkelt uppleva ett brett utbud av kultur, vår fina natur, att idrotta och att träffa andra människor.

Stora möten och evenemang, många internationellt uppmärksammade, sätter Borås på kartan som en mötes- och evenemangsstad.

I Borås är möten ett sätt att leva.

VI UTVECKLAR BORÅS TILLSAMMANS

Borås kan alltid bli bättre

Borås Stad drivs utifrån viljan och insikten att en bra stad alltid kan bli bättre. För det krävs engagerade medarbetare och väl fungerande verksamheter, men det krävs också god styrning och ledning. I denna inledande text presenterar Borås Stads politiska ledning Mittsamverkan – Centerpartiet, Liberalerna, Miljöpartiet de Gröna och Socialdemokraterna – hur vi vill utveckla Borås.

Matrisen ska fungera som vägledning

Budgetens inledande text utgår dels från Borås Stads fyra visionsområden, dels från stadens tre uppdrag som demokratiaktör, välfärdsaktör respektive arbetsgivare. Samtliga dessa områden har sedan sammanställts i en matris med tolv fokusområden som gäller under mandatperioden. Matrisen ska alltså inte ses som en lista som ska bockas av varje år utan den ska fungera som vägledning under mandatperioden.

Alla fokusområden är lika viktiga

Ordningen i texten respektive texternas längd avspeglar ingen prioritering; alla fokusområden är lika viktiga och rör samtliga nämnder och verksamheter men självklart i olika omfattning för olika verksamheter i olika perioder. Tanken är att texten i sin helhet ska peka ut en riktning för hur Borås Stad kan utvecklas där samtliga verksamheter alltid har kommunens bästa i fokus.

Visionen om framtidens Borås		Våra uppdrag		
		Uppdraget som samhällsutvecklare och demokratiaktör	Uppdraget som välfärdsaktör	Uppdraget som arbetsgivare
Visionsområden	Visionsområdet Omsorg om varandra och miljön	1. Ett Borås präglad av samarbete, hållbarhet och mänskliga rättigheter	2. Ett Borås med trygga och hälsosamma individer genom hela livet	3. Hälsosamma arbetsplatser och hållbart arbetsliv
	Visionsområdet Ett tryggt och snyggt Borås	4. Ett Borås med nära och bra service där människor bor och verkar	5. Ett Borås som verkar för förebyggande arbete, integration och trygghet.	6. Arbetsplatser som präglas av tillit, inkludering och förutsättningar för ett gott ledarskap
	Visionsområdet Möjligheter och mod att utvecklas	7. Ett innovativt Borås med många möjligheter och attraktivt företagsklimat	8. Ett Borås där lärande stärker varje individs utveckling och bildning	9. Goda möjligheter till utveckling och kompetenshöjning
	Visionsområdet Människor möts i Borås	10. Ett Borås med möjlighet till delaktighet och inflytande, rik kultur meningsfull fritid	11. Ett Borås som präglas av inkludering och integration	12. Helhetssyn samt samarbete med många aktörer för att skapa attraktiva arbetsplatser

Omsorg om varandra och miljön

Fokusområde 1: Ett Borås präglad av samarbete, hållbarhet och mänskliga rättigheter

Socialt hållbart Borås ökar jämlikheten i Borås

Socialt hållbart Borås är stadens långsiktiga arbete för att skapa jämlika livsvillkor, öka integrationen och skapa bättre hälsa för boråsarna. Arbetet är en gemensam kraftsamling där Borås Stads nämnder och bolag samarbetar för att öka den sociala hållbarheten. För att Socialt hållbart Borås ska generera positiva resultat arbetar vi på flera områden samtidigt. Sedan starten 2019 har Socialt hållbart Borås utvecklats inom tre områden:

- God start i livet och goda uppväxtvillkor.
- Förutsättningar för arbete.
- Boende och närmiljö.

Inom dessa tre områden arbetar vi med flera aktiviteter samtidigt, till exempel arbetssättet Skolan som arena, åtgärder mot hemlöshet och områdesutveckling i stadens bostadsområden. Det tvärspektoriella och långsiktiga arbete som Socialt hållbart Borås utgör har lett till viktiga insatser för ökad jämlikhet. Nu vill vi utveckla arbetet ytterligare och nästa steg är att se över hur arbetet ska organiseras för att Socialt hållbart Borås ska genomsyra all verksamhet i Borås Stad.

Det ska vara lätt att göra rätt för miljön

Jordens resurser är ändliga, men i dag lever vi människor som om resurserna vore oändliga. Här i Borås ska vi ta vårt ansvar i omställningsarbetet. Det ska vara enkelt att agera miljövänligt, så att alla kan bidra i arbetet med att ställa om till ett hållbart Borås. Alternativa och mer hållbara ekonomiska modeller ska uppmuntras, till exempel delningsekonomi och cirkulär ekonomi. Genom att möjliggöra återbruk, reparationer och återvinning kan vi arbeta upp cirkulära flöden. Verksamheten för att återanvända möbler ska utvecklas.

Kommuninvånarna ska även fortsättningsvis kunna göra fritt antal besök på trygga, tillgängliga och välhållna återvinningscentraler med möjlighet till återbruk. Det ska även fortsatt vara möjligt att lämna in invasiva arter på ett antal av stadens återvinningscentraler.

Klimatarbetet fortsätter och utvecklas

Borås Stad ska nå nettonollutsläpp av växthusgaser senast 2030. Därför arbetar staden kontinuerligt med klimatomställning genom bland annat fortsatta investeringar i förnybar energi och energilagring, till exempel solpaneler samt hållbara transporter, energi- och transporteffektivisering och klimatanpassning. Arbetet med att återskapa våtmarker på kommunal mark och föra dialog med privata markägare fortsätter.

Vi fortsätter att inventera vilka kommunala byggnader som är lämpliga för solcellsanläggningar. De kommunala bolagen, Lokalförsörjningsnämnden och Servicenämnden ska installera solcellsanläggningar löpande.

Stadens lokaler och fastigheter ska fortsatt energieffektiviseras. Dessutom fortsätter vi installera ledbelysning i Borås Stads gatubelysning. Vid ombyggnation och rivning tas material och maskiner till vara och lagras inför kommande behov.

Lokalbehovet och behovet av underhåll i Borås Stads lokaler ska i större utsträckning matchas upp med nämndernas behov. När en verksamhet inte längre har behovet av en lokal ska möjligheten att inrymma annan verksamhet ses över före alternativen försäljning eller rivning. Vid nybyggnation används återbrukat material och trä när så är möjligt.

Grönt ramverk ger gröna investeringar

Borås Stad kan numera finansiera hållbara investeringar genom att vända sig direkt till kapitalplacere som vill göra skillnad för miljön. Detta har gjorts möjligt genom beslutet om ett grönt ramverk. Detta ramverk är ett viktigt verktyg för Borås Stad så att vi kan låna på goda villkor på en kapitalmarknad som allt mer fokuserar på hållbara investeringar. Borås Stad och dess bolag tar fram gröna projekt inom ett antal kategorier, bland annat energieffektivisering, rena transporter och biologisk mångfald.

Staden har inrättat en kommitté för gröna obligationer med interna och externa experter som utvärderar och går i god för att projekt som väljs ut verkligen klarar kriterierna för att få kallas en grön investering. Under 2025 kan flera av Borås Stads investeringar bli föremål för finansiering via det gröna ramverket, bland annat gruppbestaden på Hammarbyvägen, om- och tillbyggnaden av Erikslundskolan samt Idrottshallen på Boda.

Arbetet med Klimatneutrala Borås fortsätter

Under året följs klimatåtgärderna upp i enlighet med Borås Stads styr- och ledningssystem samt stadens energi- och klimatstrategi. Alla nämnder och bolag har i uppdrag att analysera, prioritera, genomföra och följa upp åtgärder för att minska den egna verksamhetens klimatpåverkan. Även de kommunala bolagen ska arbeta med planering, åtgärder och rapportering för ett aktivt klimatarbete. Under 2025 bör ytterligare steg tas för att integrera klimatarbetet i den löpande verksamheten och skapa samband mellan ekonomisk budget och koldioxidbudget.

Transporter ska vara miljösmarta och effektiva

Borås Stads mål när det gäller transporter är att det ska vara lätt att ta sig fram i staden, samtidigt som vi vill möjliggöra en hållbar stadsutveckling med mer gång-, cykel- och kollektivtrafik.

I Mittsamverkans budget för 2025 fortsätter vi prioritera arbetet med gång- och cykelvägar. Potentialen för ökad cykling i Borås är stor, och enligt Borås Stads trafikprogram är målet att öka andelen resor med gång eller cykel samtidigt som andelen bilresor ska minska, oavsett befolkningsutveckling. Detta är yteffektivt och minskar trängselproblematik, ger renare luft och bättre folkhälsa. Felande länkar i cykelvägnätet ska byggas bort samtidigt som gående och cyklister skiljs åt i möjligaste mån på gång- och cykelbanor.

Vi jobbar kontinuerligt och tillsammans med olika aktörer för att förbättra kollektivtrafiken. Det ska vara enkelt att ta sig fram utan bil. Fortsatt kommer dock bilen vara ett viktigt färdmedel, särskilt på landsbygden men även inom tätbebyggda delar där det är alltför glest för att det ska vara ekonomiskt försvarbart att erbjuda ett attraktivt utbud av kollektivtrafik.

Borås Stad ska genom nämnder och bolag ta ett helhetsansvar för att förbättra tillgången till elbilsaddning. Detta gäller stadens egna behov, anställdas behov samt behov hos hyresgäster, besökande till stadens verksamheter och nyttjare av stadens parkeringar, både utanför och inne i staden.

Borås Stads förvaltningar och kommunala bolag i Borås ska sluta köpa eller leasa nya bilar som drivs av fossila bränslen senast 2025. Målet är att Borås Stads bilar drivs av fossilfria bränslen senast 2028. Stadens poolbilar ska vara eldrivna.

Mänskliga rättigheter är alltid okränkbara

För oss i Mittsamverkan är det självklart att alla människor i Borås ska kunna leva det liv de själva vill. Det gäller oavsett kön, könsöverskridande identitet och uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. Arbetet för mänskliga rättigheter och mot rasism och diskriminering tar aldrig slut, utan det är ett ständigt pågående arbete.

Under 2025 fortsätter Borås Stad att delta i Sveriges Kommuner och Regioners (SKR:s) modellkoncept för jämställdhet. Syftet med modellkonceptet är att stärka vårt arbete med jämställdhet inom styrning och ledning, och att alla oavsett kön ska få lika bra service av Borås Stad.

I Borås Stad arbetar vi med insatser för nationella minoriteter och finskt förvaltningsområde. Vi verkar för att möjlighet till samråd ska ges till de nationella minoriteterna i frågor som berör dem. Under 2025 kommer vi att fortsätta arbeta med att sprida kunskap om nationella minoriteter och minoritetslagen.

Vi arbetar även med romsk inkludering. Under 2025 kommer ett arbete mot antiziganism påbörjas. Arbetet kommer att innebära samverkan med flera olika förvaltningar och samverkansparter.

Borås Stad är ansluten till finskt förvaltningsområde, vilket ger vissa rättigheter till Borås finskspråkiga invånare enligt lagen om nationella minoriteter och minoritetsspråk. Under 2025 kommer arbetet med att öka kunskapen om minoritetslagstiftningen, språkrevitalisering och vad finskt förvaltningsområde är att fortsätta.

Fokusområde 2: Ett Borås med trygga och hälsosamma individer genom hela livet

Människor ska komma till sin rätt

Alla människor ska få de förutsättningar de behöver för att leva ett gott liv. Det ska vara självklart även för dem som har en funktionsnedsättning, oavsett om den är fysisk, psykisk, emotionell eller kognitiv. Därför är det viktigt att öka självbestämmandet på boenden och vid insatser i omsorgen.

Under 2025 utökar Borås Stad färdtjänstområdet till att omfatta alla kommuner i Västra Götaland samt Kungsbacka, Varberg och Falkenberg. Genom att erbjuda invånarna i Borås färdtjänst i ett större geografiskt område ökar vi tillgängligheten och flexibiliteten samt förbättrar möjligheterna för personer att ta sig till olika platser utan att behöva planera sin resa långt i förväg.

Verksamheter inom LSS och daglig verksamhet ska vara av hög kvalitet och det ska finnas möjlighet till upplevelser som berikar. Antalet boenden byggs i den takt som behövs för att möta behovet. Det behövs fler mötesplatser; här kan föreningsliv och civilsamhälle bidra på många sätt. Det är också viktigt att förbättra tillgängligheten och delaktigheten för personer med alla typer av funktionsnedsättningar.

Stöd och omsorg ska finnas när du behöver det

Borås Stad arbetar utifrån att våra insatser ska vara förebyggande, främjande och åtgärdande. Vi prioriterar arbetet med att hjälpa och stödja personer, familjer och andra anhöriga som behöver extra stöd på grund av till exempel missbruk, psykisk ohälsa, våld i hemmet eller hedersförtryck. Avhopparverksamheten har en viktig roll att fylla för att hjälpa dem som vill sluta med en kriminell livsstil.

Genom Borås Stads budget- och skuldrådgivning kan invånarna få råd och stöd, och konsumentrådgivningen kan ge råd och information inför eller efter ett köp. Dessa verksamheter är extra viktiga i ekonomiskt kärva tider.

Ibland leder olika omständigheter till att barn separeras från sina föräldrar. När det gäller placering av barn utanför hemmet ska det finnas kompetens som i ett tidigt skede kan identifiera vilka resurspersoner som finns i barnets absoluta närhet.

För barn och unga sker ett gemensamt arbete, Team Domino, mellan Individ- och familjeomsorgsnämnden och Grundskolenämnden för att tidigt uppmärksamma och agera på oroväckande skolfrånvaro. Team Domino stöttar flera olika yrkesgrupper, bland annat socialsekreterare, familjebehandlare, fältsekreterare och socialrådgivare. Under 2025 stärker vi finansieringen av verksamheten.

Alla äldre har rätt till inflytande och gemenskap

Vi vill att alla äldre ska komma mer till tals både när det gäller frågor som rör dem själva men också vad gäller samhällsfrågor i stort. Här är dialogen mellan Borås Stad och stadens pensionärsorganisationer av stor betydelse.

Vård och omsorg ska så långt möjligt ges på äldres villkor och utifrån deras förutsättningar. För oss i Mittsamverkan är det viktigt att det finns korttidsplatser, avlastningsplatser och trygghetsboenden runt om i hela kommunen. För att klara omställningen till nära vård krävs också en nära samverkan med den regionala nivån.

Vi fortsätter utbyggnaden av vård- och äldreboenden för att möta det ökade behovet av platser. I början av 2025 invigs det nya boendet Kristinegränd, ett boende med 73 moderna lägenheter. Boendet är byggt i återvunnet tegel och har solceller på taket. Väntetiden för att få plats på vård- och omsorgsboende är för närvarande kort i Borås, vilket är positivt.

Det är viktigt att motverka ensamhet och öka äldres livskvalitet; det ska finnas goda möjligheter till social samvaro. Här har inte minst föreningslivet en viktig roll att fylla för att skapa platser att mötas på. För att minska det digitala utanförskapet finns en it-fixartjänst som kan bistå äldre med hjälp och stöd. Äldre ska ses som en resurs utifrån sina erfarenheter och sin årsrikedom; de bidrar inom både arbetsliv och föreningsliv.

Fokusområde 3: Hälsosamma arbetsplatser och hållbart arbetsliv

Friska arbetsplatser ger goda arbetsinsatser

Borås Stads medarbetare ska alltid känna att deras arbete utförs i en hälsosam, hållbar och stimulerande arbetsmiljö. Det gäller såväl den fysiska som den sociala miljön. Personalens arbetssituation ska därför alltid ha en given plats vid diskussioner om investeringar vid helt nya verksamheter eller när gamla, ibland slitna, lokaler ersätts med nya.

Verksamheten Organisationshälsa har sedan 2019 kartlagt arbetsmiljön och föreslagit åtgärder för ett antal arbetsplatser i Borås Stad. Verksamheten startade som ett projekt 2019 och har under 2024 fått medel att fortsätta sitt arbete till och med 2026.

Friskvård ger mervärde åt Borås Stads medarbetare

Samtliga anställda i Borås har ett antal förmåner som bidrar till god hälsa. Det finns ett friskvårdsbidrag på 2 000 kronor per år att använda till valfri friskvårdsaktivitet. Dessutom har man fritt inträde på samtliga kommunala friskvårdsanläggningar, till exempel stadens simhallar och Kypegården. Man kan även hyra cykel med bruttolöneavdrag. Som anställd är du också medlem i personalföreningen Merkraft som ordnar aktiviteter av olika slag, bland annat konsertresor, visningar på utställningar med mera.

För nionde året i rad medverkar Borås Stad dessutom i projektet Vintercyklist i samarbete med Västtrafik, där deltagarna under en period åtar sig att cykla till jobb eller studier minst tre dagar i veckan. I gengäld får de vinterdäck till cykeln, inklusive ett byte. Förra omgången (2023–2024) deltog 46 cyklister från Borås i projektet och majoriteten upplevde en positiv påverkan på både sitt psykiska och fysiska mående. Dessutom sparade de tillsammans ihop 3,3 ton koldioxid och bidrog till en bättre miljö.

Ett tryggt och snyggt Borås Stad

Fokusområde 4: Ett Borås med nära och bra service där människor bor och verkar

Hela Borås ska leva och växa

Borås ska vara en ekonomiskt, ekologiskt och socialt hållbar kommun med människan i centrum. Här ska människor kunna trivas och bo utifrån sina drömmar och sin livssituation, och hela kommunen är lika viktig, oavsett om det gäller landsbygd, tätort eller centrala staden.

Vi ska vara en öppen, välkomnande och attraktiv stad. Därför behövs planering för bostäder, mark för bland annat företag, förskolor, skolor och äldreboenden samt kultur i hela kommunen. Den planerade järnvägen mellan Borås och Göteborg kommer därtill att öka Borås attraktionskraft, inte minst vad gäller människors möjlighet att pendla till jobb och studier.

Det är viktigt att vi fortsätter att utveckla Borås. Under 2025 satsar vi därför resurser på arbetet med detaljplaner för nya områden. De framtagna utvecklingsstrategierna för serviceorterna Dalsjöfors, Fristad, Sandared och Viskafors är en del av arbetet med att hela Borås ska leva och växa.

För både trivsel och trygghet behövs en stadskärna där människor rör sig ute i vardagliga och välvilliga syften. Vi behöver förtäta Borås som centrum med fler bostäder, mer näringsliv och föreningsliv samt fler aktiviteter. Här kan den nyinrättade tjänsten som etableringsansvarig, som organiseras av företagarföreningen Borås City och medfinansieras av Borås Stad, få en positiv effekt.

Vi förespråkar också blandad bebyggelse och blandade upplåtelseformer som verktyg för att minska segregationen. Människors livssituationer ser olika ut och därför är det viktigt att det finns allt från den lilla enrummaren till lägenheter som passar den stora familjen.

Genom arbetet med Viskans park säkerställer vi tillgången till vatten och grönområden av god kvalitet, vilket är den självklara ryggraden i en växande stad. Under 2025 fortsätter vi med investeringar kring Viskans Park där vi går vidare med arbetet med belysning och vattenhantering kring gångväg Fredriksborgskolan, projektering Götavallen och att skapa ett attraktivt stadsrum med belysning och mötesplatser med lek- och parkmiljö på Norrby.

Fokusområde 5: Ett Borås som verkar för förebyggande arbete, integration och trygghet

Människor ska känna sig trygga både i och utanför hemmet

Borås ska vara en plats där man trivs, vill leva sitt liv och känner sig trygg. Det brottsförebyggande arbetet spelar en viktig roll för att öka människors trygghet. Det handlar inte minst om en bra politik för jobb, skola och integration.

Som en följd av den lag som reglerar kommuners ansvar för det brottsförebyggande arbetet har vi nu tagit fram en åtgärdsplan. Den består av fem områden, till exempel att minska barn och ungas riskfaktorer för kriminalitet samt att öka tryggheten i det offentliga rummet. Totalt innehåller planen ett femtiotal insatser och under 2025 intensifieras arbetet med att göra det brottsförebyggande arbetet bättre och mer samordnat. Vi har redan en lång tradition av samarbete mellan socialtjänst, skola och fritidsverksamhet samt polis kring unga i riskzonen och det arbetet ska stärkas.

Fler måste arbeta tillsammans för att göra bostadsområden tryggare, öka tilliten mellan människor och stoppa den organiserade brottsligheten. Detta görs bland annat genom samverkan mellan olika myndigheter.

Människors trygghet och säkerhet är avgörande för att samhället ska hålla ihop. Tryggheten behöver öka i våra bostadsområden. Därför är ett av Mittsamverkans viktiga mål att inga bostadsområden i Borås ska finnas med på Polisens lista över utsatta områden.

Vi måste även öka tryggheten i hemmen. Alla har rätt att känna sig trygga i det egna hemmet; inget barn ska behöva bevittna våld. Kampen mot våld i nära relationer får aldrig avstanna, oavsett om våldet är fysiskt, psykiskt, sexuellt eller ekonomiskt och oavsett vem som drabbas. Borås Stads relationsvårdsenhet har en oerhört viktig roll att fylla för att hjälpa utsatta.

Under 2025 satsar vi fortsatt på idéburet offentligt partnerskap (IOP) med kvinnojouren i Borås. Arbetet syftar till att säkerställa tillgänglighet och trygghet vad gäller stöd och hjälp till drabbade kvinnor och barn.

Borås Stad ska ha hög beredskap om krisen kommer

Vi lever i en osäker tid, och Borås Stad behöver öka sitt fokus på krisberedskap. Här kan det handla om krig och kriser i vårt närområde, klimat- och väderrelaterade kriser eller att försörjningsvägar blir avskurna. Detta fokus måste stadens hela organisation, men även företag, organisationer och enskilda boråsare, ha med sig för att öka tryggheten i att grundläggande behov av värme, vatten och mat kan klaras även i nödlägen.

Pandemin och krig i vårt närområde visar tydligt hur viktigt det är med god beredskap. Under mandatperioden ska Servicenämnden tillsammans med Kommunstyrelsen utreda och ta fram förslag på utformning av Borås Stads gemensamma beredskapslager.

Ett varmare klimat förväntas ge förändringar i nederbördsmonstren med kraftigare och fler extrema regn som följd. Här gäller det att arbeta förebyggande och arbetet med skyfallsplanering är fortsatt prioriterat under 2025.

Borås Stad ska ha god förmåga att klara värme och elförsörjning lokalt, även om det överordnade nätet skadas. Våra elfordon och laddpunkter ska betraktas som kritisk infrastruktur och ska säkras så att de fungerar även i händelse av stora långvariga elavbrott.

Fokusområde 6: Arbetsplatser som präglas av tillit, inkludering och förutsättningar för ett gott ledarskap

Förtroende och tillit skapar ett gott arbetsklimat

I Borås Stad ska samtliga medarbetare känna att de vill och kan uttrycka sin åsikt. Genom att hjälpa varandra, ta ansvar och visa respekt för såväl arbetsuppgifter, yrkesroller som för verksamheten och den gemensamma arbetsmiljön skapas förutsättningar för ett gott klimat och en bra kommunikation på arbetsplatsen.

Ett inkluderande förhållningssätt innebär att chefer och medarbetare alltid har ett öppet sinne och tar tillvara olikheter bland kollegor. Det förutsätter att man respekterar och bemöter alla efter deras förutsättningar. Tidiga signaler på diskriminering eller ohälsa och kränkande särbehandling ska tas på allvar.

Chefer och medarbetare ska visa förtroende för och tillit till varandra samt för varandras roller, uppdrag och kompetens. Här fortsätter arbetet med Tillitsresan som bland annat innebär att Borås Stad är en öppen organisation där medarbetarna är självständiga, trygga och ansvarsfulla samt tar initiativ till utveckling och samarbete.

Samtliga medarbetare ska ha handlingsutrymme över hur arbetsuppgifter planeras och genomförs inom ramen för verksamhetens uppdrag och krav samt få återkoppling och bekräftelse på utfört arbete.

Våga fråga - vi bryr oss om varandra

Samtliga anställda i Borås Stad ska veta hur de ska agera om de misstänker att någon kollega utsätts för våld i nära relation. Här finns bland annat en webbaserad utbildning om mäns våld mot kvinnor i nära relationer: ”Våld i nära relation – agera som chef eller kollega” att tillgå. Dessutom ska Borås Stad ta arbetsgivaransvar för våldsutsatta genom att rutinmässigt ställa frågor om våld i nära relation till våra anställda.

Vi ska fortsätta arbetet med att utbilda all personal som kan komma i kontakt med utsatta personer om vilka tecken de ska hålla utkik efter och hur de både kan arbeta förebyggande och sätta in kraftfulla åtgärder när så krävs.

Möjligheter och mod att utvecklas

Fokusområde 7: Ett innovativt Borås med många möjligheter och attraktivt företagsklimat

Det ska vara enkelt att starta och driva företag i Borås

För att samhället ska växa och må bra behövs ett välmående näringsliv, och det ska vara attraktivt att etablera och utveckla företag i hela Borås kommun. Det är i små och växande företag som de flesta jobben skapas och här ska vi samarbeta.

Vi vill att fler ska ha modet att starta företag och skapa arbetstillfällen, särskilt personer som i dag är underrepresenterade inom den privata verksamheten. Det gör gott för välfärden. Här kan Borås Stad spela en viktig roll genom kontinuerlig dialog och nära samarbete. Genom det medverkar vi till ett bra företagsklimat.

Näringsliv och kommun lever i symbios. Borås Stad ska genomgående ha ett gott bemötande till företag när det gäller myndighetsutövning, information och service. Vi ska vara transparenta och tillsammans med akademi och näringsliv arbeta för att kunna hitta vägar framåt för att säkra framtidens kompetensförsörjning.

Högskolan är en viktig aktör i Borås, inte minst vad gäller forskning, innovation och stadens attraktivitet.

Det finns ett tryck på verksamhetsmark och förbättrad infrastruktur. Därför måste Borås Stads arbete med samhällsplanering och samhällsbyggande fortsätta, inte minst när det gäller ett långsiktigt hållbart arbete för både handel och mark för olika slags verksamheter. Borås Stad ska också arbeta proaktivt med att köpa mark lämplig för bostäder.

Borås Stad behöver bemöta och förhålla sig till invånare på ett sätt som förenklar, snabbar upp och möjliggör för både näringsliv, civilsamhälle och invånare. Här arbetar vi med digitalisering och automatisering i våra processer inom samhällsbyggnad.

Fokusområde 8: Ett Borås där lärande stärker varje individs utveckling och bildning

Vi tar ett helhetsgrepp kring grundskolan med fokus på kunskap

Kunskap och bildning bryter barriärer, öppnar nya vägar och stärker enskildas förmåga att orientera sig och fatta egna självständiga beslut. Skolan ska därför ha höga förväntningar på varje elev. Alla elever ska lämna grundskolan med de kunskaper som krävs för att klara fortsatta studier.

Vi tar nu ett helhetsgrepp kring grundskolan och gör en flerårig satsning på ökad kvalitet och måluppfyllelse. I och med att vi förbinder oss till långsiktighet vad gäller skolans finansiering skapar vi bättre möjligheter

för skolan att säkerställa hög grad av måluppfyllelse, med större fokus på kunskap och att lärarna får mer tid till sitt grunduppdrag.

Eleverna behöver tid med skickliga pedagoger. Lärare i Borås Stad ska kunna känna stolthet över sitt yrke och ha goda förutsättningar när de genomför sitt viktiga arbete, samtidigt som de måste få möjlighet till kompetensutveckling. Arbetet med att öka andelen legitimerade lärare i skolan samt andelen lärare med pedagogisk högskoleexamen i Borås Stad fortsätter. Det är viktigt att bevara varje elevs och vårdnadshavares rätt att välja skola. Därför fortsätter vi att utveckla det aktiva skolvalet.

Varje elev som går till skolan ska känna sig trygg. Kränkningar och stök ska inte förekomma i skolorna. Det ska finnas en god miljö för både våra elever och skolpersonal att verka i.

Den anpassade grundskolan är särskilt viktig för elevers möjlighet att studera utifrån sina egna förutsättningar och lära sig utifrån sina individuella behov.

Arbetsättet "Skolan som arena" fortsätter sitt arbete med att ge barn, oavsett bakgrund, en meningsfull tid efter skolan som präglas av rörelse. Här samlar vi föreningsliv, skola och kulturliv för att bidra till social hållbarhet och motverka utanförskap.

Det finns starka samband mellan hög närvaro och goda skolresultat. Ju mer en elev är i skolan desto större chans är det att hen får behörighet till gymnasiet. Att bli behörig till gymnasiet och sedan gå klart gymnasiet är viktigt för ungdomars hälsa och möjligheter att få ett bra och självständigt liv. Inom Team Domino arbetar grundskolan och individ- och familjeomsorgen tillsammans för ökad skolnärvaro. Det arbetet fortsätter under 2025.

Bildningsstaden Borås

Genom bildning skapar vi möjligheter åt alla, oavsett bakgrund, att få större makt över sina egna liv samt förutsättningarna att bidra till samhället. Bildning är både nyckeln till integration samt skyddet mot främlingsfientlighet och intolerans. Människor lär sig olika saker på många olika sätt under sitt liv och det finns många sätt att bilda sig på. Det är extra viktigt att alla barn och elever får en god start och möjligheten att växa i sitt lärande. Möjligheten att välja skola oavsett huvudman ska värnas.

Förskolan och skolan ska arbeta med bildning och kunskapsutveckling i bred bemärkelse. Utbildning förbereder för nästa steg, framtida studier och yrkesliv samt ett aktivt deltagande i samhället.

Vägen till ett gott lärande går genom mötet mellan barnet/eleven och den som undervisar. Kompetenta och skickliga lärare, som vet att barnet och eleven vill och kan lära sig, är den enskilt viktigaste faktorn för skolframgång. Lärare ska ha möjligheten att fokusera på sitt grunduppdrag att planera, genomföra och följa upp undervisningen.

Vårdnadshavarens ansvar spelar en viktig roll i sitt barns utveckling och lärande och utgör en grund för att barn och elever ska få goda förutsättningar i sin utbildning.

I Borås Stad har vi övertygelsen att alla barn och elever vill och kan lära. Med programmet Bildningsstaden Borås vill vi fortsätta förbättringsarbetet med att göra våra förskolor och skolor bättre och Borås till en framgångsrik bildningsstad. Vi är stolta över bildningsstaden Borås.

Förskolan ska ge de minsta barnen den bästa starten

Ingenting är viktigare än en bra start i livet. Det ger alla barn chans att lyckas och utjämnar livschanser. Förskolan ska vara trygg, rolig och lärorik för alla barn. Vi vill skapa en mer likvärdig förskola sett till pedagogisk personal, ändamålsenliga lokaler och utemiljöer.

Vi strävar efter att stärka insatserna i förskolan för att ge alla barn en bra grund inför skolstarten och fortsätta arbetet med att öka andelen legitimerade förskollärare. Allt fler barn är i behov av särskilt stöd. Här vill vi

säkerställa att rätt stöd sätts in tidigt, eftersom tidiga insatser skapar bättre förutsättningar i framtiden.

Förskolan är också viktig för integrationen, där förskolans språkutvecklande arbete spelar stor roll. När barnen lämnar förskolan ska de ha goda språkkunskaper och vara förberedda för grundskolan. Ett gott exempel är våra kapprumsbibliotek som bidrar till detta.

Vårdnadshavare är både trygga och nöjda med att ha sina barn i Borås Stads förskolor. Vi ska vara stolta över vår verksamhet och fortsätta värna förskolans goda resultat.

Vi ska ha hög kvalitet och höga ambitioner på våra gymnasieskolor

En gymnasieutbildning av hög kvalitet ger elever en chans att utvecklas och öppna nya vägar i livet. Borås Stad ska ge alla elever och studerande förutsättningarna att nå en gymnasieexamen eller ett jobb. Alla elever ska få den hjälp de behöver, ingen elev ska falla mellan stolarna. Skolan ska både stödja och utmana högpresterande elever. Arbetet med större samarbete mellan Borås Stads förskola, grundskola och gymnasie- och vuxenutbildning fortsätter för att se till att våra elever ges goda möjligheter att vara framgångsrika i varje steg.

Med ökad psykisk ohälsa hos Sveriges unga så behöver elevhälsan vara effektiv och tillgänglig.

Den anpassade gymnasieskolan har stor flexibilitet för att eleverna utifrån sina förutsättningar ska utvecklas så långt möjligt enligt utbildningens mål. Detta goda arbete kommer vi fortsätta med.

Den politiska överenskommelsen om Framtidens gymnasieskola och anpassad gymnasieskola innebär att Borås Stad gör en historisk utbyggnad av Bäckängsgymnasiet, Sven Eriksonsgymnasiet och Bergslenagymnasiet. Genom hälsofrämjande och moderna lärmiljöer skapar vi möjligheter för en undervisning av hög kvalitet.

Det livslånga lärandet ger nya chanser

Varje människa ska ha så goda förutsättningar som möjligt att utveckla sina kunskaper och färdigheter under hela livet. Därför behövs en väl utvecklad och flexibel vuxenutbildning och yrkeshögskola. Alla som vill ska ha möjlighet att omskola sig, förbättra sina kunskaper eller öka sina chanser till jobb. På så sätt får fler personer nya chanser i livet.

Genom utbildning i svenska för invandrare (sfi) får personer som flyttat eller flytt till Sverige möjlighet att lära sig språket, vilket är nyckeln till integration.

Det är viktigt att vuxenutbildningen samverkar med näringslivet, Högskolan i Borås och statliga myndigheter för att möta arbetsmarknadens behov. Med internationalisering som verktyg höjer Borås Stad kvaliteten på utbildningarna, ger medarbetare möjligheter till kompetensutveckling och elever möjlighet till praktik utomlands.

Fokusområde 9: Goda möjligheter till utveckling och kompetenshöjning

Man ska våga och vilja växa på jobbet

Borås Stad ska vara en pålitlig arbetsgivare som ger medarbetarna goda möjligheter att utvecklas utifrån förmåga och ambition; det är viktigt att våga och vilja växa på jobbet – både som människa och i sin yrkesroll. Många verksamheter bygger på att personalen har inflytande över sitt arbete och känner trygghet i sin roll, och här stärker ett gott ledarskap medarbetarna. Det är också viktigt att Borås Stads medarbetare får möjlighet till kompetensutveckling under hela arbetslivet, inte minst eftersom digitalisering och AI troligen kommer att påverka våra verksamheter i hög grad i framtiden.

Vi är positivt inställda till möjligheten att starta intraprenader för att främja ökad flexibilitet, valfrihet och nytänkande.

Kompetensförsörjning är en ödesfråga

För Borås Stad som arbetsgivare är personalförsörjning en allt mer aktuell fråga - alltså hur vi ska ha tillräckligt med personal som har god kompetens att utföra sina arbetsuppgifter. Det gäller på kort sikt men kanske ännu mer på lång sikt. Här måste vi både behålla den personal vi har och rekrytera nya personer som vill arbeta i våra verksamheter.

Stadens nämnder ska arbeta aktivt med att säkerställa en tillräcklig tillgång till platser i arbetsplatsförlagt lärande (apl).

Som arbetsgivare ska vi erbjuda goda villkor för alla anställda. Vi ska öka attraktiviteten i att arbeta inom Borås Stad, speciellt inom vård och omsorg – verksamheter där vi vet att det finns ett stort rekryteringsbehov i framtiden. Dessutom ska det finnas möjlighet att vidareutbilda sig, och även växla arbetsuppgifter om man önskar, under ett arbetsliv.

Inom socialtjänsten är socionomer ett bristyrke över hela landet. Därför är det glädjande att en socionomutbildning planeras i Borås med start 2027.

Människor möts i Borås

Fokusområde 10: Ett Borås med möjlighet till delaktighet och inflytande, rik kultur och meningsfull fritid

Kulturen gör Borås unikt

Kultur ger människor verktyg att förstå, ifrågasätta och se på samhället ur nya perspektiv. Kultur är också ett verktyg för att öka känslan av gemenskap och inkludering i vårt samhälle.

Politikens uppgift är inte att styra kulturen utan att förbättra förutsättningarna för det konstnärliga skapandet och för den enskildas bildning. På biblioteken får alla möjlighet till bildning och förståelse på lika villkor. Bra och tillgängliga bibliotek är allra viktigast för unga som inte får läsvanor med sig hemifrån och som inte har något lugnt ställe för att plugga eller läsa för nöjes skull. Det är självklart att du ska kunna låna en bok i Borås och kunna lämna tillbaka den i Svenljunga och tvärtom.

Vi bygger om Kulturhusets entré för att skapa en bättre och tillgänglighetsanpassad upplevelse för våra besökare samt bättre arbetsmiljö för personalen.

I Borås ska vi värna om vårt kulturliv och dess institutioner som bidrar till att göra Borås till en unik plats att uppleva. Våra museer, bibliotek, kulturhus, stadsteater och biografier är naturliga mötesplatser som bidrar till att skapa liv i staden samt utmanar med dess utställningar, föreställningar och event. Det goda samarbetet mellan kommunens verksamheter, ideella krafter och kommersiella krafter är viktigt för att ge boråsarna bredd och kvalitet i utbudet av kultur i hela kommunen.

Vi jobbar aktivt med att stärka kulturutbudet i serviceorterna. Kulturen ska nå hela Borås.

Ett starkt föreningsliv och en meningsfull fritid

Vi ska vara en kommun med ett jämställt föreningsliv där föreningar får arbeta fritt utifrån lika förutsättningar samt driva anläggningar utifrån engagemang och i samverkan med Borås Stad om så behövs. Tillgängliga spår och leder, både i stadsmiljö och i naturmiljö i hela kommunen, är en förutsättning för ett friskare Borås, likväl som städade och väl fungerade badplatser. När det gäller inomhusbaden kommer Dalsjöbadet att renoveras under 2025.

Föreningslivet och idrottsrörelsen gör ett oerhört viktigt arbete och är en brygga i att skapa ett inkluderande samhälle. Under 2025 anordnas SM-veckan i Borås. Vi finansierar ett antal kringaktiviteter i anslutning till tävlingsveckan, för att evenemanget ska nå så många som möjligt.

Ett brett utbud av fritidsaktiviteter i en välordnad miljö bidrar till att Borås blir en attraktiv och trivsamt stad att leva och trivas i för alla åldrar. Alla ska kunna motionera och idrotta för att ha roligt och må bra. Barn och unga behöver växa upp i omgivningar som uppmuntrar och främjar rörelse. Här finns Fritidsbanken att tillgå som dels ökar möjligheten för fler att utöva idrott, dels ger möjlighet till återbruk av utrustning.

Borås Stads mötesplatser är viktiga. Där kan invånare uppleva och lära, samt bryta ensamhet. I samverkan med civilsamhället erbjuds aktiviteter som till exempel studiecirkel och läxläsning.

Fokusområde 11: Ett Borås som präglas av inkludering och integration

Integration skapar möten och möjligheter

Vi ska ha en integrationspolitik som skapar möjligheter. Det är så Borås kan utvecklas och växa. Det gäller alla åldrar, det gäller vård, skola och omsorg, det gäller arbetsmarknaden, det gäller stadsplanering. Inga områden är undantagna, alla goda idéer ska tillvaratas.

Språkhallen är en del av det övergripande arbetet inom Socialt hållbart Borås, där syftet är att stimulera barns språkutveckling. Verksamheten finns på Norrby och erbjuds till familjer med barn som går 15 timmar i veckan på förskola. I första hand bjuds de familjer in där det finns behov av utökad tid på förskolan för språkutvecklande insatser.

För att främja en inkluderande arbetsmarknad kommer Arbetslivsnämnden att etablera ett nätverk som kommer att samla aktörer från privat näringsliv, civilsamhälle och offentlig sektor för att samarbeta kring frågor som kompetensförsörjning, utbildning och arbete samt inkludering och mångfald. Fler möjligheter skapas därmed för att personer som står långt från arbetsmarknaden ska komma i arbete.

Borås Stads föreningsbidrag ska främja aktiviteter som innebär fysisk aktivitet för äldre och personer med funktionsnedsättning samt stimulera arbete med aktiviteter kring jämställdhet, integration och öppenhet.

Fokusområde 12: Helhetssyn samt samarbete med många aktörer för att skapa attraktiva arbetsplatser

Alla behövs på framtidens arbetsmarknad

Vi vill bryta utanförskapet för människor som står långt från arbetsmarknaden genom samverkan mellan sociala företag och näringslivet samt vid upphandling. Vi arbetar för att öka antalet praktikplatser inom Borås Stad. Vi ska därtill vara en attraktiv arbetsgivare med goda villkor för alla anställda och vi ska bedriva en personalpolitik som främjar mångfald. Borås Stads långsiktiga arbete med att växla bidrag mot lön är framgångsrikt.

Borås Stad vill stimulera till varaktiga anställningar för personer med funktionsnedsättning, öka deltagandet i arbetslivet genom att tillsvidareanställa personer med arbetshinder och arbeta för att fler från daglig verksamhet kan få ett jobb. Vi ska också i högre grad än i dag arbeta med individanpassade utbildningar för att människor snabbare ska komma in på arbetsmarknaden.

BUDGETENS FÖRUTSÄTTNINGAR

Budgetens grunder

Budgeten är en ekonomisk plan som ska visa kommunens samlade inkomster och utgifter samt hur den finansiella ställningen förändras under året. Budgeten är också ett internt resursfördelningsinstrument då ekonomiska ramar fördelas och resurser ges till olika verksamhetsområden. Budgeten ska vara utformad och kopplad till de olika verksamheterna på ett sådant sätt att den utgör en bra grund för styrning och uppföljning på alla nivåer.

En annan viktig budgetförutsättning är Kommunfullmäktiges beslut om de övergripande och långsiktiga mål för Borås som finns i visionen och som har brutits ned till indikatorer för att kunna mätas och följas i uppföljningssystemet. En snabbare koppling mellan resultat och nya prioriteringar kommer då också att bli möjlig.

Den övergripande finansiella strategin

En god ekonomi är viktig för kommunen och ett grundläggande villkor för att kunna uppnå de sociala eller välfärdspolitiska mål som är det primära syftet med kommunens verksamhet. På samma sätt är en svag ekonomi ett hinder eller en begränsning för kommunen när det gäller att tillgodose angelägna behov inom olika verksamhetsområden. En balanserad finansiell utveckling är därför en förutsättning för att kommunens service ska kunna behållas och utvecklas. Långsiktiga resultatmål, soliditetsmål, avsättning till resultatutjämningsreserv och en plan för pensionsskulden är instrument som Borås Stad använder i dessa sammanhang. Borås Stad har länge haft strategin att ”det ekonomiska målet är överordnat andra verksamhetsmål”. Detta markerar tydligt att ekonomin ytterst ger förutsättningarna för verksamheten men också utgör grunden till ett förhållningssätt som framgångsrikt präglat organisationen.

Som beskrivits ovan ger de ekonomiska ramarna, och antagandena i dessa, förutsättningarna för verksamheten. Verksamheten blir mest effektiv om den har stabila förutsättningar och långsiktighet. Därför bör den finansiella strategin, som påverkar ramarna, kunna utformas så att de ekonomiska målen kan ha ett både långsiktigt och kortsiktigt perspektiv. Utgångspunkten måste vara att ramarna i möjligaste mån, och över en konjunkturfas, kan stötta en jämn och planerad verksamhet. Förutsättningarna för att kunna göra avsteg från de långsiktiga målen måste tydligt redovisas.

Finansiell strategi i ansträngda budgetlägen

Strategin för Borås Stad har varit att skapa förutsättningar för en jämn verksamhetsutveckling över tid. Lägre budgeterade resultatnivåer än vad de finansiella målen anger kan accepteras i budgetläget utifrån tidigare års goda resultat jämfört med det faktum att resultaten i boksluten varit klart över de finansiella målen. En av förklaringarna till detta är att realisationsvinster inte budgeteras av försiktighetsskäl. Under 2000-talet har Borås Stad ökat sitt egna kapital ifrån 2,1 mdkr för att i Bokslut 2023 vara cirka 6,5 mdkr. Samtidigt har stora avsättningar kunnat ske till bland annat pensionsskuldens ansvarsförbindelse och medfinansiering av flera statliga vägprojekt.

God ekonomisk hushållning

Borås Stad arbetar utifrån kommunallagens regler om ”god ekonomisk hushållning”. Detta innebär att det för ekonomin och verksamheten ska anges mål och riktlinjer som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning. I Borås Stad har det under flera år arbetats med finansiella nyckeltal för att analysera kommunens övergripande ekonomi. Denna analys har sedan legat till grund för vilket verksamhetsutrymme kommunen kan tillåta inom fastställda finansiella mål. Detta har varit en framgångsrik och politiskt accepterad princip som lett till att kommunens resultat legat på en sådan nivå att balanskravet inte äventyrats. För att Borås Stad ska ha god ekonomisk hushållning krävs att verksamheten bedrivs effektivt, d.v.s. på ett kostnadseffektivt sätt samt att den kommunala servicen infriar kommuninvånarnas behov (ändamålsenlighet) utifrån de ekonomiska ramarna. En god ekonomisk hushållning har både ett finansiellt perspektiv och ett verksamhetsperspektiv. För att nå en god ekonomisk hushållning krävs en utvecklad planering med framförhållning och handlingsberedskap kring oförutsedda händelser, tydliga och mätbara mål samt en rättvisande och tillförlitlig redovisning som ger information om avvikelser gentemot uppställda mål.

Kommunfullmäktige beslutade 2022-01-20 om riktlinjer för god ekonomisk hushållning som avser hela kommunkoncernen. De övergripande finansiella nyckeltal som Borås Stad och dess bolag ska förhålla sig till är årets resultat, självfinansieringsgrad för investeringar, soliditet, räntetäckningsgrad och nettolåneskuld.

En god ekonomi är ett viktigt mål för Borås Stad. En god ekonomi är ett grundläggande villkor för att kunna uppnå de sociala eller välfärdspolitiska mål som är det primära syftet med kommunens verksamhet. På samma sätt är en svag ekonomi ett hinder eller en begränsning för kommunen, när det gäller att tillgodose angelägna behov inom olika verksamhetsområden. En balanserad finansiell utveckling är därför en förutsättning för att kommunens service kan behållas och utvecklas. Vad gäller verksamheten har Borås Stads övergripande mål fastställts av Kommunfullmäktige. De är långsiktiga utvecklingsmål i form av fokusområden som utgår från stadens vision. Nämndernas grunduppdrag, Kommunfullmäktiges fokusområden och särskilda uppdrag till nämnder och styrelse utgör verksamhetens mål.

Prognosen för 2024

Budgeten för 2024 antogs med ett svagt resultat på -52 mnkr. Prognosen för resultatet 2024 är i delårsrapporten per augusti +24 mnkr. Nämnderna beräknas sammantaget redovisa ett underskott på -81 mnkr jämfört med tilldelade kommunbidrag. Centralt finns avsatt 55 mnkr för bland annat höga el- och konsumtionsavgifter så det sammantagna nettot för nämndverksamheten förväntas bli ett underskott på -26 mnkr

Största anledningen till den positiva budgetavvikelsen för staden som helhet jämfört med budget är att Borås Stads rättstvist med ett företag angående återställningsarbeten för fiberdragningar i våra gator och vägar nu är avgjord i och med att Högsta domstolen inte beviljade något prövningstillstånd. Hovrättens dom står då fast och var till Borås fördel. Även obudgeterade realisationsvinster på 21 mnkr bidrar.

Makroekonomi

I Budgetpropositionen för 2025 beskrivs att konjunkturen i Sverige bedöms börja stärkas mot slutet av 2024. Primär drivkraft är hushållens konsumtion, som genom sjunkande inflation och räntor i år, börjat gynnas av stigande reala inkomster. De finanspolitiska satsningarna stärker hushållens reala inkomster ytterligare 2025. Att sysselsättningen nästa år åter ökar ger stöd för en ihållande konjunkturuppgång. Vid sidan om stigande tillväxt för hushållens konsumtion bedöms nedgången för bostadsinvesteringarna upphöra, för att 2025 åter öka. Därutöver antas en starkare omvärldsefterfrågan då lyfta den svenska exporten.

Nästa år beräknas KPIF-inflationen hamna något under inflationsmålet, men efterföljande år antas en inflation i enlighet med målet om 2 procent. Riksbankens styrränta antas sänkas ytterligare både i år och nästa år, för att 2025 landa på 2 procent, en nivå som antas gälla också 2026–2027.

En förhöjd andel arbetslösa bedöms kvarstå 2025 men sysselsättningen vänder då ändå upp. Givet att lågkonjunkturen består också 2025 antas BNP-tillväxten bli stark 2026. Detta samt ett gradvis stigande resursutnyttjande på arbetsmarknaden 2025–2027 bidrar till att stärka det finansiella sparandet i offentlig sektor. Det finansiella sparandet beräknas dock vara negativt till och med 2026.

Investeringar

Ett av Borås Stads ekonomiska mål är att minimera kapitalanvändningen. Bakgrunden är att investeringar i princip är långsiktiga åtaganden där lånekostnader kraftigt kan förändras över tiden. Med en stor andel bundna kostnadsposter i budgeten kan manöverutrymmet för maximal verksamhet på sikt försämrats. Därför har Borås satt en riktpunkt på varje års investeringsvolym. Denna teori bör dock inte gälla för lönsamma investeringar. Utifrån att kommande investeringar normalt genererar nya nettokostnader för verksamheten måste de som i stället påverkar ekonomin positivt stimuleras. Lönsamma investeringar bör därför bedömas utanför den investeringsram som normalt gäller.

RESULTAT OCH FINANSIELLA MÅL

Budget 2025

Resultatbudget	mnkr		
	Bokslut 2023	Budget 2024	Budget 2025
Verksamhetens intäkter	1 858,5	2 134,8	1 971,8
Verksamhetens kostnader	-9 260,3	-9 986,5	-9 939,7
Avskrivningar	-342,7	-335,0	-385,0
Verksamhetens nettokostnader	-7 744,5	-8 186,7	-8 352,9
Skatteintäkter	6 105,5	6 171,6	6 404,5
Generella statsbidrag och utjämning	1 767,6	1 927,6	2 008,8
Finansnetto	20,3	35,0	35,0
Resultat efter finansnetto	148,9	-52,5	95,4
Realisationsvinster	147,3	-	-
Årets resultat	296,2	-52,5	95,4

Balansbudget	mnkr		
	Bokslut 2023	Budget 2024	Budget 2025
Tillgångar			
Anläggningstillgångar	7 652,2	8 052,2	8 467,2
Omsättningstillgångar	1 570,4	1 370,4	1 255,4
Summa	9 222,6	9 422,6	9 722,6
Eget kapital, avsättningar och skulder			
Eget kapital	6 515,6	6 463,1	6 558,5
- därav årets resultat	296,2	-52,5	95,4
Avsättningar	1 017,1	1 017,1	1 017,1
Långfristiga skulder	0	0	500,0
Kortfristiga skulder	1 689,9	1 942,4	1 647,0
Summa	9 222,6	9 422,6	9 722,6

Finansieringsbudget	mnkr		
	Bokslut 2023	Budget 2024	Budget 2025
Tillförda medel			
Överskott från verksamheten	699,0	282,5	480,4
Förändring av rörelsekapital exkl likvida medel	292,0		
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	131,0	50,0	
Minskning av finansiella anläggningstillgångar			
Ökning av långfristiga skulder			500,0
Summa	1 122,0	332,5	980,4
Använda medel			
Investeringar i materiella anläggningstillgångar	-1 172	-800,0	-900,0
Ökning av finansiella anläggningstillgångar	-10,0		
Minskning av långfristiga skulder			
Summa	-1 182,0	-800,0	-900,0
Förändring av likvida medel	-60,0	-467,5	80,4

Resultatanalys

Det budgeterade resultatet för 2025 är lagt på en nivå som inte gör att våra finansiella mål uppfylls. Anledningen är det fortsatt svåra men ändå förbättrade ekonomiska läget som alla kommuner befinner sig i. Elpriser och andra konsumtionsavgifter är fortsatt relativt höga men glädjande nog är inflationen nu under kontroll vilket bland annat innebär lägre pensionskostnader.

Finansiella mål

Årets resultat i förhållande till skatteintäkter och generella statsbidrag

	Bokslut 2023	Budget 2024	Budget 2025	Mål
Årets resultat, mnkr	296	-52	95	
Årets resultat/skatteintäkter och generella statsbidrag, %	3,8	-0,6	1,1	2-3

Att resultatet över tiden bör uppgå till lägst 2 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag är för Borås del grunden till en god ekonomisk hushållning. Målet innebär ett resultat som är cirka +165 mnkr för 2025. Detta resultat behövs för att långsiktigt kunna finansiera nödvändiga investeringar utan att behöva låna till hela beloppet. En annan viktig aspekt är pensionskulden, intjänad till och med 1997-12-31, den så kallade ansvarsförbindelsen som enligt redovisningslagen inte får upptas i balansräkningen. För Borås Stads del har den årliga skulduppräknigen tidigare inneburit en ökning varje år. Skuldökningen har nu börjat avta men belastningen på utbetalda pensioner har då istället ökat. Borås Stad har under ett antal år sammantaget avsatt 832 mnkr för att möta ökade pensionskostnader ur ansvarsförbindelsen. Avsättningarna följer pensionsstrategin som syftar till att få en jämnare och mer förutsägbar belastning på resultatet. Resultatnivån är också normalt att betrakta som en fallhöjdmarginal för att klara balanskravet om oförutsedda händelser inträffar. För 2025 budgeteras ett resultat på 95 mnkr för kommunen vilket innebär att det finansiella målet inte beräknas att uppnås under 2025.

Soliditet

	Bokslut 2023	Budget 2024	Budget 2025	Mål
Soliditet, %	70,6	68,6	67,5	
Medel från den egna verksamheten, mnkr	691	282	480	
Årets nettoinvesteringar, mnkr	1 172	800	900	
Självfinansiering av investeringarna, %	59	35	53	80–100

Det andra övergripande finansiella målet är att soliditeten, med vilket menas den del av kommunens tillgångar som finansieras med egna medel, ska uppgå till cirka 80 procent. Soliditetens utveckling beror på två faktorer: dels det årliga resultatet, dels tillgångsökningen. Soliditeten sjunker om tillgångarna ökar i snabbare takt än det egna kapitalet. En sänkt soliditet innebär en ökad lånefinansiering och på sikt högre finansiella kostnader som tar resurser från kärnverksamheterna. En ökad soliditet innebär å andra sidan en ökad egenfinansiering av tillgångarna och lägre finansiella kostnader. Soliditetens utveckling styrs till stor del av hur mycket av investeringarna som kan finansieras med medel från den egna verksamheten. Egna medel definieras i budgetläget som resultatet på sista raden plus avskrivningar. Tillsammans blir det den summa som kommunen kan betala sina investeringar med. Målet är att investeringarna till 80 procent ska kunna betalas med pengar som kommer från den egna verksamheten.

Resultatet för 2025 är budgeterat till 95 mnkr och avskrivningarna till 385 mnkr. Detta innebär att det finns 480 mnkr tillgängligt att finansiera den beräknade investeringsnivån på 900 mnkr med. Självfinansieringsgraden beräknas uppgå till 53 procent. Målet att självfinansiera till 80 procent nås då inte budgetmässigt under 2025. Detta innebär allt annat oförändrat att den finansiella likviditetsbelastningen blir -420 mnkr enligt finansieringsbudgeten. Detta innebär att även staden och dess nämnder kommer att redovisa en långfristig låneskuld. I Budget 2025 tas upp en ökad långfristig lånefinansiering på 500 mnkr. Av erfarenhet får kommunen tillskott till resultatet i form av obudgeterade realisationsvinster varje år med varierad storlek. Detta förbättrar då självfinansieringsgraden.

Utveckling de kommande åren 2026–2027

Framskrivning av resultatet 2026–2027

	2025	2026	2027
Verksamhetens nettokostnader	-8 352	-8 645	-8 947
- årlig förändring, %	2,0	3,5	3,5
Skatte- och bidragsintäkter	8 413	8 734	9 026
- årlig förändring, %	3,9	3,8	3,3
Resultat	95	120	109
Nettoinvesteringar	900	900	900
Resultat, % av skatteintäkter statsbidrag mm	1,1	1,4	1,2
Självfinansiering av investeringarna, %	53	59	61

Skatte- och bidragsintäkterna är hämtade från Sveriges Kommuner och Regioners prognos per oktober för Borås Stad. Nettokostnadsberäkningen bygger på 2025 års budget uppräknad med hänsyn till den förväntade löne- och prisutvecklingen och det utrymme som skatteintäkterna medger.

Den årliga genomförda investeringsvolymen förutsätts att ligga på cirka 900 mnkr under hela perioden. För att bibehålla och inte ytterligare öka investeringsvolymen är det viktigt att effektivare nyttja de befintliga tillgångarna och därigenom hålla tillbaka behovet av investeringar. En effektivare kapitalanvändning, alltså att bättre nyttja det kapital som bundits i verksamheten och att avyttra tillgångar som inte är nödvändiga för kommunens verksamhet, är ett alternativ till besparingar och neddragningar.

Framskrivningen ovan visar på en resultatnivå som inte uppfyller de finansiella målen under planperioden och beror till största delen beror på låga resultat i kombination med hög investeringsnivå. Framskrivningen bygger också på att de generella statsbidragen är nominellt oförändrade.

Borås Stad har de senaste åren haft en positiv befolkningsutveckling som dock har varit märkbart avtagande de senaste åren och verkar bli så även de kommande åren. Detta innebär andra utmaningar med bl.a. lägre totala skatteintäkter. Framtida investeringsplaner måste ses över i denna relativt nya situation. Handlingsberedskap måste byggas in i ekonomin för att kunna möta nedgångar på intäktssidan utan alltför negativa konsekvenser för verksamheten.

NÄMNDERNAS VERKSAMHET

Driftbudget

Ekonomiska mål och ekonomiskt ansvar

I driftbudgeten budgeteras nämndernas planerade intäkter och kostnader. Nettokostnaderna täcks när det gäller anslagsfinansierad verksamhet med kommunbidrag. Kommunbidraget motsvarar normalt den budgeterade nettokostnaden per nämnd.

Nämndernas ansvar omfattar samtliga intäkter och kostnader. Inom ramen för kommunens internhyressystem omfattar ansvaret även lokalkostnaderna. Nämnderna beslutar själva med vissa begränsningar om sin lokalanvändning. Begränsningarna avser att säkerställa ett för kommunen som helhet effektivt lokalutnyttjande. Ansvaret omfattar också kapitalkostnaderna. Detta innebär bland annat att ökade kapitalkostnader på grund av investeringar inkräftar på utrymmet för övriga verksamhetskostnader. En effektivare kapitalanvändning, att mindre kapital binds i verksamheten ger å andra sidan utrymme för ökad verksamhet.

Nämndernas ansvar gäller över tiden och är alltså inte begränsat till budgetåret. De årliga resultaten balanseras över till nästkommande år. Detta gäller såväl över- som underskott. Beslut om resultatöverföring fattas av Kommunfullmäktige vid behandlingen av årsredovisningen. En förutsättning för överföring av positiva budgetavvikelser är att fastställda verksamhetsmål uppnåtts.

Det ekonomiska målet för respektive nämnd är det budgeterade resultatet efter kommunbidrag i den av Kommunfullmäktige fastställda årsbudgeten. Det budgeterade resultatet är i normalfallet noll, det vill säga budgeten baseras normalt på att kommunbidraget motsvarar nettokostnaderna. Vissa undantag förekommer dock. Det handlar då främst om att nämnderna i budgeten finansierar verksamheten med överskott från tidigare år eller arbetar in underskott från tidigare år.

I vissa fall är nämndernas verksamhet uppdelad i olika ansvarsområden. Det ekonomiska målet gäller då för respektive ansvarsområde. Om en nämnd tilldelas mer än ett kommunbidrag, kan inte kommunbidragen fördelas mellan respektive ansvarsområde.

För att inte riskera att viktiga verksamhetsmål äventyras och för att undvika alltför dramatiska besparingar i verksamheten, bör inarbetning av underskott ske under planerade former. Inarbetning av större underskott kan ske över en längre period. Detta innebär att underskott i sin helhet inte måste täckas in redan under det följande året. Beslut om fördelning av underskottstäckning fattas av Kommunfullmäktige i samband med årsredovisningen då det ackumulerade resultatet för nämnderna fastställs.

Liksom föregående år gäller att nämnderna inom sin budget ska avsätta lägst 1,0 procent av kommunbidraget till oförutsedda händelser/buffert. Syftet med buffertar är att nämnderna under året ska ha en beredskap för oförutsedda händelser. Innan bufferten får tas i anspråk för att täcka ett underskott ska en åtgärdsplan ha upprättats och alla andra åtgärder ska ha prövats.

Då bufferten är en del av kommunbidraget är det möjligt för nämnderna att besluta om att använda del av bufferten till ej nivåhöjande åtgärder under året. Detta förutsätter givetvis att nämnden bedömer ett positivt resultat i förhållande till hela kommunbidraget.

Kommunbidrag 2025

Kommunstyrelsen fastställde i juni 2024 med utgångspunkt från beräknade resurser och inriktning på verksamheten ekonomiska ramar för nämndernas budgetarbete 2025. Budgetramarna till nämnderna uppgick till sammanlagt 8 034 050 tkr. Höjningen bygger på en kompensation för lönekostnadsökningar på 3,0 procent medan övriga kostnader räknas upp med 1,6 procent. I ramuppräknningen ingick också att ramarna till nämnderna sänktes med 189 mnkr med anledning av lägre pensionskostnader jämfört med föregående år.

Totalt innebar ramarna att kommunbidragen till nämnderna höjdes med 37 650 tkr jämfört med 2024 års budget. I Kommunstyrelsens slutliga budgetförslag uppgår kommunbidragen till 8 288 700 tkr. Sammantaget har kommunbidragen till nämnderna ökat med 3,6 procent jämfört med budget 2024.

Kommunbidrag per nämnd Kommunfullmäktige Budget november/december			tkr
Nämnd	Budget 2023	Budget 2024	Budget 2025
Kommunfullmäktige	16 500	17 400	17 200
Revisorskollegiet	6 500	6 700	6 750
Kommunstyrelsen			
- stadsledningskansliet	164 900	182 950	180 850
- kommungemensam verksamhet	136 950	142 400	150 400
Valnämnden	3 050	10 350	2 500
Lokalförvaltningsnämnden	40 900	41 550	111 300
Servicenämnden	0	0	0
Fritids- och folkhälsonämnden			
- fritid och folkhälsa	255 950	296 850	323 650
- föreningsbidrag	45 900	46 800	47 600
Samhällsbyggnadsnämnden	30 000	42 450	74 700
Tekniska nämnden			
- väghållning skog parker m m	178 950	198 700	213 100
- persontransporter	80 400	92 550	96 500
Miljö- och konsumentnämnden	31 650	32 000	31 900
Kulturnämnden	207 900	218 250	223 000
Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden	665 100	696 150	703 500
Sociala omsorgsnämnden	801 350	854 550	885 400
Arbetslivsnämnden	253 950	261 500	258 150
Överförmyndarnämnden	9 450	9 900	11 150
Förskolenämnden	908 550	924 150	913 300
Grundskolenämnden	1 776 650	1 840 350	1 880 050
Individ- och familjeomsorgsnämnden	420 200	448 750	475 400
Vård- och äldreomsorgsnämnden	1 549 250	1 637 100	1 682 300
Summa	7 584 050	8 001 400	8 288 700

Investeringsbudget

Sammanlagt uppgår de totalt planerade nettoinvesteringarna under åren 2025-2027 till 2 748 mnkr, varav 893 mnkr 2025, 1078 mnkr 2026 och 778 mnkr 2027.

Investeringsanslag beviljas antingen direkt i årsbudgeten eller genom särskilt beslut i Kommunstyrelsen efter anslagsframställan. Anslag genom särskilt beslut ska grundas på inkomna anbud. Projekteringsframställan ska godkännas av berörd verksamhetsnämnd avseende projektets omfattning och ekonomiska konsekvenser innan anbudsförfrågan. I de fall projektet beräknas överstiga Kommunfullmäktiges investeringsbudget krävs särskilt projekteringsgodkännande av Kommunstyrelsen.

Om projekterings- eller anslagsframställan avviker med mer än 10 mnkr eller 15 procent krävs även särskilt beslut i Kommunfullmäktige.

Finansieringsbudgeten och de finansiella avstämningarna bygger på en årlig genomförd investeringsvolym på i genomsnitt cirka 900 mnkr för åren 2025–2027. Erfarenhetsmässigt sker alltid tidsförskjutningar i investeringsprogrammet. Samtidigt tillkommer nya projekt, av vilka ett flertal är under utredning och inte är medtagna i budgeten.

För att bedömningen av investeringsvolymen ska bli rätt i förhållande till de åtaganden som investeringar normalt innebär så beaktas även externa projekt som till exempel Borås Arena och andra större inhyrningar som till exempel förskolor kalkylmässigt. Projekt som direkt påverkar kommunens resultaträkning bör bedömningsmässigt betraktas som om de vore egna investeringar. I nedanstående tabell redovisas de planerade investeringsprojekten. I de fall anslag anvisas direkt i budgeten eller tidigare har anslagsbeslutats har detta markerats med "B". I de fall där objekten har markerats med "X" finns det möjlighet för ansvarig nämnd att göra omfördelningar mellan åren inom planperioden 2025–2027.

Investeringsplan 2025–2029

Projekt		Total utgift	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028	Plan 2029
GEMENSAMMA FUNKTIONER							
Särskilda servicefunktioner							
Underhållsinvesteringar	<i>Lfn</i>		79 000	<i>B</i>	79 000	79 000	79 000
Energi- och miljöåtgärder	<i>Lfn</i>		31 000	<i>B</i>	15 000	15 000	15 000
Hyresgästanpassning inkl. moduletablering	<i>Lfn</i>		18 000	<i>B</i>	18 000	18 000	18 000
IT-investeringar i fastigheter	<i>Lfn</i>		3 000	<i>B</i>	3 000	3 000	3 000
Nyckelskåp	<i>Sn</i>	800	800	<i>B</i>			
Solceller P10 Pantängen	<i>Sn</i>	1 000	1 000	<i>B</i>			
Pantängen förbättringsåtgärder 2025	<i>Sn</i>	800	800	<i>B</i>			
Utskriftsenheter/kontorsutrustning	<i>Sn</i>		4 000	<i>B</i>	4 000	4 000	4 000
Fordon och maskiner	<i>Sn</i>		15 000	<i>B</i>	15 000	15 000	15 000
IT-infrastruktur	<i>Sn</i>		5 000	<i>B</i>	2 000	2 000	2 000
Mobiltelefoner	<i>Sn</i>		13 000	<i>B</i>	13 000	13 000	13 000
Luftmätarstation	<i>Mkn</i>	200	200	<i>B</i>			
SUMMA GEMENSAMMA FUNKTIONER		2 800	170 800	149 000	149 000	149 000	149 000

Investeringsplan 2025–2029

Projekt	Total utgift	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028	Plan 2029
INFRASTRUKTUR OCH SKYDD						
Markförsörjning						
Inköp av fastigheter	<i>Ks</i>	40 000	40 000	40 000	40 000	40 000
SUMMA INFRASTRUKTUR OCH SKYDD		40 000	40 000	40 000	40 000	40 000
GATOR, VÄGAR OCH PARKER						
Kommunikationer						
Beläggingsunderhåll	<i>Tn</i>	26 000	<i>B</i> 14 500	14 500	14 500	14 500
Attraktiv stad	<i>Tn</i>	3 000	<i>B</i> 3 000	3 000	3 000	3 000
Div mindre gatu- och broarbeten	<i>Tn</i>	10 000	<i>B</i> 5 500	5 500	5 500	5 500
Program för tillgänglighet	<i>Tn</i>	1 000	<i>B</i> 1 000	1 000	1 000	1 000
Gång- och cykelvägar inkl. reinvestering	<i>Tn</i>	20 000	<i>B</i> 20 000	20 000	20 000	20 000
Reinvestering gatubelysning inom/utom tätort	<i>Tn</i>	5 000	<i>B</i> 5 000	5 000	5 000	5 000
Energi- och miljöeffektivisering av gatubelysning	<i>Tn</i>	5 000	<i>B</i> 4 000	4 000	4 000	4 000
Utbyggnad av kabelskåp - gatubelysning	<i>Tn</i>	3 000	<i>B</i> 2 000			
Kollektivtrafik (stadstrafiken)	<i>Tn</i>	5 000	<i>B</i> 5 000	5 000	5 000	5 000
Borås flygplats	<i>Tn</i>	500	<i>B</i> 500	500	500	500
Ny Nybro	<i>Tn</i> 107 000	10 000	<i>B</i> 15 000			
Parkverksamhet						
Grönområdesplanen	<i>Tn</i>	1 000	<i>B</i> 1 000	1 000	1 000	1 000
Lekplatser/mötesplatser	<i>Tn</i>	10 000	<i>B</i> 10 000	10 000	10 000	10 000
Diverse mindre parkinvesteringar	<i>Tn</i>	5 000	<i>B</i> 5 000	5 000	5 000	5 000
Handlingsplan för trygga fysiska miljöer	<i>Tn</i>	3 000	<i>B</i> 3 000			
Fristad nya Stationspark	<i>Tn</i> 10 000	4 000	<i>B</i>			
Viskans park	<i>Tn</i> 90 000	15 700	30 100	14 200		
Gåshult byggnader	<i>Tn</i>	500	<i>B</i> 500			
Klimatanpassningsinvesteringar	<i>Tn</i>	5 000	<i>B</i> 5 000	5 000	5 000	5 000
SUMMA GATOR, VÄGAR, PARKER		207 000	132 700	130 100	93 700	79 500
FRITID OCH KULTUR						
Idrotts- och fritidsanläggningar						
Miljöförbättrande åtgärder kring konstgräsplaner samt utbyte av gräs	<i>FoF</i>	3 200	<i>B</i> 5 500	5 500	5 500	5 500
Aktivitetsplatser och näridrottsplatser	<i>FoF</i>	800	<i>B</i> 800	800	800	800
Idrottsanläggningar, simhallar och mötesplatser	<i>FoF</i>	1 500	<i>B</i> 1 500	1 500	1 500	1 500
Spår och leder	<i>FoF</i>	750	<i>B</i> 500	500	500	500
Badplatser	<i>FoF</i>	1 250	<i>B</i> 600	600	600	600

Investeringsplan 2025–2029

Projekt		Total utgift	Budget 2025		Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028	Plan 2029
Evenemangsstaden Borås	FoF		750	B	750	750	750	750
Utveckling av Borås skidstadion	FoF		1 000	B	500	500	500	500
Åtgärder utifrån trygghetsplan	FoF		500	B	500	500	500	500
Ledbelysning	FoF	1 500	1 500	B				
Boda aktivitetspark	FoF	8 850	1 600	B				
Mindre anläggningsinvesteringar	FoF	3 050	800	B				
Almenäs badplats	FoF	2 000			1 000			
Borås ishall, modernisering	Lfn	6 500	6 500					
Bodavallen ombyggnad	Lfn	14 000	6 982	B	5 018			
Brämhults IP tillbyggnad, etapp 2	Lfn	9 500	2 000		7 500			
Ny idrottshall Boda	Lfn	80 000	43 000	B	27 000			
Ny idrottshall Sandared	Lfn	65 000			500	3 500	45 000	16 000
Dalsjöbadet ombyggnad	Lfn	94 000	5 000		62 000	26 760		
Kulturverksamhet								
Sorteringsautomat stadsbiblioteket, reinvestering	Kn	900	900	B				
Konstnärlig gestaltning och utsmyckning	Kn		5 410	B				
Konstinköp till textilmuseum och konstmuseum	Kn		1 200	B	1 200	1 200	1 200	1 200
Konstbiennalen	Kn		1 500	B	1 500	1 500	1 500	1 500
Förvaltningsövergripande investeringar	Kn		1 500	B	1 500	1 500	1 500	1 500
SUMMA FRITID OCH KULTUR		285 300	87 642		117 868	45 110	59 850	30 850
AFFÄRSVERKSAMHET								
Näringsliv								
Utbyggnad av industriområde Viared Västra	Ks		3 000	B				
Viared, Boråstorpet åtgärder för gator	Ks		30 000					
Utbyggnad av industriområde Viared Norra	Ks		1 000	B				
Utbyggnad av industriområde Nordskogen	Ks		1 400	B				
Osdal industriområde	Ks				8 800	17 000	8 500	
27/41 norr och söder industriområde	Ks				20 300	45 000	300	
Utbyggnad av bostadsområden	Ks		2 000		2 000	2 000	2 000	2 000
Utbyggnad av övriga industriområden	Ks		5 000		4 000	4 000	4 000	4 000
Hyresgäst Anpassning externa hyresgäster	Lfn		1 000	B	1 000	1 000	1 000	1 000
SUMMA AFFÄRSVERKSAMHET			43 400		36 100	69 000	15 800	7 000

Investeringsplan 2025–2029

Projekt		Total utgift	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028	Plan 2029
PEDAGOGISK VERKSAMHET							
Förskola							
Strandkullens förskola, Badstrandsvägen	■ Lfn		X B				
Förskola övre Sjöbo	■ Lfn		X	X			
Aplaredskolan utökning förskola	Lfn		X B				
Hässlegården utbyggnad kök	Lfn		X B				
Förskolor inventarier	Ffn		1 350 B	1 350	1 350	1 350	1 350
Grundskola							
Gula skolan, ombyggnad idrottshall	Lfn		X B				
Erikslundskolan om- och tillbyggnad	■ Lfn		X B	X			
Tummarpskolan om- och tillbyggnad	■ Lfn		X	X	X		
Trandaredskolan ombyggnad	Lfn		X	X	X	X	
Sandgårdskolan ombyggnad	Lfn			X	X	X	X
Asklandaskolan tillbyggnad	Lfn			X	X	X	X
Dalsjöskolan anpassning 7-9	Lfn			X	X	X	
Sandaredskolan ombyggnad	Lfn				X	X	
Fredriksborgsskolan F-9, inventarier	Grn	16 000	2 000 B				
Tummarpskolan F-6, inventarier	Grn	6 000		3 000	3 000		
Bodavallen, inventarier	Grn	1 000	1 000				
Erikslundskolan omb/tillb F-9, inventarier	Grn	10 000		10 000			
Trandaredskolan F-6, inventarier	Grn	4 000			4 000		
Sandgårdskolan inventarier	Grn	6 000			6 000		
Gymnasieskola							
Bäckängsgymnasiet campus	Lfn		X B	X	X	X	
Sven Erikssongymnasiet utökade lokaler	Lfn		X B				
Bäckängsgymnasiet, inventarier	Gvun	4 500	1 000 B	2 000	1 000		
Sven Erikssongymnasiet, inventarier	Gvun	2 500	2 000 B				
Bergslenagymnasiet, inventarier	Gvun	1 000	1 000 B				
SUMMA PEDAGOGISK VERKSAMHET		1 508 500	361 051	382 528	224 218	215 850	59 350
VÅRD OCH OMSORG							
Omsorg om äldre- och funktionshindrade							
Kristinegränd, Vård- och omsorgsboende	■ Lfn		X B				
Vård- och omsorgsboende 2	■ Lfn		X	X	X		
Gårda LSS	■ Lfn			X	X		

Investeringsplan 2025–2029

Projekt		Total utgift	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028	Plan 2029
Hammarbyvägen LSS	■ Lfn		X	X			
Moldegatan LSS	■ Lfn		X	X			
Hyggesgatan LSS	■ Lfn		X	X	X		
Flädergatan LSS	■ Lfn			X	X		
Hemmansgatan LSS	■ Lfn		X	X	X		
Gruppbostad LSS (H)	■ Lfn			X	X	X	
Åsahagsvägen LSS, inventarier	Son	500	500	B			
Kristinegränd vård- och omsorgsboende, inventarier	Vän	30 000	10 000	B			
SUMMA VÅRD OCH OMSORG		652 500	57 125	222 006	156 699	5 000	0
SUMMA NETTOINVESTERINGAR		2 656 100	892 718	1 077 602	777 727	565 000	365 700

Kommunstyrelsen fastställde under 2023 ett Ramverk för gröna obligationer, vilket är ett viktigt verktyg som ger bättre förutsättningar att låna med goda villkor på en kapitalmarknad som blir allt mer fokuserad på hållbara investeringar. Det har under 2024 påbörjats en implementering av ett nytt arbetssätt med anledning av det gröna ramverket och det är Lokalförvaltningsnämnden som har kommit längst i detta arbete. Arbetet kommer att fortsätta för att över tid omfatta samtliga förvaltningar och bolag. Grön markering i tabellen ovan innebär att investeringen uppfyller kraven i Ramverk för gröna obligationer enligt Lokalförvaltningsnämndens bedömning. För att investeringen ska kunna användas som grund för grön finansiering krävs ett beslut av Kommittén för gröna finanser som löpande hanterar ansökningar från bolag och förvaltningar.

Inhyrningar som är aktuella fr. o. m. 2025

Lokalisering	Syfte/Verksamhet	Årshyra, mnkr	Avtalslängd, år
Brigadgatan 10	Mötesplats, Solrosen	0,5	8

I tabellen ovan visas nya större inhyrningar som kommer att starta under 2025.

Exploateringsprojekt 2025–2029

Projekt	Total utgift	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028	Plan 2029
Utbyggnad av industriområde Viared Västra						
Utgift omsättningstillgångar	-392 700	-10 000				
Utgift anläggningstillgångar	-52 000	-3 000				
Intäkt försäljning	615 000		20 000	20 000	20 000	20 000
Netto	170 300	-13 000	20 000	20 000	20 000	20 000
Utbyggnad av industriområde Viared, Boråstorpet						
Utgift omsättningstillgångar						
Utgift anläggningstillgångar	-30 000	-30 000				
Intäkt försäljning						
Netto	-30 000	-30 000				

Exploateringsprojekt 2025–2029

Projekt	Total utgift	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028	Plan 2029
Utbyggnad av industriområde Viared Norra						
Utgift omsättningstillgångar	-30 730					
Utgift anläggningstillgångar	-19 270	-1 000				
Intäkt försäljning	74 885	14 000				
Netto	24 885	13 000				
Utbyggnad av industriområde Nordskogen						
Utgift omsättningstillgångar	-72 320					
Utgift anläggningstillgångar	-7 680	-1 400				
Intäkt försäljning	148 160	30 000	15 000	15 000	20 000	
Netto	68 160	28 600	15 000	15 000	20 000	
Osdal industriområde						
Utgift omsättningstillgångar			-114 000	-228 000	-114 000	
Utgift anläggningstillgångar			-8 800	-17 000	-8 500	
Intäkt försäljning				100 000		100 000
Netto			-122 800	-145 000	-122 500	100 000
27/41 norr och söder industriområde						
Utgift omsättningstillgångar			-185 000	-185 000	-185 000	
Utgift anläggningstillgångar			-20 300	-45 000	-300	
Intäkt försäljning					100 000	
Netto			-205 300	-230 000	-85 300	
Utbyggnad av övriga industriområden						
Utgift omsättningstillgångar						
Utgift anläggningstillgångar	-7 000	-5 000	-4 000	-4 000	-4 000	-4 000
Intäkt försäljning	76 000		27 000	19 000		30 000
Netto	69 000	-5 000	23 000	15 000	-4 000	26 000
Utbyggnad av bostadsområden						
Utgift omsättningstillgångar	-9 700		-500	-9 200		
Utgift anläggningstillgångar	-162 430	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000
Intäkt försäljning	321 920	37 600	26 320	100 000	83 000	75 000
Exploateringsbidrag	83 850	7 650	57 200	8 000	11 000	
Netto	233 640	43 250	81 020	96 800	92 000	73 000

Utbyggnad av industriområden

Totalkostnaden för industriområdet Viared Västras utbyggnad inklusive markinköp, markförberedande åtgärder, forceringsarbete och gatuutbyggnad uppgår till cirka 444,7 mnkr, varav 10,0 mnkr avser ej anslagna budgetmedel. Projektet pågår fram till cirka år 2027.

Viared Boråstorpet avser gatuutbyggnad efter färdig detaljplan. Dessa medel är ej ännu beslutade och projektet kommer att lyftas som ett separat ärende.

Osdal och 27/41 ligger i nuläget på plan 2026–2029 och budgeterade medel är inte godkända och är med i nuläget i informerande syfte. Vidare projektbeskrivning och budgetanslag kommer att lyftas som eget ärende vid ett senare tillfälle. Alla beräknade intäkter för områden Osdal industriområde och 27/41 norr och söder industriområde är inte med under åren 2025–2029 eftersom att en stor osäkerhet finns avseende när dessa infaller och vilka belopp som dessa genererar. En annan post som inte har tagits med i budget avser medfinansiering för trafikplats i 27/41 norr och söder industriområde. En grov uppskattning beräknas bli cirka 20,0 mnkr under 2027.

Utbyggnad av övriga industriområden

Exploatering pågår av nya rättscentrum kvarteren vilket innebär utbyggnad av Brodalsgatan och Petersbergsgatan. I plan 2026 är även Kyllared och Svengårde inräknad. Vindbron, Viared avser en gång och cykelväg som beräknas preliminärt påbörjas 2025.

Intäkter avser industrimark på Viared, Hevea del av Nordskogen, Fristad, Kinnarumma-Fagerhult och Dalsjöfors samt tomt 3 på fastigheten Horngäddan.

Utbyggnad av bostadsområden

Omsättningstillgångarna avser markförberedande åtgärder i Bosnäs och Södra Skansenområdet.

Anläggningstillgångarna avser projekteringsarbeten och utbyggnad av gata för flertal projekt där de största är bl.a. Pulsenområdet, Viskaholm och Åkermyntan.

Intäkterna avser bl.a. Pulsenområdet, Viskaholm, Tokarpsberg, Långestenslyckan- Sjöbo och Bosnäs

Exploateringsbidrag avser bl.a. Pulsenområdet, Viskaholm, Ramnäs och Åkermyntan.

Utrednings- eller förstudieprojekt 2025–2029	
Projekt	Ansvarig nämnd
Gator och vägar	
Centralbron	Tn
Idrotts- och fritidsanläggningar	
Ryda idrottsplats, utökad anläggning	Lfn
Idrottshall Viskafors	Lfn
Kulturverksamhet	
Art center	Lfn
Konstmuseum ombyggnad	Lfn
Förskolor	
Ängsgården tillbyggnad	Lfn
Skogsstjärnan tillbyggnad	Lfn
Grundskolor	
Asklandaskolan tillbyggnad	Lfn
Dalsjöskolan, anpassning 7-9	Lfn
Sandgårdskolan, ombyggnad	Lfn
Sandaredskolan, ombyggnad	Lfn
Idrottshallar grundskolor	Lfn
Omsorg om äldre och funktionsnedsatta	
Vård- och omsorgsboende 3 – demensby (boe de för minnessjukdom)	Lfn
Nybyggnad Gruppboend LSS / Serviceboend LSS (i samma huskropp)	Lfn
Övriga lokaler	
Ny brandstation SÄRF	Lfn

KOMMUNFULLMÄKTIGE

Ekonomiskt sammandrag	tkr		
	Bokslut 2023	Budget 2024	Budget 2025
Intäkter	83	85	85
Kostnader	-18 268	-17 485	-17 285
Nettokostnader	-18 185	-17 400	-17 200
Kommunbidrag	16 500	17 400	17 200
Resultat	-1 685	0	0
Ackumulerat resultat	-	-	-
Nettoinvesteringar	-	-	-

Ekonomiska förutsättningar

Kommunbidraget till Kommunfullmäktiges verksamhet inklusive partistöd, förtroendemanna utbildning, representation samt lokalkostnader räknas upp med 0,4 mnkr. Budget på 0,6 mnkr, som motsvarar en tjänst som ska sköta administrationen av Kommunfullmäktiges beredning flyttas till Stadsledningskansliet då denna administration i praktiken sköts av flera personer där. Det totala kommunbidraget för 2025 blir därmed 17,2 mnkr. Verkligt utfall regleras varje år till noll då Kommunfullmäktige saknar möjlighet att hantera avvikelser.

Nämndens grunduppdrag

Kommunfullmäktige styr och fördelar grunduppdrag till Borås Stads nämnder genom reglemente, program och planer samt beslutar i principiella frågor som formar grunduppdraget. Kommunfullmäktige ansvarar för att säkerställa att nämndernas definition av grunduppdrag överensstämmer med fullmäktiges fördelning.

Kommunfullmäktige följer upp grunduppdraget för nämnderna genom löpande uppföljning i bland annat budgetprocessen och redovisning av uppdrag.

Kommunfullmäktige representerar invånarna och beslutar om Borås Stads inriktning, verksamhet och ekonomi. Det ingår även att bestämma hur den politiska organisationen och dess verksamhetsformer ska se ut, välja ledamöter och ersättare till Kommunstyrelsen, nämnder och bolagsstyrelser.

Kommunfullmäktiges beredningsgrupp för medborgarinflytande

Beredningen innehåller en ledamot från varje parti i Kommunfullmäktige och leds av fullmäktiges presidium. Beredningen ska främja och ge förutsättningar att kunna vidareutveckla demokratifrågor och öka dialogen mellan medborgare och politiker.

Genom att bevaka områdena demokrati, mänskliga rättigheter, rättssäkerhet och offentlighet utifrån ett medborgarperspektiv ökas boråsarens möjlighet till inflytande av vad som händer i den egna staden.

REVISORSKOLLEGIET

Ekonomiskt sammandrag	tkr		
	Bokslut 2023	Budget 2024	Budget 2025
Intäkter	904	800	850
Kostnader	-7 079	-7 500	-7 600
Nettokostnader	-6 175	-6 700	-6 750
Kommunbidrag	6 500	-6 700	6 750
Resultat	325	-13 400	0
Ackumulerat resultat	1 674	1 674	-
Nettoinvesteringar	-	-	-

Ekonomiska förutsättningar

Kommunbidraget till revisorskollegiet uppgår till 6,75 mnkr. För 2025 omfattar den egna personalstyrkan totalt 5 heltidsanställda revisorer. Den egna personalstyrkan kommer likt tidigare år att kompletteras med köp av externa revisionskonsulter. Revisionskontoret har också upphandlat och tecknat avtal med en revisionsbyrå avseende konsultation gällande redovisnings- och bokföringsfrågor.

Nämndens grunduppdrag

Stadsrevisionen är Kommunfullmäktiges och ytterst medborgarnas kontrollinstrument i det demokratiska systemet. Det innebär bland annat att den verksamhet som bedrivs i Borås Stad årligen granskas och prövas enligt god revisionssed av Stadsrevisionen.

I uppdraget ingår kontroll, uppföljning och att främja hela den kommunala verksamheten, det vill säga den verksamhet som bedrivs såväl i de kommunala nämnderna som i de kommunala bolagen. Stadsrevisionen är oberoende och granskar på Kommunfullmäktiges och därigenom indirekt också på medborgarnas uppdrag.

I genomförandet av grunduppdraget följer Stadsrevisionen policyer, program och andra styrande dokument som antagits av Kommunfullmäktige.

KOMMUNSTYRELSEN

Kommunstyrelsens uppdrag är fördelat på två kommunbidrag. Det första avser Kommunstyrelsens förvaltning som redovisas under Stadsledningskansliet. Det andra kommunbidraget avser kommungemensamma verksamheter, som inte har något direkt samband med Kommunstyrelsens egen verksamhet men som ändå ansvarsmässigt budgeteras här.

Stadsledningskansliet

Ekonomiskt sammandrag	tkr		
	Bokslut 2023	Budget 2024	Budget 2025
Intäkter	81 785	62 325	101 112
Kostnader	-246 364	-245 275	-281 962
Nettokostnader	-164 579	-182 950	-180 850
Kommunbidrag	166 597	182 950	180 850
Resultat	2 018	0	0
Ackumulerat resultat	5 000	5 000	-
Investeringar	-5 323	-45 600	-83 400
Försäljning av exploateringsmark	51 471	42 000	51 650

Ekonomiska förutsättningar

Nettokostnaderna för Kommunstyrelsens ram för Stadsledningskansliet budgeteras till 180,8 mnkr för 2025 vilket är en ökning med 29,4 mnkr jämfört med vårens ramar.

Kommunstyrelsens kommunbidrag ökas tillfälligt under 2025 med 3,5 mnkr i drift och hyresstöd till Marketplace Borås. Verksamheten skall utvärderas under 2025. Kommunstyrelsen får 0,5 mnkr för att finansiera 50 procent av en tjänst hos Borås City under 3 år. Kommunstyrelsens kommunbidrag ökas också med ytterligare 6,0 mnkr till totalt 12,0 mnkr för att beställa detaljplaner från Samhällsbyggnadsnämnden. Kommunstyrelsen erhåller utöver det 2,0 mnkr för att utveckla arbetet med stadens digitalisering och ett tillskott på 1,5 mnkr under 2025 för "Frukost i skolan".

I övrigt utökas kommunbidraget med 0,1 mnkr för ökade kostnader för Microsoft licenser. Organisatoriska förändringar och förändrade principer för interna debiteringar gör att kommunbidraget ökas med 15,8 mnkr. Här ingår att redovisningsservice flyttas från Servicenämnden till Stadsledningskansliet och flytt av 1 tjänst från Kommunfullmäktige.

Nämndens grunduppdrag

Kommunstyrelsen är en nämnd inom Borås Stad som har ett helhetsansvar för stadens verksamheter, utveckling och ekonomiska ställning. Kommunstyrelsens uppdrag är att leda och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter och har uppsikt över övriga nämnder, bolag och samarbetsorgan. Kommunstyrelsen bereder också ärenden till Kommunfullmäktige.

Kommunstyrelsen styr, leder, utvecklar och samordnar kommunkoncernens verksamhet inom områden som är övergripande och gemensamma. Tillsammans med Borås Stads nämnder och bolag arbetar Kommunstyrelsen med att skapa förutsättningar för samordning och samarbete i syfte att förenkla och förbättra för boråsarna samt att verka för en hållbar samhällsutveckling

Med ”Visionen om framtidens Borås” i fokus arbetar Kommunstyrelsen med att ge riktning och hållning i övergripande frågor av hela-staden-karaktär.

Indikatorer för att följa upp grunduppdraget

Indikatorer	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Senaste utfall 2024
Resultatet av det sammanfattande omdömet om näringslivsklimatet i Borås Stad ska öka. (Svar på fråga i Svenskt Näringslivs årliga enkät skala mellan 1 och 6).	3,5	3,39	3,44	3,5	3,5
Rankingen i SKR:s öppna jämförelser, företagsklimat - Nöjd Kund Index (NKI) ska öka	72	77	73	73	75
Antal gästrätter i Borås ska öka.	124 774	162 841	235 154	231 373	226 977
Andel sjukfrånvaro av ordinarie arbetstid ska minska, %.	3,1	2,8	3,5	4,2	3,5
Andel anställda som nyttjar Borås Stads friskvårdsbidrag ska öka, %	58,1	59	68	80	

Verksamhetsmått

Område	Verksamhetsmått	Årsutfall 2022	Årsutfall 2023	Budget 2024	Budget 2025
Bostäder	Förtätning av stadskärnan, antal nyinflyttade till centrum.	64		200	200
	Antal nyproducerade bostäder i Borås tätort	480	421	480	480
	Antal nyproducerade bostäder utanför Borås tätort	129	340	120	120
Sysselsättning	Sysselsättningsgrad (20-64 år), %.	82		77	77

Investeringar

Inköp av fastigheter

För inköp av fastigheter för utbyggnadsområden 2025 budgeteras ett belopp på 40 mnkr. Budgeten används till strategiska markinköp för främst verksamheter, bostäder samt allmänna ändamål.

Utbyggnad av industriområde Viared Västra

För fortsatt utbyggnad av industriområde Viared Västra 2025 avsätts 3 mnkr. Beloppet kommer främst att användas till toppbeläggning och trädplantering.

Viared, Boråstorpet åtgärder för gator

Avser utbyggnad av gata efter färdig detaljplan. Till detta avsätts 30 mnkr 2025.

Utbyggnad av industriområde Viared Norra

Till toppbeläggning på Råddehultsvägen budgeteras 1 mnkr 2025.

Nordskogen

Till toppbeläggning på industriområde Nordskogen avsätts 1,4 mnkr 2025.

Utbyggnad av bostadsområden

Avser främst projekteringsarbeten och utbyggnad av gata för ett flertal projekt där de största är Pulsenområdet, Viskaholm och Åkermyntan. Till detta avsätts 2 mnkr 2025.

Utbyggnad av övriga industriområden

Utbyggnad av övriga industriområden avser främst exploatering av kvarteren för nya rättscentrum. För 2025 budgeteras 5 mnkr.

Kommungemensam verksamhet

Ekonomiskt sammandrag	tkr		
	Bokslut 2023	Budget 2024	Budget 2025
Intäkter	847	1 000	1 000
Kostnader	-137 053	-143 400	-151 400
Nettokostnader	-136 206	-142 400	-150 400
Kommunbidrag	136 950	142 400	150 400
Resultat	744	0	0
Akkumulerat resultat	-	-	-
Nettoinvesteringar	-	-	-

Ekonomiska förutsättningar

Den kommungemensamma ramen utökas med 2,0 mnkr för att möta kostnadsökningar utöver tilldelad ram avseende tjänster köpta från SÄRF. Verksamheten får också ett tillskott med 1,7 mnkr för att finansiera seniorkorten som köps som en extratjänst från Västtrafik.

Organisatoriska förändringar och förändrade principer för interna debiteringar gör att kommunbidraget ökas med 2,0 mnkr. Här ingår att kostnaderna för att nyttja Mediapoolen inte längre fördelas ut till nämnderna.

ÖVERFÖRMYNDARNÄMNDEN

Ekonomiskt sammandrag	tkr		
	Bokslut 2023	Budget 2024	Budget 2025
Intäkter	253	250	120
Kostnader	-8 958	-10 150	-11 270
Nettokostnader	-8 705	-9 900	-11 150
Kommunbidrag	9 450	9 900	11 150
Resultat	745	0	0
Ackumulerat resultat	0	0	0
Nettoinvesteringar	-	100	-

Ekonomiska förutsättningar

Kommunbidraget för Överförmyndarnämnden budgeteras till 11,2 mnkr för 2025. Nämndens tillgängliga resurser har förstärkts med 1,0 mnkr avseende en handläggartjänst och för att kompensera ökade kostnader som höjt prisbasbelopp för med sig.

Nämndens grunduppdrag

I reglementet anges: "Överförmyndarnämnden fullgör kommunens uppgifter inom överförmyndarverksamheten enligt föräldrabalken, samt vad som i övrigt åvilar överförmyndare eller överförmyndarnämnd enligt annan lag och författning".

Överförmyndarnämnden är en tillsynsmyndighet med uppdrag att genom sin granskning se till att den som har en ställföreträdare inte lider rättsförluster på grund av ställföreträdarskapet. Enligt lag måste varje kommun i landet vara organiserad med en överförmyndare eller överförmyndarnämnd. Verksamheten är starkt lagstyrd, främst genom bestämmelserna i föräldrabalken.

När det gäller ställföreträdarens förvaltning av en persons ekonomi och egendom krävs Överförmyndarnämndens tillstånd till många av åtgärderna.

I övrigt består verksamheten av handläggning av godmanskaps-, förvaltarskaps-, samt förmyndarskapsärenden enligt föräldrabalkens regler. Nämnden har också till uppgift är att rekrytera ställföreträdare som är villiga att ta uppdrag som god man eller förvaltare. Nämnden är också skyldig att erbjuda ställföreträdare relevant utbildning. Nämnden har även vissa tillsynsuppgifter vad gäller så kallade framtidsfullmakter.

Indikatorer för att följa upp grunduppdraget

Indikatorer	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Senaste utfall 2024
Andel granskade årsräkningar inom sex månader ska öka, %					

Indikatorn är ny fr o m 2025

VALNÄMNDEN

Ekonomiskt sammandrag	tkr		
	Bokslut 2023	Budget 2024	Budget 2025
Intäkter	6	3 000	0
Kostnader	-2 784	-13 350	-2 500
Nettokostnader	-2 778	-10 350	-2 500
Kommunbidrag	3 050	10 350	2 500
Resultat	272	0	0
Ackumulerat resultat	-	-	-
Nettoinvesteringar	-	-	-

Ekonomiska förutsättningar

Nämndens kommunbidrag uppgår till 2,5 mnkr 2025 för att ombesörja förarbetet inför de allmänna valen.

Nämndens grunduppdrag

Valnämnden är på kommunal nivå ansvarig för genomförandet av de allmänna valen till riksdag, kommunfullmäktige, regionfullmäktige och valet till Europaparlamentet samt för av riksdagen, kommunfullmäktige samt regionfullmäktige beslutade folkomröstningar. Nämndens syfte är att verka för att den som är röstberättigad har goda förutsättningar att rösta på ett tryggt, rättssäkert och effektivt sätt. Nämnden ska även vara rustad för att kunna genomföra eventuella extraval/omval inom 3 månader från att det beslutas.

LOKALFÖRSÖRJNINGSNÄMNDEN

Ekonomiskt sammandrag	tkr		
	Bokslut 2023	Budget 2024	Budget 2025
Intäkter	995 777	1 026 714	1 055 618
Kostnader	-1 073 596	-1 068 264	-1 166 918
Nettokostnader	-77 819	-41 550	-111 300
Kommunbidrag	40 900	41 550	111 300
Resultat	-36 919	0	0
Ackumulerat resultat	27 071	27 071	-
Nettoinvesteringar	-879 212	-603 911	-594 808

Ekonomiska förutsättningar

Nettokostnaden för Lokalförslörjningsnämndens kommunbidrag budgeteras till 111,3 mnkr för 2025 vilket är en ökning med 70,2 mnkr jämfört med vårens ram. Nämnden erhåller ett särskilt riktat tillfälligt kommunbidrag på 55,0 mnkr för att finansiera de kostnader som inte täcks av verksamheternas hyresuppräkningskostnader. Nämnden erhåller också ett särskilt riktat tillfälligt kommunbidrag på 13,5 mnkr beroende på förändring av redovisningsprinciper för kostnader som tidigare belastade projekt men som i fortsättningen ska belasta driften. Nämnden tillförs 2,9 mnkr som ett engångsbelopp 2025 för friköp av parkeringsplatser. Organisatoriska förändringar och förändrade principer för interna debiteringar gör att kommunbidraget minskar med 1,3 mnkr. Nettoinvesteringar avser beslutade investeringar för 2025 exklusive omdisponeringar från föregående år.

Den största delen av nämndens verksamhet finansieras via internhyressystemet. Grundprincipen är att internhyrorna ska motsvara kostnader för lokaler över tid. De flesta av verksamhetslokalerna bär en solidarisk schablonhyra per kvadratmeter inom avgränsade lokalgrupper. Dessa lokalgrupper är framtagna utifrån den verksamhet som bedrivs inom lokalerna samt vilken nämnd som har verksamhetsansvaret. Det utgår även olika hyror beroende på om lokalerna är nya eller inte.

Nedan listas de lokalgrupper som är framtagna samt hyreskostnad per nivå och lokalgrupp för 2025. Den genomsnittliga hyran är viktad efter ytfördelning mellan ny och standard lokalgrupp inom respektive lokalgrupp.

Internhyrorna baseras på kapitalkostnader, driftkostnader, fastighetsskötsel och löpande underhåll.

Internhyror per lokalgrupp, kronor/kvadratmeter

	Ny	Standard	Vägt genomsnitt
Förskola	2 127	988	1 558
Grundskola inkl. fritidshem och förskoleklass	1 392	788	1 056
Gymnasie- och vuxenutbildning	1 460	694	879
Äldreomsorg	1 752	1 159	1 271
Daglig verksamhet, m.m.	1 222	956	1 105
LSS-boenden	1 967	1 414	1 639

Internhyror per lokalgrupp, kronor/kvadratmeter

	Ny	Standard	Vägt genomsnitt
Bibliotek	1 993	1 034	1 477
Fritid	1 561	1 034	1 290
Kontor	1 361	739	969
Fritidsgårdar	1 993	1 029	1 284
Individ- och familjeomsorg	1 724	1 434	1 673

Nämndens grunduppdrag

Lokalförslörjningsnämnden har till huvuduppdrag att svara för Borås Stads lokal- och anläggningsförslörjning där det inte särskilt ankommer på annan. Nämnden ska ansvara för den tekniska och ekonomiska förvaltningen och vara samordnande och verkställande organ vid ny- och ombyggnationer av verksamhetsfastigheter samt anläggningar för motion, rekreation och tävlingsverksamhet.

Lokalförslörjningsnämnden ska pröva Borås Stads nämnder och styrelser lokal- och anläggningsbehov ur ett kommunövergripande och totalekonomiskt perspektiv. Investeringar ska beslutas av Kommunstyrelsen/Kommunfullmäktige. Samma beslutsordning gäller för inhyrningar som är långsiktiga och så omfattande att de ur ekonomisk synpunkt kan jämföras med investeringar.

För att genomföra nämndens uppdrag krävs en strategisk lokalplanering för samtliga Borås Stads verksamheter. Genom nämndens lokalplaneringsprocess som genomförs i samarbete med övriga nämnder identifieras lokalbehov ur ett mycket långsiktigt perspektiv. Planeringen omfattar inte bara större investeringar och inhyrningar utan också åtgärder för att bevara fastigheternas status och därmed öka livslängden.

Indikatorer för att följa upp grunduppdraget

Indikatorer	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Senaste utfall 2024
Psykosocial arbetsmiljö - HME ledarskap		91,1 %		87 %	
Psykosocial arbetsmiljö - HME styrning		78 %		78 %	
Den totala energiproduktionen från solenergi ska öka, MWh	663	909	1 077	1 254	
Andel sjukfrånvaro av ordinarie arbetstid ska minska, %.	10,1	9,5	12,4	10,2	10
Andel anställda som nyttjar Borås Stads friskvårdsbidrag ska öka, %	56,5	70	70	70	

Verksamhetsmätt

Område	Verksamhetsmätt	Årsutfall 2022	Årsutfall 2023	Budget 2024	Budget 2025
Ägda fastigheter	Antal objekt	263	263	263	269
	Antal objekt, kvadratmeter	576 795	587 237	600 845	626 079
	Total energianvändning för uppvärmning av kommunens fastigheter, kWh/kvadratmeter.	98	93	90	
	Total energiförbrukning i kommunens fastigheter, kWh/kvadratmeter	156	149	150	
	Summa konsumtionsavgifter per kvadratmeter	178,7	217,4	125,7	
	Antal objekt i verksamheten Fastigheter - lediga disponibla ytor (Lokalbank)	13	15	25	20
Inhyrda fastigheter	Antal objekt	200	199	199	184
	Antal objekt, kvadratmeter	236 382	237 469	238 310	234 736
	Antal objekt i verksamheten Fastigheter - lediga disponibla ytor (Lokalbank)	3	3	3	2

Investeringar

Lokalförslörjningsnämndens investeringsbudget 2025 är 594,8 mnkr. Investeringarna fördelar sig enligt följande:

	Budget 2024	Budget 2025
Gem funktioner inkl. externa projekt	154,5	132,0
Fritids- och folkhälsonämnden	55,8	63,5
Förskolenämnden	74,1	53,9
Grundskolenämnden	202,3	244,2
Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden	9,2	54,6
Kulturnämnen	2,1	0,0
Sociala omsorgsnämnden	15,9	37,1
Vård- och äldrenämnden	90,0	9,5
Summa	603,9	594,8

Investeringar i gemensamma funktioner och projekt för externa hyresgäster beskrivs nedan. Övriga investeringsprojekt kommenteras under respektive nämnd.

Underhållsinvesteringar

En följd av att komponentavskrivning infördes 2017 är att planerat underhåll flyttades från driftsbudgeten till investeringsbudgeten. Medlen avsätts för att genomföra uppkomna behov, myndighetskrav samt utbyte av komponenter. I underhållsinvesteringar är det även avsatt medel för tillgänglighetsanpassning i syfte att öka tillgängligheten för personer med funktionsnedsättning. Det ingår även medel till investeringar i brandsäkerhet som beror på förändrade myndighetskrav samt säkerhetsinvesteringar för att kunna hantera ej planerade uppkomna behov eller myndighetskrav. Totalt avsätts 79,0 mnkr för dessa investeringar 2025, vilket är en minskning med 16,5 mnkr i jämförelse med föregående år.

Energi- och miljöåtgärder

Totalt avsätts 31,0 mnkr för dessa investeringar 2025, vilket innebär att budgeten är ökad med 1,0 mnkr jämfört med 2024. Utöver energibesparande åtgärder/energioptimering samt installation av solceller ingår även medel för utbyggnad av Borås Stads infrastruktur för uppladdning av elfordon samt åtgärder för att minska exponeringen av kemikalier som kan skada hälsa och miljö i Borås Stads lokaler.

Hyresgäst Anpassning

I investeringsbudgeten finns avsatt medel för mindre investeringar i fastighetsbeståndet. Anslaget ska användas till akuta och viktiga verksamhetsförändringar under innevarande år. Medlen syftar till att verksamheterna ska fungera bättre genom att möjliggöra flexibilitet vid verksamhetsförändringar. I beloppet ingår även medel för eventuella moduletableringar. Totalt avsätts 18,0 mnkr för dessa investeringar 2025, vilket är oförändrat jämfört med 2024.

IT-investeringar

Här avsätts medel för att ansluta Borås Stads fastigheter till fibernätet samt IT-investeringar i inhyrda fastigheter i syfte att uppnå Borås Stads standard. Totalt avsätts 3,0 mnkr för 2025, vilket är en minskning med 2,0 mnkr i jämförelse med föregående år.

Hyresgäst Anpassningar externa hyresgäster

Här avses hyresgäst Anpassningar där investeringen finansieras av ökade hyresintäkter från externa hyresgäster. För 2025 avsätts 1,0 mnkr, vilket är på samma nivå som föregående år.

Investeringsutrymme 2026–2028 volymbaserade projekt

Med volymbaserade projekt avses investeringar i välfärden, vård, skola och omsorg, eftersom investeringsbehovet till stor del beror på befolknings- och volymökningar.

Dessa investeringar har oftast en lång planeringshorisont under ett flertal år, från det att behovet identifieras tills dess att investeringen är klar att tas i bruk. Det är inte heller ovanligt att hinder och problem uppstår under genomförandet som leder till förseningar för det aktuella objektet och som även kan påverka andra objekt.

För att möjliggöra en flexibilitet och framförhållning i investeringsprocessen tilldelas Lokalförslörjningsnämnden ett preliminärt planeringsutrymme på 1 200 mnkr under perioden 2026-2028, vilket innebär ett genomsnitt på 400 mnkr per år.

SAMHÄLLSBYGGNADSNÄMNDEN

Ekonomiskt sammandrag	tkr		
	Bokslut 2023	Budget 2024	Budget 2025
Intäkter	28 594	34 812	40 120
Kostnader	-72 138	-109 850	-116 320
Nettokostnader	-43 544	-75 038	-76 200
Kommunbidrag	30 500	72 038	74 700
Resultat	-13 044	-3 000	-1 500
Ackumulerat resultat	13 800	10 800	-
Nettoinvesteringar	-	-	-

Ekonomiska förutsättningar

Kommunbidraget för Samhällsbyggnadsnämnden budgeteras till 74,7 mnkr för 2025 vilket är en ökning med 3,4 mnkr jämfört med vårens ramar. Inom tilldelad budget har nämnden en viktig uppgift att förbereda för en god infrastruktur samt skapa förutsättningar för en industriell utbyggnad, kommunal service samt en attraktiv boendemiljö.

För att kunna genomföra nödvändiga detaljplaner på kommunal mark tillförs nämnden, genom beställning från Kommunstyrelsen och ej som utökat kommunbidrag, 12,0 mnkr. Medlen tillförs nämnden genom beställning från Kommunstyrelsen och ej som utökat kommunbidrag. I övrigt har nämndens kommunbidrag tillfälligt ökat under 2025 med 1,0 mnkr för att fortsätta arbetet med strategisk skyfallsutredning. Nämnden har utöver det fått en allmän förstärkning av kommunbidraget med 2,5 mnkr.

Organisatoriska förändringar och förändrade principer för interna debiteringar gör att kommunbidraget minskas med 0,1 mnkr. Samhällsbyggnadsnämnden ges möjlighet att under 2025 använda 1,5 mnkr ur sitt ackumulerade resultat till engångsatsningar inom nämndens digitaliseringsarbete.

Nämndens grunduppdrag

Samhällsbyggnadsnämnden har som huvuduppdrag att utöva inflytande över hur kommunens områden planeras och bebyggs.

Nämnden är myndighet för plan- och bygglövsärenden samt tillsynsmyndighet för byggnadsverksamheten.

Samhällsbyggnadsnämnden ska verka för en långsiktigt god boende-, arbets- och livsmiljö för kommunens invånare samt verka för att plan- och bygglagens och miljöbalkens intentioner beträffande hushållande med naturresurser, arkitektonisk kvalitet och estetik i bebyggelse och miljö uppfylls.

Nämnden svarar också för kommunens samlade kartproduktion samt den övergripande verksamheten med datorbaserade geografiska informationssystem.

Indikatorer för att följa upp grunduppdraget

Indikatorer	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Senaste utfall 2024
Andel sjukfrånvaro av ordinarie arbetstid ska minska, %.	4,3	4	3,1	5,2	5,8
Andelen av ansökningarna om bygglov med fullständiga handlingar som fått beslut senast 8 veckor efter ansökan ska öka, %.	96	93	89	93	95
Andel anställda som nyttjar Borås Stads friskvårdsbidrag ska öka, %	55,4	61,7	74,7	81,4	

Verksamhetsmätt

Område	Verksamhetsmätt	Årsutfall 2022	Årsutfall 2023	Budget 2024	Budget 2025
Plan och bygglovsavdelningen	Bygglov och förhandsbesked, antal	965	625	750	750
	Antagna detaljplaner, antal	10	8	12	21
	Strandskyddsärenden, antal	69	34	40	40
	Planlagda bostäder som är klara för antagande i detaljplan i Borås Stad, antal	450	10	890	1 200
	Planlagda bostäder som är klara för antagande i detaljplan inom utbyggnadsstrategins stadsutvecklingsområden, andel (%)	45	0	65	75
Geodata	Mätningssuppdrag, antal	1 015	954	800	800

SERVICENÄMNDEN

Ekonomiskt sammandrag	tkr		
	Bokslut 2023	Budget 2024	Budget 2025
Intäkter	747 322	941 323	1 032 099
Kostnader	-741 808	-936 323	-1 027 099
Nettokostnader	5 514	5 000	5 000
Kommunbidrag	-5 000	-5 000	-5 000
Resultat	514	0	0
Ackumulerat resultat	29 736	29 736	-
Nettoinvesteringar	-76 478	-50 070	-39 600

Ekonomiska förutsättningar

Servicenämndens verksamhet budgeteras med ett resultatkrav på 5,0 mnkr för 2025. Servicenämnden är en utförarnämnd som helt finansieras med uppdragsersättningar från andra nämnder och bolag. Detta ställer krav på att inte automatiskt kostnadskompensera priserna till kunderna. Verksamheten måste löpande rationaliseras för att möta utvecklingen. Kommunfullmäktige förutsätter att Servicenämnden bidrar till att uppfylla de effektivitets- och rationaliseringskrav som ställs på de tekniska verksamheter som är nämndens huvudbeställare och övriga nämnder/förvaltningar när det gäller de administrativa tjänsterna.

Nämndens grunduppdrag

Servicenämnden ansvarar för administrativa och tekniska servicetjänster på uppdrag av våra beställare. Det handlar om såväl anläggningsprojekt som drift, fastighetsskötsel och lokalvård på kommunala fastigheter, reparationer i fordons- och mekanisk verkstad, tryckeri- och budtjänster, IT-tjänster, personal- och löneadministration, telefonväxel samt flera andra tjänster av teknisk och administrativ karaktär. Servicenämnden äger och administrerar merparten av kommunens maskin- och fordonspark samt kommunens IT-infrastruktur. Där utöver är Servicenämnden Borås Stads operativa krishanteringsresurs vid samhällsstörningar.

Indikatorer för att följa upp grunduppdraget

Indikatorer	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Senaste utfall 2024
Andelen närproducerade livsmedel ska öka, %.	18,2	16,3	20,6	14,3	8,1
Andelen ekologiska livsmedel ska öka, %.	30,7	27,5	36,6	33	21,4
Andel sjukfrånvaro av ordinarie arbetstid ska minska, %.	6,4	6,1	6,4	7	7,5
Andel anställda som nyttjar Borås Stads friskvårdsbidrag ska öka, %	39,2	35	49,9	50	

Verksamhetsmätt

Område	Verksamhetsmätt	Årsutfall 2022	Årsutfall 2023	Budget 2024	Budget 2025
Övergripande Servicekontoret	Extern fakturering, tkr	14 855	17 974	17 500	20 000
Fordon Förråd Verkstad	Antal anmälda skador på fordon	428	455	500	500
	Antal bilar i bilpoolen	50	49	75	75
	varav elbilar i bilpoolen	9	8	15	20

Investeringar

Nyckelskåp

Investeringen säkerställer spårbarhet och utökade möjligheter till säker utlåning av nycklar till entreprenörer och egen personal. Nyckelskåpet hanterar upp till 800 nycklar med individuppföljning per nyckel. En ingångsinvestering på 0,8 mnkr under 2025.

Solceller Pantängens nybyggnad

Som ett led i att öka Servicekontorets hållbarhetsarbete och minska beroende av extern elleverans genomförs en vidareutveckling av Servicekontorets satsning på solcellsenergi. Investeringen är beräknad till 1,0 mnkr och planeras att utföras under 2025.

Pantängen förbättringsåtgärder

Förbättringsåtgärder omfattar löpande översyn/utbyte av uttjänt utrustning av de delar av fastigheten som inte ingår i nybyggnationen. För ändamålet avsätts 0,8 mnkr under 2025

Fordon och maskiner

Servicenämnden håller genom sin fordonsenhet samtliga förvaltningar och en del bolag med fordon och maskiner. För utbyte av fordon och maskiner budgeteras 15,0 mnkr för 2025. Vid nyinköp ska miljöfordon, där så är möjligt, upphandlas. Nivån är att betrakta som ett förslagsanslag. Finns absoluta behov kan anslaget överskridas ett enskilt år.

Utskriftenheter och kontorsutrustning

Avser utskriftsenheter och annan kontorsutrustning, till exempel infoskärmar. Servicenämnden ansvarar för merparten av denna utrustning som köps in och hyrs ut genom internhyresavtal till de beställande förvaltningarna. För 2025 avsätts 4,0 mnkr till Servicenämndens förfogande.

Mobiltelefoner

Borås Stad har ändrat modellen för hantering av mobiltelefoner och kringutrustning från leasing till ägda mobiltelefoner som ett led i att kostnadseffektivisera och förenkla hantering och distribution. Upplägget innebär för 2025 ett investeringsanslag på 13,0 mnkr för inköp av utrustning.

IT-infrastruktur

Den gemensamma IT-infrastrukturen består av dataservrar och annan kommunikationsutrustning Till nämndens förfogande avsätts normalt 2,0 mnkr årligen till förnyelse och utbyte av denna utrustning. Under 2025 planeras en större uppgradering av flera datacenter och därmed beräknas investeringsbudgeten för den gemensamma IT-infrastrukturen till 5,0 mnkr under 2025.

TEKNISKA NÄMNDEN

Tekniska nämndens verksamheter är indelade i två ekonomiska ramar: Väghållning, skog och parker samt Persontransporter.

Väghållning, skog, parker mm

Ekonomiskt sammandrag	tkr		
	Bokslut 2023	Budget 2024	Budget 2025
Intäkter	104 663	101 333	106 138
Kostnader	-280 570	-305 471	-319 238
Nettokostnader	-175 907	-204 138	-213 100
Kommunbidrag	183 200	204 138	213 100
Resultat	7 293	0	0
Akkumulerat resultat	48 581	48 581	-
Nettoinvesteringar	-121 152	-111 500	-132 700

Ekonomiska förutsättningar

Kommunbidraget till Tekniska nämndens ram för väghållning, skog och parker budgeteras till 213,1 mnkr för 2025 vilket är en ökning med 1,1 mnkr jämfört med vårens ramar.

Kommunbidraget har höjts med 1,0 mnkr som kompensation för tillkommande ytor och med 0,5 mnkr för att upprätthålla Trafikverkets bidragsnivåer för enskilda vägar. Nämnden får också använda 0,5 mnkr av sitt ackumulerade resultat vilket innebär en total höjning med 1,0 mnkr. I övrigt utökas kommunbidraget med 0,1 mnkr för ökade kostnader för Microsoft licenser. Organisatoriska förändringar och förändrade principer för interna debiteringar gör att kommunbidraget minskas med 0,5 mnkr.

Nämndens grunduppdrag

Nämndens uppdrag är att vara väghållare för kommunala gator, ansvara för drift och underhåll av gator, torg, parker och gång- och cykelvägar samt myndighetsutövning inom trafikområdet. Uppdraget innebär att boråsare och besökare ska uppleva en trygg, ren och attraktiv stad med en smidig infrastruktur.

Vidare är nämndens uppdrag att bedriva en certifierad skogsförvaltning, hantera frågor om jakt och fiske, kalkning av försurade vattendrag samt beredning av arbete för personer i arbetsmarknadspolitiska åtgärder. Uppdraget innebär ett skogsbruk med en ekonomisk avkastning, naturvård med biologisk mångfald samt tillgängliga och natursköna strövområden för boråsare såväl som för besökare.

Nämnden är huvudman för det kommunala lantmäteriet. Det innebär att nämnden ansvarar för en effektiv och rättssäker fastighetsindelning och ansvarar därmed för fastighetsbildning och fastighetsregistret med tillhörande registerkarta. Myndigheten har även hand om adressättning och lägenhetsregistret inom kommunen.

Nämnden ansvarar också för persontransporter vilket innebär att samordna samhällsbetalda persontransporter som skolskjuts och färdtjänst.

Indikatorer för att följa upp grunduppdraget

Indikatorer	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Senaste utfall 2024
Andel sjukfrånvaro av ordinarie arbetstid ska minska, %.	10,2	9,1	10,5	7,4	7,2
Andelen medborgare som är positiva till skötseln av gator och vägar ska vara högre än genomsnittet i riket (%)		65,3	65,3	63	63
Senaste mätning gällande Borås är från 2023.					
Andelen medborgare som är positiva till allmänna platser, parker, torg mm ska vara högre än genomsnittet i riket (%)		84,8	84,8	81,4	81,4
Senaste mätning gällande Borås är från 2023.					
Andelen medborgare som är positiva till skötseln av naturområden ska vara högre än genomsnittet i riket (%)		86,7	86,7	84,5	84,5
Senaste mätning gällande Borås är från 2023.					
Andelen sakägare som är nöjda eller mycket nöjda med handläggningen av lantmäteriförändringar ska öka (%)	90,3 %	90,3 %	90,3 %	90,3 %	90,3 %
Andel anställda som nyttjar Borås Stads friskvårdsbidrag ska öka, %	35,7	31	47,2	57,2	

Verksamhetsmått

Väghållning

Område	Verksamhetsmått	Årsutfall 2022	Årsutfall 2023	Budget 2024	Budget 2025
Väghållning, drift-kostnader	Kostnad kronor/invånare och dag	1,66	1,66	1,7	1,75
	Vinterväghållning (kr/m ²)	8,2	10,1	8,21	8,54
	Övrigt underhåll (kr/m ²)	12,47	10,4	12,92	13,13
Beläggningsunderhåll	Belagd volym (m ²)	107 070	95 228	80 500	175 000
	Del av total yta (%)	3,2	2,8	2,4	4
	Kostnad (kr/m ²)	178	142	180	150
Trafikbelysning	Antal lampor	20 532	20 470	20 500	20 500
	Energiförbrukning (MWh)	6 866	6 345	6 226	6 137
Parkering	Antal avgiftsbelagda p-platser inom cityringen	369	365	365	360

Arbetsmarknadspolitiska åtgärder

Verksamhetsmått	Årsutfall 2022	Årsutfall 2023	Budget 2024	Budget 2025
Antal personer i arbetsmarknadsåtgärder	61	57	65	65
Dagsverken totalt	12 700	12 650	11 700	12 000

Skogsdrift

Verksamhetsmått	Årsutfall 2022	Årsutfall 2023	Budget 2024	Budget 2025
Förvaltad produktiv skogsmarksareal (ha)	9 500	10 766	10 766	10 728
Avverkad volym totalt (m ³ fub)	27 100	23 500	31 700	29 000

Park

Verksamhetsmått	Årsutfall 2022	Årsutfall 2023	Budget 2024	Budget 2025
Total parkareal (ha)	1 109	1 104	1 104	1 115
Parkyta per capita (m ² /capita)	97,2	96,2	96,2	97,3
Total planterad yta (m ²)	65 000	61 500	65 000	62 500
varav perenna planteringar (m ²)	4 700	5 100	4 800	5 250
Total parkkostnad (kr/m ²)	2,74	3,08	3,31	3,55
Parkkostnad per capita (kr/capita)	267	296	319	346
Antal lekplatser på allmän platsmark	161	159	159	159

Lantmäteri

Verksamhetsmått	Årsutfall 2022	Årsutfall 2023	Budget 2024	Budget 2025
Avslutade förrättningar (fastighetsbildning)	181	151	169	130
Ärendebalans 31/12	111	76	95	75

Investeringar

Beläggningsunderhåll

Förändrad redovisningsmetod för beläggningsunderhåll innebär att beläggningsunderhållet numera betraktas som investering och skrivs av under en längre period i stället för att som tidigare kostnadsförs direkt som driftkostnad. För 2025 avsätts 26,0 mnkr i investeringsbudgeten vilket är en ökning med 80% jämfört med 2024. Kvar på driften finns 3,3 mnkr för reparationer och akut asfaltunderhåll vilket innebär en total nivå för beläggningsunderhållet på 29,3 mnkr. Tillkommer gör ev. externa medel för återställning av mark efter fiberdragningar.

Attraktiv stad

För den fortsatta förnyelsen av stadskärnan finns ett behov av att hitta en samsyn bland de aktörer som finns inom centrum samt att upprätta ett program för den fortsatta utvecklingen av stadscentrum. Under 2025 finns behov av att köpa in tre nya offentliga toaletter. Under de kommande åren finns behov och önskemål om att bygga om Hötorget, Akademiplatsen, Hallbergsplatsen och Allégatan. För 2025 avsätts 3,0 mnkr inom detta konto.

Diverse mindre gatu- och broarbeten

Projektet avser ombyggnads- och nyanläggningsarbeten för gator och broar som ur investeringssynpunkt är av mindre omfattning. Genom att årligen avsätta en summa kan administrativa tids- och kostnadsbesparingar erhållas genom att undvika ett förfarande där Kommunfullmäktige- eller Kommunstyrelsebeslut ska inväntas för varje enskilt projekt. Under 2025 planeras bl.a. trafiksäkerhetsåtgärder upprustning gångbanor och reinvestering av vägvisning/trafikskyltar. Anslaget för 2025 är 10,0 mnkr. Om en enskild insats ett år gör att anslaget överskrids så avräknas detta från nästa års volym.

Program för tillgänglighet

Programmets intentioner preciseras i en handlingsplan som pekar ut Tekniska nämndens roll att identifiera återstående hinder i den fysiska miljön samt i samråd med företrädare för handikapporganisationerna prioritera i vilken ordning dessa ska avhjälpas utifrån. För projekten avsätts 1,0 mnkr årligen.

Gång- och cykelvägar

Utbyggnad av gång- och cykelvägar (GC-vägar) syftar i första hand till att skapa trafiksäkra förbindelser för de oskyddade trafikanterna. Strävan ska vara att få genomgående gång- och cykelstråk av hög standard. Utbyggnaden av GC-vägar sker i enlighet med den av Tekniska nämnden antagna Cykelplanen för att fler ska välja cykeln som transportmedel. Anslaget för 2025 är 20,0 mnkr vilket även innefattar upprustning/reinvestering av befintliga GC-vägar. Även GC-vägar där Trafikverket är väghållare kan bli aktuella. Borås Stad är beredd att bidra till finansieringen om detta är angeläget och innebär en tidsmässig tidigareläggning. Under 2025 planeras Trandaredsgatan, Fjällgatan, Idrottsgatan, Torstenssonsgatan, Kronängsparken, Johannelundsgatan och Björkhemsgatan att byggas ut.

Reinvestering gatubelysning

Investeringsutrymmet avser reinvestering i större anläggningar som vid röt- eller rostskadebesiktning har visat sig vara till stor del utdömda för fortsatt drift. Även utbyte av belysningskablar i centrala staden omfattas av investeringsutrymmet. För 2025 avsätts 5,0 mnkr.

Energi- och miljöeffektivisering av gatubelysning

Borås Stads gatubelysning består av 20 000 ljuspunkter och utvecklingen går fort både vad det gäller energieffektivitet och teknik. Enligt Borås Stads miljömål ska energianvändningen för bland annat gatubelysning minska med 15 procent och för att nå detta behöver takten på utbytet öka de närmsta åren. Hittills har ca 9 000 ljuspunkter, dvs knappt hälften, bytts till LED. För 2025 avsätts 5,0 mnkr. Utöver detta kan tillkommande lönsamma investeringar genomföras.

Utbyggnad av kabelskåp - gatubelysning

När gatubelysningen en gång i tiden anlades var det nätbolagen som byggde och sedan ägde den. Belysningen (belysningsnätet) kopplades då in direkt i nätbolagens transformatorstationer. Energiförbrukningen räknas ut teoretiskt utifrån installerad effekt och antal brinntimmar, så kallad ackordsbelysning. Att mäta gatubelysningen innebär att vi kan tillgodoräkna oss de ekonomiska besparingar som görs vid ett utbyte till LED-armaturer. LED-belysning är generellt inställd att effektsänkas nattetid, vilket inte tas hänsyn till vid beräkning. Att mäta gatubelysningen skulle innebära att vi får en bättre koll på belysningsanläggningen; vi kan se var det finns stora förluster och på så vis reinvestera i nätet där det behövs. Projektet har pågått sedan 2020 och beräknas vara färdigställt 2026. För 2025 avsätts 3,0 mnkr för ändamålet.

Kollektivtrafik (stadstrafiken)

I takt med att förbättringar görs för kollektivtrafiken krävs infrastrukturåtgärder i form av investeringar. Ytterligare tillgänglighetsanpassning av hållplatser är planerade att genomföras under 2025. Målet är att få en mer tillgänglig kollektivtrafik vilket möjliggör ett ökat resande. För åtgärderna avsätts 5,0 mnkr under 2025.

Borås flygplats

Borås flygplatsförening har tagit fram en framtidsplan för Borås flygplats och har certifiering för närvarande till 2028. Inom detta konto avsätts 0,5 mnkr årligen.

Nybron

Den befintliga Nybron över Viskan har fel riktning med hänsyn till att cityringen och korsningen med Västerlånggatan är otydlig till sin funktion. Genom att bygga en ny bro kan bron riktning mot Yxhammarsgatan förbättra framkomligheten på cityringen vilket också ger bättre förutsättningar för kollektivtrafiken att trafikera den mest robusta leden i city. För projektet har medel tidigare beviljats för gångstråket Resecentrum–Borås Kongress/Högskolan och nu återstår själva bron. Totalt beräknad utgift för hela projektet inklusive tidigare nedlagda medel uppgår till 107 mnkr varav 14 mnkr avser driftkostnader. För 2025 avsätts 10,0 mnkr i investeringsbudgeten. Broarbetena påbörjas hösten 2024 och färdigställs under 2026.

Grönområdesplanen

Projektet avser genomförande av de åtgärder som omfattas av grönområdesplanen för Borås Stad. De åtgärder som föreslås i planen avser bland annat att förstärka grönområden till mer sammanhängande stråk samt att tillskapa nya områden ingående i grönstrukturen inom Borås stad. För 2025 avsätts 1,0 mnkr.

Lekplatser

Tekniska nämnden förvaltar 159 lekplatser inom kommunen. En del av lekplatserna är slitna och uppfyller inte längre säkerhetskraven. För säkerheten på lekplatser gäller i dag särskilda normer. Lekplatserna ska besiktigas en gång om året och ska dessutom ha kontinuerlig tillsyn. För upprustning och renovering av lekplatser avsätts 10,0 mnkr under 2025. Här ingår också offentliga toaletter i anslutning till lekplatserna.

Diverse mindre parkinvesteringar

Åtgärder inom parkverksamheten som nämnden förfogar över kan bland annat avse utbyte av träd, upprustning av trappor och renovering av parkvägar. För ändamålet avsätts årligen 5,0 mnkr.

Handlingsplan för trygga fysiska miljöer

Tekniska nämnden har initierat arbetet med att ta fram en handlingsplan inom uppdraget ”Trygga fysiska miljöer” inom BRÅ. Tillsammans med flera andra nämnder och Borås City är målet att ta fram ett verktyg för att på ett strukturerat och kunskapsbaserat sätt arbeta med trygghetsfrågan på lång sikt. Åtgärder som omfattas av planen är bland annat att förbättra områden och platser som upplevs som otrygga av invånarna både genom upprustning och/eller nyprojektering och genomföra fler snabba och effektiva punktinsatser kopplat till felanmälningar och synpunkter. Total budget för projektet är 15 mnkr fördelat på 3 mnkr årligen under perioden 2022-2026.

Gåshult - upprustning byggnader

Avsikten med projektet är att iordningställa gårdsmiljön i reservatet med åtgärder för att öka besöksvärdet, tillgänglighetsanpassa byggnaderna, yttre och inre renoveringar av byggnaderna, renovering av sågen samt tillskapande av såväl toaletter som utställningslokal. Investeringen är på totalt 2,5 mnkr under perioden 2022-2026 varav 0,5 mnkr kvarstår årligen 2025-2026.

Viskans park

I mars 2021 antogs stadsbyggnadsprogrammet ”Staden vid parken”. I samband med att Borås firade 400 år fick parken namnet ”Viskans park” efter en nomineringsprocess med efterföljande omröstning bland boråsarna. För en jämn utbyggnad av parken under lång tid föreslås att det löpande genomförs en blandning av de komplexa, mer kostsamma åtgärderna och de enklare, mindre kostsamma och därmed snabbare åtgärderna. Eftersom utbyggnaden av Viskans Park kommer att ta betydligt längre tid än fem år kommer en komplettering av 5-årsperioden framåt tillkomma. I befintlig budget ingår inte kostnaderna för att anlägga broar och överbyggnader. Investeringen beräknas i dagsläget till ca 90,0 mnkr. För 2025 avsätts 15,7 mnkr till projektet.

Fristads nya Stationspark

Under våren 2023 stod en ny entré till parkområdet klar i samband med Trafikverkets arbete med gång- och cykelbanan längst med vägen till Vårgårda färdigställdes. Parken har projekterats under 2023 och byggnation av lekplats, utegym, parkvägar och belysning har startat under 2024. Planerat är även att Fristads nya stationspark kommer att innehålla en större yta för skateboard, BMX och kickbike. Arbetena med att förverkliga parken beräknas pågå fram till och med hösten 2025. För projektet avsätts totalt 10,0 mnkr varav 4,0 mnkr under 2025

Klimatanpassningsinvesteringar

Klimatanpassningsinvesteringar avser olika åtgärder för att motverka negativa effekter av klimatförändringarna. Exempel på åtgärder kan vara iordningsställande av dagvattenpark, klimatsäkring av park- och gångvägar, reinvestering av park- och gångvägar/grusytor efter skyfallsskador, grävning av dämmande vallar, återvätning av dikad skogsmark och klimatanpassade skogsodlingsmetoder. Totalt avsätts 5,0 mnkr årligen för projekten.

Persontransporter

Ekonomiskt sammandrag	tkr		
	Bokslut 2023	Budget 2024	Budget 2025
Intäkter	15 225	14 901	14 020
Kostnader	-105 647	-107 451	-110 520
Nettokostnader	-90 422	-92 550	-96 500
Kommunbidrag	80 400	92 550	96 500
Resultat	-10 022	0	0
Akkumulerat resultat	-	-	-
Nettoinvesteringar	-	-	-

Ekonomiska förutsättningar

Nettokostnaderna budgeteras till 96,5 mnkr för 2025. Kommunbidraget till verksamheten har förstärkts med 2,45 mnkr för fler resor och fler elever inom den anpassade skolskjutsen. Organisatoriska förändringar och förändrade principer för interna debiteringar gör att kommunbidraget minskas med 0,3 mnkr. Eventuella ekonomiska avvikelser för denna verksamhet hanteras normalt i bokslutet.

Indikatorer för att följa upp grunduppdraget

Indikatorer	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Senaste utfall 2024
Andelen kunder som är nöjda, eller i högsta grad nöjd med färdtjänsten ska bibehållas eller öka (%)	85	85	85	94	95
Andelen elever som tycker att den anpassade skolskjutsen är bra eller mycket bra ska bibehållas eller öka (%)	85	85	85	94	94

Verksamhetsmätt

	Årsutfall 2022	Årsutfall 2023	Budget 2024	Budget 2025
Antal färdtjänstillstånd (st)	4 109	4 173	4 300	4 300
Antal färdtjänstillstånd/1000 invånare (st)	36	36	41	41
Antal färdtjänstresor (st)	284 075	313 697	330 000	330 000
Kostnad per resa (kr)	239	270	231	233
Antal resor för elever i anpassad skola	36 000	40 062	38 000	45 000

MILJÖ- OCH KONSUMENTNÄMNDEN

Ekonomiskt sammandrag		tkr		
	Bokslut 2023	Budget 2024	Budget 2025	
Intäkter	23 146	27 723	34 278	
Kostnader	-56 082	-59 723	-66 178	
Nettokostnader	-32 936	-32 000	-31 900	
Kommunbidrag	31 016	32 000	31 900	
Resultat	-1 920	0	0	
Ackumulerat resultat	635	635	-	
Nettoinvesteringar	-	600	-	

Ekonomiska förutsättningar

Kommunbidraget för Miljö- och konsumentnämnden uppgår till 31,9 mnkr för 2025, vilket är en ökning med 0,5 mnkr jämfört med vårens ramar. Nämndens tillgängliga resurser har i årets budget förstärkts med 0,6 mnkr avseende bemanning inom livsmedelskontrollen.

Organisatoriska förändringar och förändrade principer för interna debiteringar gör att kommunbidraget minskas med 0,15 mnkr.

Nämndens grunduppdrag

Miljö- och konsumentnämnden fullgör Borås Stads uppgifter inom miljö- och hälsoskyddsområdet. Myndighetsutövning och tillsynsarbete syftar till att skydda boråsarnas miljö, säkerställa boråsarnas hälsa och säkerhet, en effektiv och hållbar samhällsplaneringsprocess, lika och rättvisa regler för företag samt för att motverka brottslighet.

Nämnden ansvarar även för kommunens budget- och skuldrådgivning, konsumentrådgivning samt energi- och klimatrådgivning.

Miljö- och konsumentnämnden ansvarar för miljövärden och naturvårdsfrågorna i kommunen i den mån det inte ankommer på annan.

Indikatorer för att följa upp grunduppdraget

Indikatorer	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Senaste utfall 2024
Andel sjukfrånvaro av ordinarie arbetstid ska minska, %.	5,8	6,3	5,3	4,9	4,6
Andel anställda som nyttjar Borås Stads friskvårdsbidrag ska öka, %	55,4	47,6	68,3	76,3	

Verksamhetsmätt

Livsmedelskontroll

Verksamhetsmätt	Årsutfall 2022	Årsutfall 2023	Budget 2024	Budget 2025
Antal livsmedelsverksamheter	860	848	900	929

Miljötillsyn

Verksamhetsmätt	Årsutfall 2022	Årsutfall 2023	Budget 2024	Budget 2025
Antal delegationsbeslut	1 077	964	1 300	1 300
Antal inspektioner och personliga möten miljötillsyn	297	237	500	500
Antal inspektioner och personliga möten enskilda avlopp	282	159	400	550
Antal inspektioner och personliga möten hälsoskydd	241	150	450	400

Miljö- och naturvård

Verksamhetsmätt	Årsutfall 2022	Årsutfall 2023	Budget 2024	Budget 2025
Naturvårds- och hållbarhetsprojekt	5	4	2	2
Deltagare i miljöutbildning	682	889	600	900

Konsument Borås

Verksamhetsmätt	Årsutfall 2022	Årsutfall 2023	Budget 2024	Budget 2025
Rådgivningsärenden, Budget- och skuldrådgivning	710	717	700	700
Rådgivningsärenden, konsumenträttslig, Konsumentvägledning	1 201	1 269	1 200	1 200
Föreläsningar och informationstillfällen	101	145	50	50

Tillstånd- och juridik

Område	Verksamhetsmätt	Årsutfall 2022	Årsutfall 2023	Budget 2024	Budget 2025
Alkoholtillsyn	Antal inspektioner alkoholservering	154	278	130	125
	Antal befintliga stadigvarande serveringstillstånd	113	105	105	105

FRITIDS- OCH FOLKHÄLSONÄMNDEN

Fritids- och folkhälsonämndens verksamheter är indelade i två ekonomiska ramar: Fritid- och folkhälsa samt Föreningsbidrag.

Fritid och folkhälsa

Ekonomiskt sammandrag	tkr		
	Bokslut 2023	Budget 2024	Budget 2025
Intäkter	67 350	64 767	66 720
Kostnader	-337 976	-361 617	-390 370
Nettokostnader	-270 626	-296 850	-323 650
Kommunbidrag	256 300	296 850	323 650
Resultat	-14 326	0	0
Ackumulerat resultat	2 426	2 426	-
Nettoinvesteringar	-8 699	-15 400	-13 650
	2026	2027	2028
Uppskattad volymkompensation, mnkr	0,05	0	0

Ekonomiska förutsättningar

Nettokostnaderna för Fritid- och folkhälsonämndens ram för fritid- och folkhälsa budgeteras till 323,6 mnkr för 2025 vilket är en ökning med 16,7 mnkr jämfört med vårens ramar.

Nämnden tillförs 13,7 mnkr i ökat kommunbidrag för ökade hyror och kapitalkostnader för nya anläggningar såsom Ishallen m.fl. I övrigt förstärks kommunbidraget med 2,0 mnkr för att badverksamheten och fritidsgårdarna skall kunna bibehålla nuvarande öppettider. Vidare utökas kommunbidraget tillfälligt med 1,6 mnkr för genomförandet av SM-veckan vinter 2025 inkluderat den planerade folkfesten och med 0,1 mnkr för ökade kostnader för Microsoft licenser

Organisatoriska förändringar och förändrade principer för interna debiteringar gör att kommunbidraget minskas med 0,7 mnkr. I samband med beslutet om ekonomiska ramar 2025 fick Fritids- och folkhälsonämnden 50 tkr i ökad målgruppsefterfrågan enligt volymberäkning för fritidsgårdarna.

Nämndens grunduppdrag

Fritids- och folkhälsonämndens uppdrag utgår från de nationella övergripande folkhälsomålen. Nämnden ska främja fritidsverksamheten i kommunen och tillgodose allmänhetens och organisationers behov av mötesplatser och öppen ungdomsverksamhet samt anläggningar för motion, rekreation och tävlingsverksamhet. Nämnden har också ansvar för samarbetsuppdraget kring mötesplatser, demokrati och lokalt inflytande samt överenskommelsen med civilsamhället. Nämndens uppdrag utifrån reglementet handlar om att verksamheten tillsammans, både internt och externt med andra, skapar förutsättningar för god hälsa och meningsfull fritid för alla invånare.

Indikatorer för att följa upp grunduppdraget

Indikatorer	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Senaste utfall 2024
Andel sjukfrånvaro av ordinarie arbetstid ska minska, %.	9,5	7,9	7,8	8,5	8,3
Arbetad tid för timavlönade omräknat till årsarbeten ska minska.	11,7	6,2	10,7	12,3	11,1
Simkunnigheten ska öka				86,5	

Verksamhetsmått

Område	Verksamhetsmått	Årsutfall 2022	Årsutfall 2023	Budget 2024	Budget 2025
Öppen ungdomsverksamhet- fritidsgårdsverksamhet	Öppethållande timmar per vecka, fritidsgård	295	295	315	272
	Öppethållande dagar per vecka	6	6	6	6
	Andel besökare som är flickor/ kvinnor	39 %	39 %	50 %	50 %
Badenheten	Antal besökare Stadsparksbadet	170 122	202 283	240 000	240 000
	Antal besökare Borås Simarena	129 681	135 163	140 000	140 000
	Antal besökare Sandaredsbadet	51 078	55 511	65 000	65 000
	Antal besökare Dalsjöbadet	33 213	36 792	38 000	38 000
	Antal besökare Alidebergsbadet	29 916	18 907	30 000	30 000
Mötesplatser	Öppethållande timmar per vecka, mötesplatser	185	201	200	200
	Öppethållande dagar per vecka	5	5	5	5
	Andel besökare som är flickor/ kvinnor	52 %	51 %	50 %	50 %

Investeringar

Konstgräsplaner

Nämnden följer den utbytesplan som finns för de befintliga konstgräsplanerna. En ny underhållsplan håller på att tas fram med reviderad årsplanering för reinvesteringar på konstgräsplanerna. Inom verksamheten genomförs också miljöförbättrande åtgärder med mera för att uppdatera planerna. Totalt avsätts 3,2 mnkr 2025.

Aktivitetsplatser och näridrottsplatser

Avser utveckling av näridrottsplatser och utebad i enlighet med utredningen ”Näridrottsplatser och badplatser i Borås Stad”. För 2025 avsätts 0,8 mnkr inom detta konto.

Badplatser

Årligt anslag med syfte att genomföra förbättringar på stadens badplatser. För 2025 avsätts sammanlagt 1,25 mnkr inom detta konto bl.a. ny badplats på Bosnäs.

Idrottsanläggningar, simhallar och mötesplatser

Avser inventarier och utrustning till idrottsanläggningar, simhallar och mötesplatser. Inom detta konto avsätts årligen 1,5 mnkr.

Spår och leder

Arbetet följer planen för spår och leder. Inriktningen är att underlätta för allmänheten att röra sig i grönområden och skogar just där de bor oavsett om de bor nära centrum eller i något mindre samhälle utanför staden. För 2025 avsätts sammanlagt 0,75 mnkr för bl.a. ny motionsspårsling som binder ihop Storsjön och Svaneholm.

Evenemangsstaden Borås

Avser insatser för att underlätta för föreningar att arrangera stora tävlingar och mästerskap. Insatserna kan variera beroende på vilka arrangemang som tilldelas staden. Under 2025 genomförs teknikinvesteringar inom SM-veckans anläggningar. För projekten avsätts 0,75 mnkr under 2025.

Utveckling av Borås skidstadion

Avser kontinuerlig utveckling av anläggningen. För 2025 sker byte till LED belysning och reinvestering av snöotillverkningsutrustningen. För 2025 avsätts 1,0 mnkr för ändamålet.

Åtgärder utifrån Trygghetsplanen

Åtgärderna syftar till att förbättra skyltning, belysning, hjärtstartare mm efter inventeringslistor från bland annat trygghetsvandringar. För projekten avsätts 0,5 mnkr 2025.

Boda aktivitetspark

Satsningen på Boda fortgår för att färdigställa aktivitetsparken samt förstärka tryggheten i området med bland annat ny och kompletterande belysning. Beräknad totalutgift för projektet är 8,85 mnkr och kan möjligtvis slutföras under 2025. Återstående budget för 2025 beräknas till 1,6 mnkr.

Mindre anläggningsinvesteringar

Under 2025 genomför nämnden Ridhuset etapp 1 förbättrat och utökat markutnyttjande, Ryda IP förstärkning av vägar inom området och Ryavallen planerat underhåll. För projekten avsätts 0,8 mnkr under 2025.

Borås Ishall

Anpassning av befintlig anläggning med hänsyn till dagens krav från Ishockeyförbundet för elitspel seniorer. Avser säkerhet runt bortasupporter. Projektet är en inledande del av modernisering av arenan. För projektet avsätts 6,5 mnkr under 2025.

LED belysning

Byte av två fotbollsplansbelysningar till LED samt energioptimering enligt flerårsplan på 20 konstgräsplaner. För ändamålet avsätts 1,5 mnkr under 2025.

Bodavallen ombyggnad

Tillbyggnad av omklädningsbyggnad med tillhörande biutrymmen (främst förråd) åt olika föreningar aktiva inom Bodavallens idrottsområde. För projektet avsätts sammantaget 14,0 mnkr varav 7,0 mnkr bedöms förbrukas under 2025.

Ny idrottshall Boda

Nybyggnad av fullstor idrottshall med omklädningsrum åt både föreningar och Bodaskolan. Anpassning av en befintlig lokal inom Bodahallen byggs om till aktivitetsyta för anpassad grundskola. Den nya hallen får en läktarkapacitet på ca 500 platser, kanslilokaler åt föreningar aktiva på Bodavallens idrottsområde samt vissa övriga lokaler. För projektet avsätts sammantaget 80,0 mnkr varav 43,0 mnkr bedöms förbrukas under 2025.

Brämhults IP tillbyggnad, etapp 2

Avser tillbyggnad av 5 omklädningsrum och anpassningar av anslutande mark. För projektet avsätts sammantaget 9,5 mnkr varav 2,0 mnkr beräknas förbrukas under 2025.

Dalsjöbadet ombyggnad

Avser renovering av befintlig badanläggning i Dalsjöfors. Projektet omfattar klimatskal, bassäng, ytskikt, ombyggnad omklädningsrum och installationer. Projektet innefattar även arbeten i Dalsjöhallen främst byte av ventilation för energibesparing. För projektet avsätts totalt 94,0 mnkr varav 5,0 mnkr beräknas användas under 2025.

Föreningsbidrag

Ekonomiskt sammandrag	tkr		
	Bokslut 2023	Budget 2024	Budget 2025
Intäkter	23	45	45
Kostnader	-45 162	-46 845	-47 645
Nettokostnader	-45 139	-46 800	-47 600
Kommunbidrag	45 900	46 800	47 600
Resultat	761	0	0
Ackumulerat resultat	-	-	-
Nettoinvesteringar	-	-	-

Ekonomiska förutsättningar

Totalt beräknas kommunbidraget för föreningsbidragen till 47,6 mnkr för budgetåret 2025. Då kostnaderna inom verksamheten nästan uteslutande styrs av de regler fullmäktige fastställt, brukar eventuella budgetavvikelser regleras i nästkommande bokslut.

Verksamhetsmätt

Område	Verksamhetsmätt	Årsutfall 2022	Årsutfall 2023	Budget 2024	Budget 2025
Ungdomsföreningar	Bidragsberättigat medlemskap	17 921	20 126	19 500	20 500
	Bidragsberättigat föreningar	158	129	140	118
	Antalet aktiviteter	64 576	67 648	66 000	70 000
	Andel unika deltagare som är flickor/kvinnor	41 %	40 %	41 %	40 %
	Andel unika deltagare som är pojkar/män	59 %	60 %	59 %	60 %
	Andel föreningar som är certifierade som säkra och trygga	43 %	53 %	50 %	55 %
Etniska föreningar	Bidragsberättigat medlemskap	3 880	3 952	3 900	3 900
	Antalet aktiviteter	1 929	2 496	2 300	2 700
	Andel unika deltagare som är flickor/kvinnor	51 %	52 %	50 %	50 %
	Andel unika deltagare som är pojkar/män	49 %	84 %	50 %	50 %
	Andel föreningar som är certifierade som säkra och trygga	22 %	27 %	25 %	29 %
Föreningar vars medlemmar har någon form av funktionsnedsättning	Bidragsberättigat medlemskap	3 102	3 321	3 200	3 300
	Antal aktiviteter	1 216	1 774	2 000	2 100
	Andel unika deltagare som är flickor/kvinnor	64 %	65 %	65 %	60 %
	Andel unika deltagare som är pojkar/män	36 %	35 %	35 %	40 %
	Andel föreningar som är certifierade som säkra och trygga	25 %	21 %	25 %	25 %
Pensionärsföreningar	Bidragsberättigade medlemskap	7 658	7 951	7 600	7 500
	Andel unika deltagare som är flickor/kvinnor	69 %	69 %	68 %	68 %
	Andel unika deltagare som är pojkar/män	31 %	31 %	32 %	32 %
	Andel föreningar som är certifierade som säkra och trygga	12,5 %	14 %	15 %	17 %
Överenskommelsen	Antal anslutna föreningar/organisationer	90	93	90	90

KULTURNÄMNDEN

Ekonomiskt sammandrag	tkr		
	Bokslut 2023	Budget 2024	Budget 2025
Intäkter	36 938	29 984	30 626
Kostnader	-244 138	-248 234	-253 626
Nettokostnader	-207 200	-218 250	-223 000
Kommunbidrag	207 900	218 250	223 000
Resultat	700	0	0
Ackumulerat resultat	11 476	11 476	-
Nettoinvesteringar	-6 413	-9 508	-10 510

Ekonomiska förutsättningar

Kulturnämndens verksamhet budgeteras till 223,0 mnkr för 2025 vilket är en ökning med 1,8 mnkr jämfört med vårens ramar. Nämndens kommunbidrag har höjts med 0,8 mnkr i ökade hyror för Sjöbohuset och 0,6 mnkr för skolbibliotekarier i nya Fredriksborgsskolan. Kommunbidraget förstärks också med 0,3 mnkr för lokalanpassningar, främst nya entrén i Kulturhuset. I övrigt förstärks nämndens kommunbidrag allmänt med 0,5 mnkr för bland annat stöd till kulturföreningar och högre ersättningar till konstnärer och med 0,15 mnkr för ökade kostnader för Microsoft licenser.

Organisatoriska förändringar och förändrade principer för interna debiteringar gör att kommunbidraget minskas med 0,55 mnkr. Kulturnämnden får använda sitt ackumulerade resultat för att utreda förutsättningarna för att kommunens elskåp och transformatorstationer ska prydas med konstnärlig utsmyckning.

Nämndens grunduppdrag

Nämnden ska främja ett levande kulturliv för alla och bevara kulturarvet i Borås samt vara huvudman för stadens kulturinstitutioner i den mån detta inte ankommer på annan.

Dessutom åligger det nämnden att handlägga ansökningar om bidrag från institutioner, organisationer eller enskilda, inom nämndens verksamhetsområde. Att besluta om förvärv av konst för utsmyckning/gestaltning av offentliga platser och byggnader och anskaffa konstverk inom ramen för anvisade medel. Att verka för ett bevarande av för samhällsbilden värdefulla byggnader och bebyggelsemiljöer.

Nämnden ansvarar också för att bevara och förmedla kulturarvet och göra det mer tillgängligt samt att stödja lokalhistorisk forskning. Nämnden ansvarar även för samordning av barn- och ungdomskultur.

Indikatorer för att följa upp grunduppdraget

Indikatorer	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Senaste utfall 2024
Andel sjukfrånvaro av ordinarie arbetstid ska minska, %.	5,6	4,2	5,3	5,5	6,6
Arbetad tid för timavlönade omräknat till årsarbeten ska minska.	4,4	4	4,7	5,9	7,4
Andel nyanställda som gått fortbildning i barnkonventionen ska öka					
Barnkonsekvensanalys i nämndärenden					
Andel skolor/förskolor som tagit del av utbud från förvaltningens kulturkatalog					

De indikatorer som saknar utfall är nya för 2024.

Verksamhetsmätt

Område	Verksamhetsmätt	Årsutfall 2022	Årsutfall 2023	Budget 2024	Budget 2025
Egen organisation	Andel kulturaktiviteter för barn och unga exkl. all verksamhet på Kulturskolan, %.	57	49	55	50
Biblioteksverksamhet	Antal medialån biblioteken i Borås	795 641	797 999	700 000	810 000
	Antal medialån skolbiblioteken i Borås	203 572	203 935	250 000	210 000
	Antal besökare biblioteken i Borås	466 652	462 055	480 000	470 000
	Antal folkbibliotek	11	11	11	11
	Öppethållande timmar per vecka, folkbibliotek	391	434	414	414
Museiverksamhet och kulturminnesvård	Antal besökare Borås museum	28 086	22 085	25 000	25 000
	Antal besökare Textilmuseet	64 576	37 364	50 000	50 000
Konst och utställningsverksamhet	Antal besökare Konstmuseet	53 912	44 971	25 000	25 000
Teaterverksamhet	Antal besökare Stadsteatern	12 770	16 167	20 000	22 000
Kulturskola	Antal elever på Kulturskolan, avser kursplatser och ej unika elever	2 200	2 478	2 400	2 500
Filmverksamhet	Antal besökare Röda Kvarn	6 987	9 088	11 500	11 500
Kulturhuset	Antal besökare Kulturhuset	251 602	264 789	330 000	300 000

Investeringar

Inventarier och diverse mindre investeringar

Ett årligt anslag avsätts i investeringsbudgeten för inköp av inventarier och andra diverse mindre investeringar. För 2025 finns 1,5 mnkr tillgängligt.

Konstmuseet och Textilmuseet konstinköp

Ett årligt anslag på 1,2 mnkr avsätts för inköp av konst till Konstmuseet och Textilmuseet.

Konstnärlig gestaltning enligt enprocentsregeln

Ett anslag som motsvarar 1 procent av kommunens investeringsbudget vid ny-, om- och tillbyggnader av fastigheter avsätts i investeringsbudgeten för konstnärlig gestaltning. Anslaget omfattar även underhållsåtgärder vilket innebär en total nivå på 1,2 procent. För 2025 beräknas detta till 5,4 mnkr.

Konstbiennalen

Årligt anslag för beställningar och inhyrning av verk till kommande års konstbiennial. För 2025 avsätts 1,5 mnkr.

Sorteringsautomat Stadsbiblioteket

Avser renovering av Stadsbibliotekets befintliga återlämnings- och sorteringsautomat. Ursprungsinvesteringen möjliggjorde en effektivisering på personalsidan och har inneburit en avsevärd förbättring av arbetsmiljön. För projektet avsätts 0,9 mnkr under 2025.

FÖRSKOLENÄMNDEN

Ekonomiskt sammandrag	tkr		
	Bokslut 2023	Budget 2024	Budget 2025
Intäkter	148 244	124 392	135 278
Kostnader	-1 052 373	-1 048 542	-1 048 578
Nettokostnader	-904 129	-924 150	-913 300
Kommunbidrag	910 000	924 150	913 300
Resultat	5 871	0	0
Ackumulerat resultat	45 589	45 589	-
Nettoinvesteringar	-1 100	-1 350	-1 350
	2026	2027	2028
Uppskattad volymkompensation, mnkr	-10,1	-19,6	3,9

Ekonomiska förutsättningar

Nettokostnaderna för Förskolenämndens kommunbidrag budgeteras till 913,3 mnkr för 2025 vilket är en ökning med 4,6 mnkr jämfört med vårens ramar. Inom kommunbidraget ansvarar nämnden för fördelning av resurser till sina verksamheter. Antal barn i förskoleålder förväntas minska med 2,1 procent. För dessa volymförändringar har nämndens tilldelning i vårens ekonomiska ramar minskat med 19,3 mnkr.

Förskolenämnden tillförs 6,0 mnkr i allmän förstärkning av kommunbidraget. Nämnden erhåller även 0,4 mnkr för ökade kostnader för Microsoft licenser. Organisatoriska förändringar och förändrade principer för interna debiteringar gör att kommunbidraget minskas med 1,8 mnkr. Nämnden ges möjlighet att under 2025 använda ackumulerat resultat för anpassning till volymförändringar i verksamheten.

Förskolenämnden erhåller ett flertal olika riktade statsbidrag som inte ingår i nämndens tilldelade kommunbidrag.

Nämndens grunduppdrag

Förskolenämnden ansvarar för uppgifter avseende kommunal förskola som åligger kommunen enligt skollagen och andra skolförfattningar. Nämnden beslutar om godkännande av fristående förskolor och beslut angående rätt till bidrag för bedrivande av fristående pedagogisk omsorg samt för kommunens tillsyn av fristående förskolor och pedagogisk omsorg. Nämnden ansvarar även för samordningen av familjecentraler.

Syftet med nämndens verksamhet är att lägga grunden för ett livslångt lärande samt erbjuda barnen en god pedagogisk utbildning.

Nämnden ansvarar för kost-, lokalvård- och vaktmästeriorganisationen inom sitt verksamhetsområde, med undantag för de uppgifter som åvilar Kommunstyrelsen.

Indikatorer för att följa upp grunduppdraget

Indikatorer	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Senaste utfall 2024
Antal barn som beviljats särskilt stöd utifrån tilläggsbelopp				210	211
Förskollärartäthet, antal barn/lärare med förskollärarlegitimation, %			10,4	8	
Andel sjukfrånvaro av ordinarie arbetstid ska minska, %.	11,6	11	10,2	10,1	9,8

Verksamhetsmått

	Årsutfall 2022	Årsutfall 2023	Budget 2024	Budget 2025
Andel (%) inskrivna barn av samtliga barn i åldern 1-5 år	88	89	93	90
Antal inskrivna barn från kommunen	5 701	5 596	5 550	5 180
varav barn i fristående verksamhet	426	438	425	425
Bruttokostnad per inskrivet barn, kr	165 064	181 485	183 849	192 561
Antal barn per årsarbetare i egen regi	5	5,1	5,2	5,2

Investeringar

Strandkullens förskola

Ny förskola med 100 platser. Förskolan är lokaliserad till Badstrandsvägen i Sjömarken. I samband med etablering av en ny förskola med sex hemvister på Badstrandsvägen kommer Sjögårdens förskola med tre hemvister att avvecklas.

Övre Sjöbo

Ny förskola med 120 platser. För att klara den planerade demografiska utökningen i upptagningsområdet behöver en ny förskola etableras.

Aplaredskolan

Tillbyggnad för 20 förskoleplatser i den befintliga skolbyggnaden i den delen där förskolan idag bedriver sin verksamhet. Syftet är att kunna flytta verksamheten som bedrivs i Aplaredsgårdens förskola, som idag är inhyrt i klubbstugan.

Hässlegården utbyggnad kök

Projektet syftar till en utbyggnad av förskolans befintliga kök samt att se över varumottagning utifrån ett arbetsmiljöperspektiv.

Lokalförvaltningsnämnden ansvarar för ovanstående objekt med en total budget på 145 mnkr varav 54 mnkr för år 2025.

I investeringsbudgeten har det avsatts 1,4 mnkr till inköp av inventarier vid nybyggnation.

GRUNDSKOLENÄMNDEN

Ekonomiskt sammandrag		tkr		
	Bokslut 2023	Budget 2024	Budget 2025	
Intäkter	372 376	326 420	332 000	
Kostnader	-2 151 863	-2 166 770	-2 212 050	
Nettokostnader	-1 779 487	-1 840 350	-1 880 050	
Kommunbidrag	1 778 950	1 840 350	1 880 050	
Resultat	-537	0	0	
Ackumulerat resultat	25 766	25 766	-	
Nettoinvesteringar	-5 110	-20 000	-3 000	
	2026	2027	2028	
Uppskattad volymkompensation, mnkr	-34,9	-20,1	-46,4	

Ekonomiska förutsättningar

Nettokostnaderna för Grundskolenämndens kommunbidrag budgeteras till 1 880 mnkr för 2025 vilket är en ökning med 44,1 mnkr jämfört med vårens ramar. Inom kommunbidraget ansvarar nämnden för fördelning av resurser till sina verksamheter. Barnantalet i åldersgruppen 6-15 år förväntas minska och för dessa volymförändringar har nämndens tilldelning i vårens ekonomiska ramar minskat med -9,4 mnkr.

Grundskolenämnden kompenseras med 20,0 mnkr i allmän förstärkning av budgetramen och 9,0 mnkr för lokalkostnadsökningar efter ombyggnationer utifrån undermåliga lokaler. Nämnden tillförs 7,2 mnkr för ökad undervisningstid på högstadiet efter omfördelning av timplan från lågstadiet som beslutats av skolverket. Nämnden tillförs 2,4 mnkr för arbetssättet Skola som Arena och arbetet med Team Domino.

Skolskjutskostnaderna ökar tillfälligt då elever evakueras vid renoveringar av några skolenheter och för detta tillförs nämnden 8,0 mnkr under två år. I övrigt tillförs nämnden 1,4 mnkr för ökade kostnader för Microsoft licenser. Organisatoriska förändringar och förändrade principer för interna debiteringar gör att kommunbidraget minskas med 4,0 mnkr. Nämnden ges möjlighet att under 2025 använda ackumulerat resultat för anpassning till volymförändringar i verksamheten. Grundskolenämnden erhåller ett flertal olika riktade statsbidrag som inte ingår i nämndens tilldelade kommunbidrag.

Nämndens grunduppdrag

Grundskolenämndens uppdrag omfattar verksamheterna förskoleklass, grundskola, anpassad grundskola och fritidshem samt övriga uppgifter som åligger kommunen enligt skollagen och andra skolförfattningar.

Nämnden ansvarar även för elevhälsan inom det offentliga skolväsendet för barn och ungdom. Grundskolenämnden ansvarar vidare för Bemanningenheten Pedagogik.

Skolan har även ett kompensatoriskt uppdrag som innebär ett ansvar för att undervisningen anpassas utifrån elevers olika behov och att stöd till elever utformas så att alla elever ges goda utvecklingsmöjligheter.

Nämnden ansvarar för kost-, lokalvård- och vaktmästeriorganisationen inom sitt verksamhetsområde, med undantag för de uppgifter som åvilar Kommunstyrelsen.

Indikatorer för att följa upp grunduppdraget

Indikatorer	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Senaste utfall 2024
Andelen elever som känner sig trygga i grundskolan, åk 4-9 ska öka, %.	89,1	89,3	88,9	90,2	86,7
Andelen elever i åk 9 som är behöriga till något nationellt gymnasieprogram ska öka, %.	84	81	82	81	77
Det genomsnittliga meritvärdet i årskurs 9 ska öka.	223	225	219	217	214
Andelen närproducerade livsmedel ska öka, %.	22,9	22,1	20,4	16,2	20
Andelen ekologiska livsmedel ska öka, %.	43	39,1	38,7	38,2	36,5
Andel sjukfrånvaro av ordinarie arbetstid ska minska, %.	7,7	7,3	7,4	7,2	7,2

Verksamhetsmätt

Område	Verksamhetsmätt	Årsutfall 2022	Årsutfall 2023	Budget 2024	Budget 2025
Grundskola	Antal elever från kommunen i grundskola	12 378	12 450	12 800	12 660
	varav elever i fristående skola i Borås, åk 1-9	1 749	1 794	1 811	1 822
	Kostnad för kommunal grundskola, kr/elev	102 183	108 704	113 191	118 776
	Antal elever per lärare, totalt i kommunen (heltidstjänst)	11,9	11,9	11,9	11,6
	Antal elever per pedagogisk personal	8,6	8,7	9,4	9,4
	Antal Borås-elever med skol-skjuts	4 850		4 875	4 465
Förskoleklass	Antal elever från kommunen i förskoleklass	1 391	1 304	1 350	1 340
	varav elever i förskoleklass i fristående skola	116	118	118	121
	Kostnad förskoleklass hemkommun, kr/elev	51 661	57 455	58 571	58 246
	Antal elever per lärare (heltidstjänst)	16,8	15,5	17	15,5
Anpassad grundskola	Antal elever från kommunen i anpassad grundskola	155	164	165	160
	Kostnad anpassad grundskola, kr/elev	432 150	449 014	447 788	463 400

Verksamhetsmätt

Område	Verksamhetsmätt	Årsutfall 2022	Årsutfall 2023	Budget 2024	Budget 2025
Fritidshem	Antal elever från kommunen i fritidshem	4 637	4 895	4 720	4 650
	varav barn i fristående verksamhet	394	446	420	410
	Barn 6-9 år inskrivna i fritidshem och pedagogisk omsorg, andel (%)	84	85	86	86
	Kostnad fritidshem, kr/inskrivet barn	36 203	36 939	45 271	45 806
	Antal inskrivna elever per årsarbetare	20,5	21	21,5	21

Investeringar

Gula skolan

Inom befintlig skolbyggnad byggs gamla idrottshallen om till fritidsverksamhet. Det frigör lokaler till lektionssalar så att skolan kan anpassas till en rak två parallellig F-6-skola.

Erikslundsskolan

Om- och tillbyggnad. Projektet innefattar en nybyggnation för expansion av elevkapaciteten till 2-parallellig F-6 och 4-parallellig 7-9, samt anpassad grundskola och beräknas vara klart 2026.

Tummarpskolan

Om- och tillbyggnad. Byggnaderna är slitna och lokalerna är dåligt anpassade för dagens undervisningsverksamhet. Behov finns därför av modernisering och upprustning, samtidigt som ett framtida behov av fler elevplatser i upptagningsområdet finns.

Trandaredskolan

Ombyggnad av befintlig skola för att strukturellt få en renodlad 3-parallellig F-6. Flera av klassrummen är små, vilket gör att det inte går att ha en rak klasstruktur genom alla sju åren.

Lokalförsljningsnämnden ansvarar för ovanstående objekt med en total budget på 842 mnkr varav 244 mnkr för år 2025.

I investeringsbudgeten har det avsatts 3 mnkr för inköp av inventarier till nya skolor.

GYMNASIE- OCH VUXENUTBILDNINGSNÄMNDEN

Ekonomiskt sammandrag	tkr		
	Bokslut 2023	Budget 2024	Budget 2025
Intäkter	295 160	303 800	350 000
Kostnader	-951 027	-999 950	-1 058 500
Nettokostnader	-655 867	-696 150	-708 500
Kommunbidrag	665 500	696 150	703 500
Resultat	9 633	0	-5 000
Ackumulerat resultat	36 013	36 013	-
Nettoinvesteringar	-	-2 000	-4 000
	2026	2027	2028
Uppskattad volymkompensation, mnkr	8,3	9,1	7,2

Ekonomiska förutsättningar

Nettokostnaderna för Gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens kommunbidrag budgeteras till 703,5 mnkr för 2025 vilket är en minskning med 0,7 mnkr jämfört med vårens ramar. Inom kommunbidraget ansvarar nämnden för fördelning av resurser till sina verksamheter. Antal i aktuell skolåldersgrupp förväntas öka med 1,3 procent. Gymnasieskolan har erhållit kompensation för dessa volymförändringar med 6,8 mnkr i vårens ekonomiska ramar.

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden erhåller 0,3 mnkr för ökade kostnader för Microsoft licenser. Organisatoriska förändringar och förändrade principer för interna debiteringar gör att kommunbidraget minskas med 1,0 mnkr. Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden beviljas att använda 5,0 mnkr av sitt ackumulerade resultat till kvalitetssatsningar för introduktionsprogrammet samt läromedelsbyten på grund av nya läroplaner.

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden erhåller ett flertal olika riktade statsbidrag som inte ingår i nämndens tilldelade kommunbidrag.

Nämndens grunduppdrag

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden ansvarar i enlighet med skollagen för gymnasieskola, anpassad gymnasieskola, kommunal vuxenutbildning (grundläggande och gymnasial nivå), särskild utbildning för vuxna, utbildning i svenska för invandrare samt yrkeshögskolan.

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden ansvarar även för ledningen av den kommunala hälso- och sjukvården inom elevhälsan i gymnasieskola och anpassad gymnasieskola.

Utöver att ansvara för uppräknade skolformer är nämndens ansvar att följa upp ungdomar upp till 20 år som saknar fullgjord gymnasieexamen.

Indikatorer för att följa upp grunduppdraget

Indikatorer	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Senaste utfall 2024
Andelen elever som känner sig trygga i gymnasieskolan ska öka, %.		94,6	95,3	95,8	
Andelen elever med högskoleförberedande respektive yrkesexamen ska öka, %.	92	92,1	92	92	
Andelen ekologiska livsmedel ska öka, %.	38,8	35,1	35,7	33,5	34,1
Andel sjukfrånvaro av ordinarie arbetstid ska minska, %.	4,3	4,1	4,3	4,6	4,7
1. Andelen elever som lämnar gymnasieskolan med minst betyget E i program- och gymnasiegemensamma kurser ska öka	71,7	75,8	70,7	75	
2. Andelen elever på introduktionsprogrammen som går över till ett nationellt program ska öka	36,5	34	39	31	
3. Andelen elever som slutför anpassad gymnasieskolas nationella program med betyg i samtliga ämnen ska öka	79	96	92	78	
4. Andelen kursdeltagare med godkända betyg ska öka	67	65	66	60	
5. Andelen studerande med examen från Yrkeshögskola ska öka				93	

74

Verksamhetsmått

Område	Verksamhetsmått	Årsutfall 2022	Årsutfall 2023	Budget 2024	Budget 2025
Gymnasieskola	Antal elever från kommunen i gymnasieskola	4 100	4 127	4 190	4 273
	Totalt antal elever i Borås Stads gymnasieskolor.	4 421	4 565	4 666	4 934
	Antal individer i Borås Stads kommunala aktivitetsansvar (ej budget-mått)	351	359		
	Antal elever från andra kommuner.	922	999	980	1 080
	Antal elever hos extern utbildningsanordnare.	572	597	634	594
	Kostnad för kommunal gymnasieskola, kr per elev	121 053	128 073	130 164	130 000
	Elever/lärare i kommunal gymnasieskola (utfall ur Kolada v 12)	11,9	12	12	12
Anpassad gymnasieskola	Antal elever från kommunen i anpassad gymnasieskola	61	70	75	88
	Totalt antal elever i Borås Stads anpassade gymnasieskolor	83	103	107	118
	Antal elever från andra kommuner	24	34	34	32
	Kostnad för kommunal anpassad gymnasieskola, kr per elev	536 750	535 452	532 075	500 000

Verksamhetsmätt

Område	Verksamhetsmätt	Årsutfall 2022	Årsutfall 2023	Budget 2024	Budget 2025
Vuxenutbildning	Komvux på grundläggande nivå, genomsnittligt elevantal	313	329	290	351
	Komvux på gymnasial nivå, genomsnittligt elevantal (kommunbidrag)	706	665	664	677
	Komvux på gymnasial nivå, genomsnittligt elevantal (externfinansierat)	1 135	1 040	1 135	1 099
	YH (Yrkeshögskolan), genomsnittligt elevantal (externfinansierat)	381	383	383	407
	Komvux i svenska för invandrare, genomsnittligt elevantal, övriga (kommunbidrag)	762	712	706	615
	Komvux i svenska för invandrare, genomsnittligt elevantal, flyktingar (externfinansierat)	82	92	93	98
	Komvux som anpassad utbildning, genomsnittligt elevantal	107	99	99	97

Investeringar

Bäckängsgymnasiet campus

Bäckängsgymnasiet har behov av ett utökat antal lärosalar med tillhörande grupperum samt vissa specialsalar och lärararbetsrum. Befintligt storkök är underdimensionerat och behöver byggas om och till. Även kapaciteten för matsalsplatser behöver utökas. Att utreda placering av lokaler för dans, teater och musikundervisning ingår även i projektet som beräknas vara klart 2028.

Sven Eriksonsgymnasiet, utökade lokaler

En ny byggnad som innehåller lärosalar, grupperum, lärararbetsrum och studenttorg tillskapas på skolan. Investeringen beräknas vara klar 2025.

Lokalförvaltningsnämnden ansvarar för ovanstående objekt med en total budget på 211 mnkr varav 54,6 mnkr för år 2025.

I investeringsbudgeten har avsatts 4,0 mnkr för inköp av inventarier på grund av utökade lokaler.

INDIVID- OCH FAMILJEOMSORGSNÄMNDEN

Ekonomiskt sammandrag	tkr		
	Bokslut 2023	Budget 2024	Budget 2025
Intäkter	53 490	40 332	36 312
Kostnader	-479 870	-489 082	-511 712
Nettokostnader	-426 380	-448 750	-475 400
Kommunbidrag	420 300	448 750	475 400
Resultat	-6 080	0	0
Ackumulerat resultat	0	0	-
Nettoinvesteringar	-	-	-

Ekonomiska förutsättningar

Kommunbidraget för Individ- och familjeomsorgsnämnden budgeteras till 475,4 mnkr för 2025, vilket är en ökning med 21,6 mnkr jämfört med vårens ramar. Nämndens tillgängliga resurser har fått en förstärkning med 20,0 mnkr för volym- och kostnadsökning avseende placeringar utom hemmet inom området barn och unga. För verksamheten Team Domino tillförs nämnden 1,0 mnkr. Förlängning av IOP med Kvinnojouren ger nämnden 0,85 mnkr under tre år.

I övrigt utökas kommunbidraget med 0,2 mnkr för ökade kostnader för Microsoftlicenser. Organisatoriska förändringar och förändrade principer för interna debiteringar gör att kommunbidraget minskas med 0,5 mnkr.

Nämndens grunduppdrag

Individ- och familjeomsorgsnämndens grunduppdrag är att ansvara för kommunens socialtjänst inom områdena social barn- och ungdomsvård, missbruks- och beroendevård, familjerätt, familjerådgivning samt stöd vid hemlöshet. Nämnden ska erbjuda stöd och hjälp vid våld i nära relationer och ansvarar för ensamkommande barn och unga. Nämnden ansvarar specifikt för följande uppgifter och områden:

Socialtjänstens stöd och hjälp vid våld i nära relation avseende barn, unga och vuxna.

Socialtjänstens arbete mot hedersrelaterat våld.

Samordning av Borås Stads arbete mot hedersrelaterat våld.

Socialtjänstens stöd och hjälp till personer som har erfarenhet av sex mot ersättning eller varit utsatta för människohandel för sexuella ändamål.

Social jour.

Samordning av krisstöd vid allvarlig händelse (tidigare benämnt POSOM)

Nämnden har samarbetsuppdraget för barn-och unga i riskzonen.

Nämnden har ett kommunövergripande samordningsansvar vad avser boendesituationen för människor som är socialt utsatta och långt ifrån den ordinarie bostadsmarknaden. Programmet mot hemlöshet beskriver en del av nämndens uppdrag inom detta område.

Nämnden fullgör även sitt grunduppdrag genom att medverka med socialrådgivarkompetens i de familjecentraler som finns och de som kommer att etableras i Borås Stad.

Nämnden bedriver verksamheten Mini-Maria för unga som har ett missbruk i samarbete med VG-regionen samt kommuner i Boråsregionen. Nämnden ansvarar även för verksamheten Barnahus i samverkan med regionen, polisen och kommunerna i Boråsregionen.

Nämnden ansvarar för att samordna uppgifterna i Programmet mot hedersrelaterat våld och förtryck.

Indikatorer för att följa upp grunduppdraget

Indikatorer	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Senaste utfall 2024
Andel sjukfrånvaro av ordinarie arbetstid ska minska, %.	8,4	8	8,1	8,1	7,6

Verksamhetsmätt

Område	Verksamhetsmätt	Årsutfall 2022	Årsutfall 2023	Budget 2024	Budget 2025
Barn och ungdom	Antal aktualiserade barn och ungdomar, 0-20 år	2 594	2 774	2 600	2 650
	Andel aktualiserade barn och ungdomar av totala antalet 0-20-åringar, %	9,1	9,8	8,8	9,6
	Antal barn och unga med öppenvårdsinsatser.	520	534	550	570
	Antal barn och unga med heldygnsinnsats i form av institutionsvård.				50
	Antal barn och unga med heldygnsinnsats i form av familjehemsvård samt antal vårdnadsöverflyttade barn och unga.				235
	Antal dygn som barn och unga, 0-20 år varit placerade på HVB eller SiS. Barn på skyddat boende exkluderas.				180
	Antal barn placerade på skyddat boende.				20
	Antal ensamkommande barn med heldygnsinnsatser	14	22	8	15

Verksamhetsmätt

Område	Verksamhetsmätt	Årsutfall 2022	Årsutfall 2023	Budget 2024	Budget 2025
Vuxen	Antal aktualiserade personer, 21 år och äldre	599	635	620	640
	Andel aktualiserade av totala antalet personer 21 år och äldre, (%).	0,9	1	0,7	0,8
	Antal vuxna personer 21 år och äldre med öppenvårdsinsatser	207	202	200	200
	Antal vuxna personer 21 år och äldre med heldygnsinsatser	130	130	110	120
	Antal vuxna personer (18 +) på skyddat boende.				

Det pågår ett arbete med att se över verksamhetsmått och de mått som saknar värden är nya och under uppbyggnad.

ARBETSLIVSNÄMNDEN

Ekonomiskt sammandrag	tkr		
	Bokslut 2023	Budget 2024	Budget 2025
Intäkter	109 232	99 620	101 367
Kostnader	-361 027	-361 120	-359 517
Nettokostnader	-251 795	-261 500	-258 150
Kommunbidrag	254 100	261 500	258 150
Resultat	2 305	0	0
Ackumulerat resultat	5 305	5 305	-
Nettoinvesteringar	-	-	-

Ekonomiska förutsättningar

Kommunbidraget för Arbetslivsnämndens verksamhet budgeteras till 258,2 mnkr 2025, vilket är en minskning med 0,4 mnkr jämfört med vårens ramar.

Kommunbidraget utökas med 0,1 mnkr för ökade kostnader för Microsoftlicenser. Organisatoriska förändringar och förändrade principer för interna debiteringar gör att kommunbidraget minskas med 0,5 mnkr.

Nämndens grunduppdrag

Arbetslivsnämndens grunduppdrag är att fullgöra kommunens arbetsmarknads- och sysselsättningspolitiska insatser. Nämnden ansvarar för att bidra till att motverka arbetslösheten i kommunen genom att verksamheten svarar mot arbetsmarknaden och den enskildes behov.

Nämnden ansvarar för försörjningsstödet och för att nå syftet med att den enskilde ska nå egen försörjning, nämnden arbetar med utredande, aktiverande och arbetsförberedande åtgärder.

Nämnden ansvarar för kommunens insatser och åtgärder vid flyktingmottagning och etableringsinsatser för nyanlända samt har ett samordningsansvar för integration i samhället och på arbetsmarknaden. Dessutom har nämnden även ett samordningsansvar för stadens arbete med nationella minoriteter och Finskt förvaltningsområde.

Nämnden administrerar och finansierar alla Borås Stads feriearbeten.

Nämnden ansvarar för Borås Stads del i Sjuhärads samordningsförbund, där övriga parter är Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan och Västra Götalandsregionen. Samordningsförbundet beslutar om mål och inriktning för den finansiella samordningen och stödjer samverkan mellan parterna.

Till nämndens uppgifter hör också ansvaret för personligt ombud samt representera Borås Stad när det gäller tolkförmedlingen Väst.

Indikatorer för att följa upp grunduppdraget

Indikatorer	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Senaste utfall 2024
Antal hushåll som får försörjningsstöd i tio månader eller mer under kalenderåret ska minska.	407	441	437	416	436
Andel sjukfrånvaro av ordinarie arbetstid ska minska, %.	7,9	5,5	8,4	8,1	8,8
Andel anställda som nyttjar Borås Stads friskvårdsbidrag ska öka, %	40,3	56,5	64,9	69,1	
Andelen barn och unga som lever i hushåll med försörjningsstöd ska minska %		2	1	1	1

Verksamhetsmått

	Årsutfall 2022	Årsutfall 2023	Budget 2024	Budget 2025
Antal hushåll med försörjningsstöd	651	696	670	670
Mottagna flyktingar	152	99	125	100

SOCIALA OMSORGSNÄMNDEN

Ekonomiskt sammandrag	tkr		
	Bokslut 2023	Budget 2024	Budget 2025
Intäkter	127 829	116 703	111 540
Kostnader	-930 780	-971 253	-996 940
Nettokostnader	-802 951	-854 550	-885 400
Kommunbidrag	803 750	854 550	885 400
Resultat	799	0	0
Ackumulerat resultat	27 355	27 355	-
Nettoinvesteringar	-559	-3 000	-500
	2026	2027	2028
Uppskattad volymkompensation, mnkr	0,09	-0,04	-0,07

Ekonomiska förutsättningar

Sociala omsorgsnämndens verksamhet budgeteras till 885,4 mnkr för 2025, vilket är en ökning med 21,4 mnkr jämfört med vårens ramar. Nämndens kommunbidrag har fått en allmän förstärkning med 22,0 mnkr avseende bland annat nytt entreprenadavtal för boende och verksamhetsövergång för gruppboendestäder LSS. I de ekonomiska ramarna erhöll nämnden kompensation för befolkningsförändringar inom vissa delar av verksamheten som bedrivs enligt socialtjänstlagen motsvarande 0,2 mnkr.

I övrigt utökas kommunbidraget med 0,5 mnkr för ökade kostnader för Microsoftlicenser. Organisatoriska förändringar och förändrade principer för interna debiteringar gör att kommunbidraget minskas med 1,1 mnkr.

Under 2021 tillkom ett statsbidrag som innebar en långsiktig bred satsning för att säkerställa en god vård och omsorg av äldre personer. Bidraget löper vidare och för Borås Stad motsvarar det 43,7 mnkr år 2025. Bidraget fördelas som tidigare mellan Vård- och Äldrenämnden och Sociala omsorgsnämnden, där Sociala omsorgsnämndens del är 4,1 mnkr.

Nämndens grunduppdrag

Sociala omsorgsnämnden ansvarar för kommunens funktionshinderverksamhet som arbetar med stöd och insatser till enskilda personer som ges enligt Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) eller Socialtjänstlagen (SoL). Nämnden ansvarar även för hälso- och sjukvården för de berörda målgrupperna. I uppdraget ingår dels att utreda och besluta om bistånd och insatser (myndighetsutövning), dels att verkställa och genomföra insatserna. Därutöver har nämnden i uppdrag att arbeta uppsökande och förbyggande.

Nämnden är också en av flera nämnder i Borås Stad som utövar ledningen av hälso- och sjukvården inom sitt verksamhetsområde. Ansvaret för att ge hälso- och sjukvård är delat mellan regionen och kommunen och regleras i ett gemensamt hälso- och sjukvårdsavtal mellan kommunerna i Västra Götaland och Västra Götalandsregionen (VGR).

All verksamhet som bedriver någon form av myndighetsutövning och ger insatser som rör vård och omsorg gentemot enskilda kommuninnevånare ska arbeta för att uppnå kvalitetskrav som regleras i lag och föreskrift.

Kommunens huvudmannaskap gäller oavsett om omsorgen drivs i kommunens egen regi eller om den överlämnats till privat utförare.

Indikatorer för att följa upp grunduppdraget

Indikatorer	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Senaste utfall 2024
Andel sjukfrånvaro av ordinarie arbetstid ska minska, %.	10,7	10,5	10,5	9,7	10

Verksamhetsmått

Funktionshinderverksamhet LSS

Område	Verksamhetsmått	Årsutfall 2022	Årsutfall 2023	Budget 2024	Budget 2025
Övergripande	Antal personer med LSS-beslut	904	914	915	917
Personlig assistans	Antal personer med personlig ass enl LSS	58	59	59	59
	Antal personer med personlig ass enl SFB	183	179	183	183
	Antal timmar personlig assistans enl LSS	163 230	173 076	169 500	180 000
	Varav retroaktiva beslut, antal timmar	4 348	3 262	0	0
Daglig verksamhet	Antal personer med beslut om daglig verksamhet	475	-	-	
	Antal verkställda beslut om daglig verksamhet		470	470	471
	- varav externt köpta platser enl LOV	129	143	140	140
	- varav externt köpta platser annan kommun	10	10	10	10
Bostad med särskild service för vuxna	Antalet personer med verkställda beslut om boende	321	311	321	321
	- varav externt köpta platser	15	13	12	12

Funktionshinderverksamhet SoL

Område	Verksamhetsmått	Årsutfall 2022	Årsutfall 2023	Budget 2024	Budget 2025
Övergripande	Antal personer med beviljade insatser	429	432	440	430
Bostad med särskild service	Antal personer med särskilt boende	96	97	94	90
	- varav externt köpta platser	25	14	15	14
	Externt köpta platser med delat betalningsansvar		11	10	10
Insatser i ordinärt boende	Antal personer med boendestöd	227	217	245	235
	Antal utförda timmar boendestöd	19 264	21 780	19 000	21 000
Sysselsättning enligt SoL	Antal personer med sysselsättning enligt SoL	81	79	83	85
Övrigt	Antal personer med trygghetslarm	81	83	85	80

Investeringar

I Borås Stad finns ett antal bostäder inom LSS som inte uppfyller kriteriet att vara fullvärdiga och som successivt behöver bytas ut mot fullvärdiga lägenheter. Investeringarna nedan är alla tänkta som ersättning för icke fullvärdiga bostäder.

Hemmansgatan LSS

Nybyggnation av 12 solitära lägenheter med särskild service enligt LSS på Hemmansgatan i Borås. Avsikten är att ersätta inhyrt objekt. Arbete med detaljplanen pågår.

Hammarbyvägen LSS

Nybyggnation av en gruppboende med särskild service enligt lagen om LSS, tidigare LSS (D). Placering av boendet är Hammarbyvägen i Fristad och boendet kommer att innehålla 6 lägenheter och byggas i två våningar. Projektet bedöms inrymmas inom befintlig detaljplan.

Moldegatan LSS

Nybyggnation av en gruppboende med särskild service enligt lagen om LSS, tidigare LSS (E). Boendets placering är Moldegatan på Göta och boendet kommer att innehålla 6 lägenheter och byggas i två våningar. Projektet bedöms inrymmas inom befintlig detaljplan.

Hyggesgatan LSS

Nybyggnation av en gruppboende med särskild service enligt lagen om LSS, tidigare LSS (F). Tänkt placering är Hyggesgatan på Kristineberg och boendet kommer att innehålla 6 lägenheter. Arbete med detaljplan ej påbörjat.

Flädersgatan LSS

Nybyggnation av en gruppboende med särskild service enligt lagen om LSS, tidigare LSS (G). Placering av boendet är Flädersgatan på Brämhult och boendet kommer att innehålla 6 lägenheter och byggas i två våningar. Arbete med detaljplanen pågår. Inledande arbete med detaljplanen visar på svåra geotekniska förutsättningar, vilket kan leda till att ny lokalisering blir aktuell.

Lokalförvaltningsnämnden ansvarar för dessa objekt med en total budget på 206 mnkr varav 37 mnkr för år 2025.

I investeringsbudgeten har det avsatts 0,5 mnkr för inköp av inventarier vid nybyggnation.

VÅRD- OCH ÄLDRENÄMNDEN

Ekonomiskt sammandrag	tkr		
	Bokslut 2023	Budget 2024	Budget 2025
Intäkter	208 715	177 803	177 803
Kostnader	-1 756 365	-1 814 903	-1 860 103
Nettokostnader	-1 547 650	-1 637 100	-1 682 300
Kommunbidrag	1 554 900	1 637 100	1 682 300
Resultat	7 250	0	0
Akkumulerat resultat	37 250	37 250	-
Nettoinvesteringar	-	-20 000	-10 000
	2026	2027	2028
Uppskattad volymkompensation, mnkr	15,5	23,9	43,4

Ekonomiska förutsättningar

Kommunbidraget för Vård- och äldreomsorgens verksamhet budgeteras till 1 682,3 mnkr för 2025, vilket är en ökning med 27,9 mnkr jämfört med vårens ramar. Nämnden har i vårens ekonomiska ramar erhållit kompensation för befolkningsförändringar motsvarande 13,7 mnkr.

Kommunbidraget har fått en förstärkning med 30,0 mnkr för öppnandet av det nya vård- och omsorgsboendet Kristinegränd. I övrigt utökas kommunbidraget med 1,1 mnkr för ökade kostnader för Microsoftlicenser. Organisatoriska förändringar och förändrade principer för interna debiteringar gör att kommunbidraget minskar med 3,3 mnkr.

Under 2021 tillkom ett statsbidrag som innebar en långsiktig bred satsning för att säkra en god vård och omsorg av äldre personer. Bidraget löper vidare och för Borås Stad motsvarar det 43,7 mnkr år 2025. Bidraget fördelas som tidigare mellan Vård- och Äldreomsorgen och Sociala omsorgsnämnden, där Vård- och äldreomsorgens del är 39,6 mnkr.

Nämndens grunduppdrag

Vård- och äldreomsorgen ansvarar för kommunens uppgifter inom socialtjänsten vad avser omsorg om personer över 18 år med fysisk funktionsnedsättning, somatisk sjukdom eller demenssjukdom som har behov av bistånd i form av hemtjänst, vård- och omsorgsboende, korttidsvistelse, dagverksamhet, trygghetslarm och anhörigstöd.

Vård- och äldreomsorgen ansvarar för den kommunala hälso- och sjukvården inom sitt verksamhetsområde.

En god vård ska kunna ges överallt där det bedrivs hälso- och sjukvårdsverksamhet, såväl i ordinärt boende som på vård- och omsorgsboende.

I nämndens uppgifter ingår förebyggande hälsoarbete för äldre. Vård- och äldreomsorgen ansvarar för biståndsbedömt anhörigstöd till nämndens målgrupp. En viktig uppgift är också att erbjuda icke biståndsbedömt anhörigstöd som även omfattar stöd till barn och unga under 18 år.

Nämnden ansvarar för handläggning av bostadsanpassningsbidrag oavsett ålder.

Nämnden ansvarar för kost-, lokalvård- och vaktmästeriorganisationen inom sitt verksamhetsområde, med undantag för de uppgifter som åvilar Kommunstyrelsen.

Kommunens huvudmannaskap gäller oavsett om omsorgen drivs i kommunens egen regi eller om den överlämnats till privat utförare.

Indikatorer för att följa upp grunduppdraget

Indikatorer	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Senaste utfall 2024
Antalet genomförda förebyggande hembesök/kontakter ska öka			53	557	
Antal personer som en hemtjänsttagare möter, antal/14 dagar ska minska (medelvärde)	16	16	16	16	15
Andel personer 75 år och äldre i särskilt boende som behandlats med minst ett av sex olämpliga läkemedel, ska minska %	11,3	8,2	8	7,6	7,7
Andel sjukfrånvaro av ordinarie arbetstid ska minska, %.	12	10,5	10,1	9,8	10,1
Personalomsättningen ska minska, %		8,8	10,9	15,6	

Verksamhetsmått

Område	Verksamhetsmått	Årsutfall 2022	Årsutfall 2023	Budget 2024	Budget 2025
Insatser i ordinärt boende	Antal brukare med hemtjänst, väf	3 127	3 170	3 360	3 360
	Tid som utförs i egen regi hos brukare, timmar väf	523 494	556 909	561 000	551 000
	Tid som utförs av privat utförare hos brukare enligt hemtjänstvälet, timmar väf	88 407	98 356	105 000	115 000
	Antal utförda hemtjänsttimmar hos brukare, väf	611 901	655 265	666 000	666 000
Vård- och omsorgsboende	Totalt antal platser	868	874	874	942
	Antal platser i egen regi	732	719	719	787
	Antal entreprenadplatser	134	155	155	155
	Antal belagda platser på vård- och omsorgsboende inklusive parbo	848	863	856	916
Korttidsvård	Antal korttidsplatser	67	82	82	82
	Antal belagda korttidsplatser	73	83	82	80

Verksamhetsmått

Område	Verksamhetsmått	Årsutfall 2022	Årsutfall 2023	Budget 2024	Budget 2025
Hälso- och sjukvård	Pågående HSL åtaganden	2 355	2 320	2 500	2 500
Förebyggande	Totalt antal belagda dagar på biståndsbedömd dagverksamhet	10 508	11 147	11 600	11 600

Investeringar

Kristinegränd vård- och omsorgsboende

Nybyggnation av ett vård- och omsorgsboende på 73 platser. Boendet är lokaliserat till tomten för befintliga Kristinegården förskola och beräknas vara klart i början av 2025.

Vård- och omsorgsboende 2

Nybyggnation av ett vård- och omsorgsboende med 70-90 platser. Boendet är lokaliserat utmed Trandaredsgatan.

I investeringsplanen för 2025-2027 har det avsatts 405 mnkr varav 9,5 mnkr år 2025. Lokalförsörjningsnämnden ansvarar för dessa objekt.

I investeringsbudgeten har avsatts 30 mnkr för inventarier till Kristinegränd vård- och omsorgsboende, varav 10 mnkr 2025.

FINANSIERING

Ekonomiskt sammandrag	tkr		
	Bokslut 2023	Budget 2024	Budget 2025
Intäkter	922 891	1 022 169	912 357
Kostnader	-694 424	-798 503	-565 032
Nettointäkter	228 467	223 666	347 325

Verksamhetsbeskrivning

För att tydliggöra nämndernas ekonomiska ansvar och för att redovisningen skall bli rättvisande, belastas de olika verksamheterna med vissa kalkylmässiga kostnader, främst kostnader för pensioner och för det kapital som användes i verksamheten. Motsvarande belopp redovisas som intäkt under huvudprogrammet Finansiering.

Kostnaderna för under året intjänade pensionsrätter påförs nämnderna med ett pålägg på personalkostnaderna. Detta pålägg är en så kallad kalkylmässig kostnad hos nämnderna och redovisas som en intäkt under Finansieringsprogrammet. De verkliga pensionskostnaderna redovisas enligt den så kallade blandmodellen och består dels av utbetalningar av t o m 1997-12-31 intjänade pensioner och dels av årets intjänade pensionsförmåner.

För att stimulera till en effektiv kapitalanvändning belastas nämnderna med kostnader för det kapital som bundits i verksamheten i form av kapitalkostnader för utnyttjade materiella anläggningstillgångar. Kommunen tillämpar fr.o.m. 2017 den så kallade raka metoden som innebär att kapitalkostnaderna beräknas som årlig avskrivning och räntekostnad baserad på bokfört värde vid årets början. Internräntan som rekommenderas av SKR föreslås fastställas till 2,5 % för 2025 vilket är oförändrat jämfört med 2024. Kapitalkostnaderna belastar nämnderna normalt fr.o.m. budgetåret året efter det att investeringen skett.

Ekonomiska förutsättningar 2025

Intjänade pensionsförmåner har beräknats till 412,9 mnkr, som finansieras med ett påslag på 9,77 % inklusive löneskatt på lönesumman. För den individuellt avsatta delen av pensionen budgeteras 360,9 mnkr medan den förmånsbestämda delen beräknas uppgå till 43,1 mnkr. Kostnaden för utbetalningarna av t o m 1997-12-31 intjänade pensioner inom ansvarsförbindelsen är budgeterad till 136,5 mnkr.

De interna kapitalkostnaderna för utnyttjade anläggningstillgångar har beräknats till 470,0 mnkr, varav 30,0 mnkr avser investeringar under 2024. I de fall kommunen förhyr sådana särskilda boendeformer som anges i Socialtjänstlagen och Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade, erhålls ett särskilt momsstatsbidrag på 18 % av hyreskostnaden. Momsstatsbidraget är beräknat till 13,0 mnkr.

Sammantaget är årets pensionskostnader budgeterade till 553,5 mnkr. Nämnderna har i kalkylmässiga kapital- och pensionskostnader med mera påförts 882,9 mnkr, som här neutraliseras genom en intäkt med samma belopp. Tillsammans med 13,0 mnkr i ersättning för viss mervärdesskatt, ökning av semesterlöneskulden, 7,0 mnkr och övriga poster med nettointäkt 11,9 mnkr uppgår de beräknade nettointäkterna under finansieringsprogrammet till 347,3 mnkr.

KOMMUNFULLMÄKTIGES BESLUT

I driftbudgeten anvisas normalt nämnderna ett anslag eller kommunbidrag. I investeringsbudgeten anvisas anslag antingen direkt i budgeten eller genom särskilda fullmäktigebeslut. I de fall anslag anvisas direkt i budgeten har detta särskilt markerats i investeringsbudgeten med ”B”.

Kommunfullmäktige skall förutom kommunbidragen och investeringsanslagen fatta särskilda beslut om skattesatsen samt fastställa ett antal taxor och avgifter. I vissa fall redovisas förändringar i taxor och avgifter i budgeten, i vissa fall redovisas hela taxan i form av särskilda bilagor.

Enligt av Kommunfullmäktige fastställda ”Riktlinjer för finansverksamheten Borås Kommunkoncern” skall Kommunfullmäktige årligen besluta om en ram för kommunkoncernens externa upplåning, samt besluta om en ram för kommunens egen upplåning. All upplåning i kommunkoncernen ska inrymmas inom de av Kommunfullmäktige beslutade ramarna och samordnas genom internbanken, som enligt riktlinjerna ska finnas under Kommunstyrelsen. I riktlinjerna framgår även att finansiell leasing i kommunkoncernen jämföras med upplåning. För 2025 föreslås en låneram för kommunens egna behov på 900 mnkr. Borås Stads vagnparks- finansiering sker genom finansiell leasing, vilket innebär att en ram för egen nyupplåning behövs samt att övrig belåning behöver göras i Borås Stad. För förmedlade lån till de kommunala bolagen föreslås Kommunstyrelsen bemyndigas att uppta nya lån upp till en ram på 1 000 mnkr. Kommunstyrelsen föreslås även få bemyndigande att omsätta befintliga lån, d v s låna upp belopp motsvarande belopp på de lån som förfaller till betalning.

88

Kommunstyrelsen har sedan länge bemyndigats att i Kommunfullmäktiges ställe fatta beslut om investeringsanslag. En förutsättning för bemyndigandet är att projekten ifråga är medtagna i investeringsbudgeten och till såväl innehåll som utgifter och inkomster följer vad som angivits i budgeten och inte avviker med mer än 10 mnkr eller 15 %.

Kommunstyrelsen föreslår att Kommunstyrelsen också bemyndigas att besluta om tilläggsanslag för oförutsedda kostnader och utgifter för sammanlagt högst 5 000 000 kr. Kommunstyrelsen föreslås också bemyndigas att besluta om fastighetsförvärv och fastighetsförsäljningar intill ett belopp på högst 10 000 000 kr per förvärv/försäljning. Ärenden av principiell betydelse förutsätts dock prövas av Kommunfullmäktige oavsett belopp.

Kommunstyrelsen föreslås liksom föregående år också bemyndigas att besluta om dels förbud mot återbesättande av vakanta tjänster, dels placering av övertalig personal på vakanta tjänster.

Kommunfullmäktige beslutar

att i driftbudgeten bevilja nämnderna följande kommunbidrag (kr)

Kommunfullmäktige	17 200 000
Revisorskollegiet	6 750 000
Kommunstyrelsen	
- stadsledningskansliet	180 850 000
- kommungemensam verksamhet	150 400 000
Valnämnden	2 500 000
Lokalförsljningsnämnden	111 300 000
Fritids- och folkhälsönämnden	
- fritid och folkhälsa	323 650 000
- föreningsbidrag	47 600 000
Servicenämnden	0
Samhällsbyggnadsnämnden	74 700 000
Tekniska nämnden	
- väghållning skog parker	213 100 000
- persontransporter	96 500 000
Miljö- och konsumentnämnden	31 900 000
Kulturnämnden	223 000 000
Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden	703 500 000
Arbetslivsnämnden	258 150 000
Sociala omsorgsnämnden	885 400 000
Överförmyndarnämnden	11 150 000
Förskolenämnden	913 300 000
Grundskolenämnden	1 880 050 000
Individ- och familjeomsorgsnämnden	475 400 000
Vård- och äldrenämnden	1 682 300 000

att investeringsbudgeten skall ligga till huvudsaklig grund för kommunens investeringsverksamhet under perioden 2025-2027, varvid anslag i budgeten för år 2025 beviljas i enlighet med vad som särskilt markerats.

att bemyndiga Kommunstyrelsen att godkänna och besluta om anslag till de projekt som upptagits i investeringsbudgeten under förutsättning att utgiften för respektive projekt inte överstiger vad som avsatts i budgeten med mer än 10 000 000 kr eller 15 %.

att fastställa skattesatsen för år 2025 till 21:31 %.

att fastställa nedanstående taxor och avgifter samt prisförändringar i enlighet med särskilda bilagor:

Bilaga A Taxa för Samhällsbyggnadsnämndens verksamhet

Bilaga B Taxa för Tekniska nämndens verksamhet

Bilaga C Taxa för förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet

Bilaga D Taxa för prövning och tillsyn inom miljöbalkens område samt marknadskontroll

Bilaga E Taxa för tillsyn och prövning enligt alkohollagen

Bilaga G Taxa för prövning enligt lagen om handel med vissa receptfria läkemedel

Bilaga H Taxa för tillstånd och prövning enligt lagen om tobak och liknande produkter

Bilaga I Taxa för tillsyn och prövning enligt lagen om tobaksfria nikotinprodukter

- att lämna övriga taxor som skall beslutas av Kommunfullmäktige oförändrade under år 2025 förutom Återvinningstaxan och VA-taxan som läggs fram som särskilda ärenden.*
- att bemyndiga Kommunstyrelsen att under 2025 ha rätt att omsätta lån, dvs låna upp belopp motsvarande belopp på de lån som förfaller till betalning under 2025.*
- att bemyndiga Kommunstyrelsen att under 2025 ha rätt att nyupplåna, dvs öka kommunens skulder under 2025, med totalt 900 000 000 kronor.*
- att bemyndiga Kommunstyrelsen att under 2025 ha rätt att nyupplåna, dvs öka kommunens skulder under 2025, för förmedling till kommunens bolag med totalt 1 000 000 000 kronor.*
- att bemyndiga Kommunstyrelsen att besluta om tilläggsanslag för oförutsedda kostnader och utgifter för sammanlagt högst 5 000 000 kr.*
- att bemyndiga Kommunstyrelsen att besluta om smärre fastighetsförvärv och fastighetsförsäljningar intill ett belopp på högst 10 000 000 kr per ärende.*
- att bemyndiga Kommunstyrelsen att besluta om fördelning av avsatta medel uppgående till högst 2 000 000 kr till stöd för lokal utveckling.*
- att bemyndiga Kommunstyrelsen att besluta om fördelning av avsatta medel uppgående till högst 7 000 000 kr till särskilda lönesatsningar.*
- att bemyndiga Kommunstyrelsen att besluta om fördelning av avsatta medel uppgående till högst 10 000 000 kr ur den sociala bufferten.*
- att bemyndiga Kommunstyrelsen att besluta om fördelning av statsbidrag avseende maxtaxa inom barnomsorgen till Förskolenämnden och Grundskolenämnden.*
- att bemyndiga Kommunstyrelsen att besluta om detaljerna avseende flytt av samordningsuppdraget om tillgänglighet från Sociala omsorgsnämnden till Kommunstyrelsen.*
- att bemyndiga Kommunstyrelsen att besluta om och inrätta en egen budgetram för den strategiska markförsörjningen, idag ingående i Stadsledningskansliets ram. Skälet är bl.a. att säkerställa att intäkter som kan variera kraftigt, hanteras separat och inte påverkar Stadsledningskansliets ordinarie verksamhet.*
- att verkställa flytt av verksamheten Redovisningsservice från Servicenämnden till Kommunstyrelsen från och med 2025-01-01*
- att bemyndiga Kommunstyrelsen att besluta om förbud mot återbesättande av vakanta tjänster.*
- att bemyndiga Kommunstyrelsen att placera övertalig personal på vakanta tjänster.*
- att Resultatutjämningsreserven RUR alltid får användas vid ett negativt resultat för Borås Stad.*
- att i övrigt fastställa upprättat förslag till budget för år 2025.*
- att redovisade anmälningsärenden läggs till handlingarna.*

BORÅS STAD

Postadress 501 80 Borås **Besöksadress** Stadshuset, Kungsgatan 55
Telefon 033-35 70 00 **E-post** boras.stad@boras.se **Webbplats** boras.se